

Saksanseisojakerho r.y.
Jalostustoimikunta

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA

1.1.2016-31.12.2020

LYHYT- (99.1) JA PITKÄKARVAINEN (99.2) WEIMARINSEISOJA

hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa 25.4.2015

SKL jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt 18.8.2015

Tämä jalostuksen tavoiteohjelma on laaja tietopaketti käsittelemästään rodusta kaikkien rodun harrastajien, rodusta kiinnostuneiden ja sen hankkimista suunnittelevien käyttöön.

Tavoiteohjelma on laadittu Suomen Kennelliitto ry.:n jalostustieteellisen toimikunnan mallirungon ja siihen liittyvien ohjeiden pohjalta. Jalostuksen tavoiteohjelma on käsitelty Saksanseisojakerho ry.:n vuosikokouksessa 2015, mistä on hyvissä ajoin tiedotettu rotujärjestön jäseniä jäsenjulkaisu Saksanseisoja -lehden joulukuun 2014 numerossa sekä rotujärjestön internet-sivuilla. Tämän jälkeen jalostuksen tavoiteohjelma on ollut rotujärjestön internet-sivuilla: www.saksanseisojakerho.fi kaikkien rodusta kiinnostuneiden tutustuttavana ja kommentoitavana hyvissä ajoin ennen vuosikokousta 2015. Vuosikokouksen roturyhmäkokouksessa tavoiteohjelma on käyty läpi ja Saksanseisojakerho ry.:n vuosikokouksessa 25.4.2015 hyväksytty jäsenistöltä tulleen palautteen mukaisesti muokattuna.

Suomen Kennelliitto r.y.:n jalostustieteellisen toimikunnan hyväksymisen jälkeen tämä jalostuksen tavoiteohjelma on voimassa 1.1.2016 alkaneen PEVISA-kauden, minkä jälkeen tavoiteohjelma jälleen päivitetään.

Jalostuksen tavoiteohjelma on luettavissa ja tulostettavissa Saksanseisojakerho ry.:n internet -sivuilta (www.saksanseisojakerho.fi => Rodut => Lyhyt- ja pitkäkarvainen weimarinseisoja) ja saatavissa myös tavoiteohjelman kokoajilta pyydettäessä.

Koonnut ja saadun palautteen mukaisesti muokannut: Anne Pekkanen, Kaisa Tapola, Miranda Forssell, Salla Pitkänen, Satu Pränni, Virpi Luoma-Marttila ja Johanna Mustajärvi.

Kannen piirros: Seppo Polameri

SISÄLLYSLUETTELO

1. YHTEENVETO
2. RODUN TAUSTA
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA
4. RODUN NYKYTILANNE
- 4.1 POPULAATION RAKENNE JA JALOSTUSPOHJA
 - 4.1.1 Perinnöllisen monimuotoisuuden merkitys
 - 4.1.2 Rekisteröintien vuositilastot
 - 4.1.3 Jalostuskoirien keskimääräinen ikä
 - 4.1.4 Sukusiitos
 - 4.1.5 Jalostukseen runsaimmin käytetyt urokset
 - 4.1.6 Jalostukseen runsaimmin käytetyt nartut
 - 4.1.7 Syntyneet pentueet
 - 4.1.8 Populaation koko ja jalostusvaatimukset Saksassa
 - 4.1.9 Populaation koko ja jalostusvaatimukset Ruotsissa
 - 4.1.10 Populaation koko ja jalostusvaatimukset Norjassa
- 4.2 LUONNE JA KÄYTTÄYTYMINEN SEKÄ KÄYTTÖOMINAISUUDET
 - 4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta
 - 4.2.2 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa
 - 4.2.2.1 Luonnemerkinnät näyttelyissä
 - 4.2.2.2 Luonnemerkinnät Junkkarissa
 - 4.2.2.3 Luonnestesti ja MH -luonnekuvaus
 - 4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet
 - 4.2.3.1 Kanakoirien erikoiskokeet (KAER-kokeet)
 - 4.2.3.2 Metsästyskoirien jäljestämiskoe (MEJÄ) ja Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskoe (VAHI)
 - 4.2.3.3 Agility
 - 4.2.4 Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen
 - 4.2.4.1 Pelot ja ääniherkkyys sekä ikään liittyvät käytöshäiriöt
 - 4.2.4.2 Sosiaalinen käyttäytyminen
 - 4.2.4.3 Lisääntymiskäyttäytyminen
 - 4.2.4.4 Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen
 - 4.2.5 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta
 - 4.2.5.1 Keskeisimmät ongelmakohdat
 - 4.2.5.2 Ongelmien syyt ja vähentäminen
- 4.3 TERVEYS JA LISÄÄNTYMINEN
 - 4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet; HD eli lonkkaniveldysplasia
 - 4.3.1.1 HD eli lonkkaniveldysplasia muissa maissa
 - 4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet
 - 4.3.2.1 Rodulla Suomessa todettuja sairauksia ja vikoja
 - 4.3.2.2 Muissa maissa tai kirjallisuudessa kuvatut sairaudet ja viat
 - 4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt
 - 4.3.4 Lisääntyminen
 - 4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet
 - 4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä
- 4.4 ULKOMUOTO
 - 4.4.1 Voimassa oleva rotumääritelmä
 - 4.4.2 Ulkomuodon arvioiminen Suomessa
 - 4.4.2.1 Koiranäyttelyt
 - 4.4.2.2 Junkkarin ulkomuotokatselmukset
5. YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS
 - 6.1 Jalostuksen tavoitteet
 - 6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille
 - 6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

6.5 Toimintasuunnitelman ja tavoiteohjelman seuranta

7. LÄHTEET

8. LIITTEET

9. LINKKEJÄ

1. YHTEENVETO

Tähän jalostuksen tavoiteohjelmaan on koottu koiranjalostukseen liittyvien yleisten suositusten lisäksi weimarinseisojan rotukohtaisia suosituksia. Ohjelman tarkoituksena on koota yhteen oleellinen tieto rodusta, sen taustoista, sekä jalostuksen suunnittelussa ja toimeenpanossa tarvittavista osatekijöistä. Ohjelman avulla voidaan ohjata rodun kehitystä haluttuun suuntaan ja näin pyrkiä säilyttämään ja edistämään rodulle tyypillisiä ominaisuuksia. Rotukohtainen tavoiteohjelma antaa tärkeää tietoa suomalaisten weimarinseisojien nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä niin rodun kasvattajille, harrastajille kuin muille rodusta kiinnostuneille.

Kuvaus rodusta ja sen käyttötarkoituksesta

Weimarinseisoja, saksaksi Weimaraner, on vanha saksalainen rotu, jonka historia ulottuu muutamia satoja vuosia taaksepäin. Rotua on alun perin käytetty suurriistan metsästyksessä, mutta se on sittemmin yleistynyt seisovana lintukoirana. Weimarinseisoja on keskikokoinen-suuri, sulavalinjainen, jäntevä ja lihaksikas metsästyskoira, jolla on työskentelyyn soveltuva rakenne. Ihannekorkeus on 59 - 67 cm. Karvapeite on lyhytkarvaisella lyhyttä (kuitenkin pitempää ja tiheämpää kuin useimmilla samankaltaisilla roduilla), vahvaa ja hyvin tiheää. Peitinkarva on rungonmyötäistä ja sen alla voi olla niukasti pohjavillaa. Karvapeite on pitkäkarvaisilla pitkä ja pehmeä, jonka alla voi olla pohjavillaa. Karva on rungonmyötäistä tai hieman laineikasta. Sallittu väritys on hopean-, kauriin- tai hiirenharmaa tai niiden väliset sävyt. Pieni valkoinen merkki sallitaan rinnassa ja varpaissa.

Rodun tilanne ja jalostustavoitteet

Populaation rakenne ja jalostuspohja: Ensimmäinen lyhytkarvainen weimarinseisoja rekisteröitiin Suomeen vuonna 1969. Ensimmäiset pitkäkarvaiset weimarinseisojat tuotiin Suomeen vuonna 2003. Kanta on kasvanut vuosien saatossa tasaisesti ja on pääosin metsästäjien käsissä. Vuodesta 1990 vuoden 2014 loppuun mennessä rekisteröintejä oli 517. Viime vuosina vuosittaiset rekisteröinnit ovat olleet lyhytkarvaisilla keskimäärin reilut 30 yksilöä, pitkäkarvaisilla keskimäärin 6 yksilöä. Rodun kannan varsinainen kasvu lähti käyntiin vuoden 1995 paikkeilla, jonka jälkeen pentueita on rekisteröity vuosittain 1-7 kpl. Tuontikoirien osuus kymmenen vuoden tarkastelujakson aika on ollut 2-10 yksilöä vuodessa. Maahamme rekisteröityjä narttuja ja uroksia on tuotu yhtä paljon. Tuonnit ja ulkomaisten jalostusurosten hyödyntäminen ovat välttämättömiä jalostuspohjan laajuuden turvaamiseksi. Kansainvälinen yhteistyö on lisääntynyt entisestään.

Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttööminaisuudet:

Rodun kotimaassa weimarinseisojan luonnetta testataan omalla, rodulle suunnatulla luonnetestillä. Luonnetestin tarkoituksena on vaalia luonteeltaan rodunomaisten yksilöiden eteenpäin jalostamista ja rajata pelokkaat ja aggressiiviset yksilöt pois jalostuksesta. Rodunomainen yksilö on tasapainoinen, rauhallinen, luoksepäästävä ja hyväntahtoinen. Nämä ovat tavoitteena myös suomalaisessa kasvatustyössä. Sosiaalisesta, perhekeskeisestä luonteestaan huolimatta kyseessä on kuitenkin atleetinen ja energinen rotu, joka omaa voimakkaan metsästysvietin. Älykkään ja kyseenalaistavan luonteensa johdosta rotu tarvitsee runsaasti sosiaalistamista ja johdonmukaista koulutusta pennusta lähtien. Ohjaajaansa kunnioittava weimarinseisoja on yhteistyöhaluinen, monipuolinen metsästyskoira. Suomessa rodun käyttööminaisuuksia testataan kanakoirien erikoiskokeissa, joissa haku, seisonataipumus sekä nouto vedestä ja maalta tulevat testattua, voittajaluokassa myös laahausjälki. Petoeläintyöskentelyä arvostetaan korkealle myös Suomessa, vaikka jalostuskoirilta ei vaaditakaan rodun kotimaan tapaan petoeläinkovuustestiä. Verijälkitaipumuksia voidaan testata MEJÄ tai VAHI-kokeissa.

Terveys ja lisääntyminen: Weimarinseisoja on perusterve rotu, jolla on vähän metsästyskäyttöä haittaavia sairauksia. Rodun PEVISA-ohjelmaan on liitetty lonkkakuvauspakko raja-arvolla C. Lonkkaniveldysplasian määrä on lähtenyt rodussa laskuun viimeisen viiden vuoden aikana (5,1 prosenttiyksikön lasku edelliseen viisivuotisperiodiin 2005 - 2009 verrattuna). Jotta tautia voitaisiin seurata tuloksellisemmin ja lonkkaniveldysplasia saataisiin entisestään laskemaan, tarvitaan yhä enemmän tutkimuksia. Tärkeää onkin, että yhä suurempi joukko rekisteröidyistä koirista lonkkakuvataan. Suomessa muutamalla weimarinseisojalla on todettu lieviä muutoksia kyynärnivelissä. Kyynärnivelet suositellaan kuvattavaksi samalla kuin lonkatkin. Perinnöllisten silmänsairauksien varalta tehtävät silmätutkimukset ovat perustuneet vapaaehtoisuuteen. Silmälöydöksiä on tähän mennessä löytynyt 21 weimarinseisojalta ja ne ovat olleet kahta tapausta lukuun ottamatta lieviä. Silmänsairauksien esiintymisen kartoittamiseksi tarvitaan yhä enemmän tutkimuksia. Rodun lisääntymisterveys on ollut hyvä. Sukusiitosaste on pidetty Suomessa matalana; viimeisen 15 vuoden aikana vain kaksi yhdistelmää on ylittänyt sukusiitoksen suositusrajan 6,25%.

Ulkomuoto: Rodun kotimaassa weimarinseisojan jalostuksessa on ensisijaisesti otettu huomioon käyttöominaisuudet, luonne ja terveys, ulkomuoto vasta näiden jälkeen. Ulkomuodossa oikea rotutyyppi on tärkein. Vaikka rotumääritelmässä vaihtelu sallitaan, sitä ei silti tule suosia jalostuskoirien valinnassa. Weimarinseisoja on seisojaroduista kookkain ja se on jalkava verrattuna esim. lyhytkarvaiseen saksanseisojaan. Rakenteeltaan sen kuuluu olla voimakaslustoisen, on kuitenkin virheellistä sekoittaa raskaslustoisuus edellä mainittuun. Kevytluustoisuus katsotaan virheeksi. Ilmettä voi luonnehtia tyynen rauhalliseksi, jopa hieman etäiseksi.

Tärkeimmät suositukset jalostuskoirille

Jalostuskoirien tulee olla luonteeltaan terveitä, tiedossa olevien sairauksien suhteen terveitä, ulkomuodoltaan rotutyyppillisiä sekä koepalkittuja KAER-kokeessa tai vastaavassa ulkomaisessa kokeessa.

2. RODUN TAUSTA

Weimarinseisoja on hyvin vanha rotu, jonka alkuperästä on useita teorioita. Jo 1600- ja 1700-luvulta peräisin olevissa maalauksissa kuvitetut koirat muistuttavat pitkälti tämän päivän weimarinseisojaa. Todennäköisesti yksi weimarinseisojan esi-isistä on jo sukupuuttoon kuollut St. Hubertus Branchen Hound. On jopa väitetty weimarinseisojan olleen alunperin värimutaatio tästä ikivanhasta St. Hubertus Branchenista. Tätä rotua pidetään useimpien kanakoirien kantaisänä, koska sen uskotaan olevan vanhin metsästyskoiraroduista. St. Hubertus Branchen, joka nimettiin St. Hubertuksen munkkiluostarin mukaan, oli voimakasrakenteinen, pitkärunkoinen ja keskikokoinen jälkikoira. Branchen-koirilla sanotaan olleen erinomainen hajuaisti yhdistyneenä voimaan ja taitoon, jotka yhdessä tekivät siitä loistavan metsästyskoiran. Väritään nämä koirat olivat mustia tan-merkeillä, joillakin yksilöillä esiintyi rinnassa valkoinen merkki.

Useista teorioista huolimatta varmaa kuitenkin on, että harmaita koiria pidettiin Weimarin hovissa, Saksassa jo 1800-luvun alussa. Suurruhtinas Karl August oli suuri harmaitten ihailija, jonka uskotaan tuoneen tämän koiran metsästysretkiltään Bohemiasta Thüringeniin, Saksaan. Suurruhtinas Karl August oli Itäisessä-Saksassa sijaitsevan Thüringenin maakunnan hallitsija vuonna 1775, ja hän asui Weimarin kaupungissa Erfurtin alueella. Alue oli kuuluisa kauniista ja riistarikkaasta maaseudustaan, mikä palveli erinomaisesti ruhtinaan intohimoista metsästysharrastusta. Juuri tämä harmaa koira, nykyinen weimarinseisoja, oli luonteenlujutensa, älykkyytensä ja atleettisuutensa ansiosta ideaali alueen suurriistan metsästyksen. Vaikutusvaltainen Karl August kehitti rodun alun alkujaan vain perhepiirinsä, hovinsa ja muun valikoidun ylimystön metsästyskäyttöön ja piti itsellään myös oikeuden päättää, kenellä oli oikeus

pitää weimarinseisoojaa. Sittenkin kasvatusta harjoittivat pääasiassa ammattimetsästäjät ja riistanvartijat. Näissä koirissa oli silloin vielä runsaasti jälkikoiran ominaisuuksia, mutta jäljestyskäytön vähennyttyä niitä alettiin risteyttää kanakoirien kanssa ja jalostusta jatkettiin näillä risteilyillä.

Rodun virallistamisen jälkeen jalostuksessa ei ole käytetty apuna risteilyksiä muiden rotujen, varsinkin pointterin kanssa. Weimarinseisoja on siksi todennäköisesti vanhin saksalaisista seisoojaroduista, ja sitä on jalostettu puhtaana noin sadan vuoden ajan. Nimi weimarinseisoja juontaa kaupungista Weimar, jossa ruhtinas hovistaan käsin synnytti tämän rodun. Saksan weimarinseisoojakerho on perustettu Erfurtissa 20.6.1897. Vuonna 1896 alkoi rodun suunnitelmallinen jalostus ja rotukirjaan otto. Ensimmäinen yhteinen varsinainen rotumääritelmä laadittiin yhdessä Saksan ja Itävallan weimarinseisoojakerhojen kesken ja otettiin käyttöön 1935. Nämä kaksi kerhoa työskentelivät tiiviisti yhdessä kehittäen rotua, ajaen sen etua, pitäen rodun tiukasti vain metsästäjien käsissä. Saksalaisen pienen piirin käsistä rotu on vähitellen levinnyt myös muualle maailmaan. Koirien lukumäärä ei koskaan ole ollut erityisen suuri paitsi USA:ssa, Iso-Britanniassa ja Australiassa, joissa rekisteröintimäärät ovat olleet korkeimmat.

Weimarinseisoja on oppivainen ja intohimoinen metsästyskoira, joka on parhaimmillaan laukauksen jälkeen sekä vedessä että maalla. Sen haku on suppeampaa ja rauhallisempaa kuin esimerkiksi saksanseisoojien. Sitä voidaan käyttää myös suurriistan metsästyksessä. Metsästyksen lisäksi rotua on käytetty poliisikoirana mm. Englannissa, pelastuskoirana ja kauniin ulkonäkönsä vuoksi myös näyttelykoirana. Koulutuksessa on huomioitava rodun vahti- ja suojelutaipumus.

Weimarinseisoojia on lyhyt- ja pitkäkarvaisia, ja eri karvalaatuja voi esiintyä samassa pentueessa. Rotu ei ole toistaiseksi jakautunut erillisiin linjoihin, kuten esimerkiksi USA:ssa. Rodun kasvattajilla on ratkaiseva merkitys, mihin suuntaan rotu tulevaisuudessa kehittyy ja siksi onkin ensiarvoisen tärkeää huolehtia siitä, että rotu kokonaisuudessaan säilyy monipuolisena metsästyskoirana.

Ensimmäinen lyhytkarvainen weimarinseisoja rekisteröitiin Suomeen vuonna 1969, USA:n tuonti narttu Ragstone Ryannie (synt. 5.3.1969). Muutaman vuoden kuluttua rekisteröitiin seuraava lyhytkarvainen weimarinseisoja, Englannin tuonti uros Hawsvale Diplomat (synt. 1.9.1973). Kului reilut kolme vuosikymmentä ennen kuin maassamme tavattiin pitkäkarvaista muunnosta. Ensimmäiset pitkäkarvaiset weimarinseisoojat tuotiin Suomeen vuonna 2003: Saksan tuonti narttu Berta vom Bismarckthurm (synt. 1.5.2003) ja Norjan tuonti narttu Carina fra Hölondaskogen (synt. 9.10.2003). Viimeisen viiden vuoden aikana on rekisteröity yhteensä 199 yksilöä. Tällä hetkellä lyhyt- ja pitkäkarvaisten määrä on yhteensä noin 350 yksilöä.

Suomen kautta aikojen ensimmäinen weimarinseisoojapentue syntyi 1.9.1976. Ensimmäinen pitkäkarvapentue syntyi vuonna 2007. Rodun kannan varsinainen kasvu lähti käyntiin vuoden 1995 paikkeilla, jonka jälkeen pentueita on rekisteröity vuosittain 1-7 kpl.

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Weimarinseisoja kuuluu mannermaisten seisoojarotujen yhteisen rotujärjestön, Saksanseisoojakerho r.y.:n alaisuuteen. Saksanseisoojakerho on perustettu vuonna 1943, jolloin yhdistyksen jäseniksi ilmoittautui 27 saksanseisoojien harrastajaa.

Tällä hetkellä Suomen Kennelliittoon kuuluvassa rotujärjestössä on noin 2800 jäsentä, mihin tasoon se on viimeisten seitsemän vuoden aikana keskimäärin vakiintunut. Aluksi rotujärjestön edustamat koirat olivat vain lyhyt- ja karkeakarvaisia saksanseisoojia, mutta nyt valikoimaan kuuluu jo 28

erilaista mannermaista seisojarotua tai rotumuunnosta, joihin rekisteröidään vuosittain 750 - 950 uutta pentua.

Saksanseisojakerhon tarkoitus on ylläpitää ja kehittää mannermaisia seisovia lintukoiria metsästyksen monitoimikoirina sekä edistää kanakoiraharrastusta Suomessa. Tähän kerho pyrkii järjestämällä roduilleen näyttelyitä, katselmuksia sekä kanakoirien erikoiskokeita (KAER) ja kilpailuja, julkaisemalla opaskirjoja ja neljästi vuodessa ilmestyvää Saksanseisoja-lehteä sekä näyttely- ja koetulokset sisältävää vuosikirjaa. Kerho myös vaalii ja ohjaa edustamiensa rotujen rodunjalostusta sekä pyrkii kaikin keinoin torjumaan koirien terveydentilaa mahdollisesti horjuttavia perinnöllisiä vikoja ja muita eläinsairauksia sekä tiedottamaan niistä jäsenilleen.

Saksanseisojakerhon hallituksessa on 7 jäsentä ja sihteeri. Lisäksi kerhon toimintaa ohjaavat toimikunnat: jalostustoimikunta, ulkomuototoimikunta, koetoimikunta ja tietojenkäsittelytoimikunta. Kerhon toimihenkilöihin kuuluvat myös päätoimittaja, jäsensihteeri, myyntisihteeri, vuosikirjan päätoimittaja ja kotisivujen vastuhenkilö.

Saksanseisojakerhon jalostustoimikunnassa on 10 jäsentä. Jalostusneuvot valitsee Saksanseisojakerhon vuosikokous. Lyhytkarvaisen saksanseisojan jalostusneuvonnasta vastaa 3 henkilöä ja karkeakarvaisen saksanseisojan jalostusneuvonnasta 3 henkilöä. Bretonien jalostusneuvonnasta vastaa 2 henkilöä, pieni- ja isomünsterinseisojien sekä pitkäkarvaisen saksanseisojan jalostusneuvonnasta vastaa 1 henkilö ja muiden rotujen jalostusneuvonnasta vastaa 1 henkilö. Muiden rotujärjestön alaisuuteen kuuluvien rotujen (22 eri rotua) pentuvälityksestä ja rotutietouden jakamisesta vastaa yhdistyksen vuosikokouksen valitsevat 8 rotuyhteyshenkilöä.

Saksanseisojakerhon jalostustoimikunta määrittelee jalostuksen tavoitteet ja seuraa rotujemme tilaa. Toimikunta ohjaa jalostuksen suunnittelua antamalla lausuntoja ja suosituksia jalostusyhdistelmistä sekä hoitaa pentuvälitystä. Toimikunta pitää yllä jalostusrekisteriä jalostukseen sopiviksi katsotuista koirista. Jalostustoimikunta on mukana järjestelemässä jokavuotista nuorten koirien ikäluokkakatselmusta Junkkaria, vuosikokouksen tai erikoisnäyttelyn yhteydessä järjestettäviä jalostusaiheisia luentopäiviä sekä vastaa jalostuskatselmuksen järjestelyistä.¹

4. RODUN NYKYTILANNE

Weimarinseisoja on erittäin monipuolinen seisova lintukoira, jota voidaan käyttää metsästyksen sekä maalta että vedestä. Yleisimmin weimarinseisoja käytetään kanalinnustuksessa, mutta monella weimarinseisojat toimivat myös vesilinnustuksessa noutavina koirina ja osa harrastajista käyttää weimarinseisoja myös pienpetopyynnissä.

Rodun käyttöominaisuuksissa ja luonteissa voidaan sanoa suuria eroja. Koirakantamme koostuu pääosin pohjoismaisista- ja saksalaisilta linjoista, mutta koiria on tuotu myös amerikkalaisista, ranskalaista, tsekkiläisistä ja alankomaalaisista linjoista. Rotu ei ole niin selkeästi jakautunut käyttö- ja näyttölinjoihin kun monet muut vastaavan suosion metsästäjien ulkopuolella saavuttaneista roduista. On kuitenkin erittäin tärkeää pyrkiä säilyttämään weimarinseisojien luontaiset metsästysominaisuudet jotta weimarinseisoja pystytään säilyttämään nimenomaan metsästyskoirana.

4.1 Populaation rakenne ja jalostuspohja²

¹ Vesanto Kimmo, kirjallinen tiedonanto

² Suomaa Saija, kirjallinen tiedonanto

Rekisteröinnit: lyhytkarvaiset weimarinseisojat

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Pennut (kotimaiset)	26	21	25	33	32	24	34	15	21	25
Tuonnit	3	7	9	7	4	3	10	3	2	4
Rekisteröinnit yht.	29	28	34	40	36	27	44	18	23	29
Pentueet	4	5	4	5	6	3	7	3	3	3
Pentuekoko	6,5	4,2	6,2	6,6	5,3	8,0	4,9	5,0	7,0	8,3
Kasvattajat	4	5	4	5	6	3	7	3	3	2
jalostukseen käytetyt eri urokset										
- kaikki	3	5	3	5	6	2	6	3	3	3
- kotimaiset	2	1	1	1	2		1		1	1
- tuonnit			1	1	1	1	3	3		1
- ulkomaiset	1	4	1	3	3	1	2	0	2	1
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	6 v 2 kk	5 v	4 v 11 kk	4 v 11 kk	4 v 1 kk	6 v 5 kk	5 v 3 kk	2 v	1 v 11 kk	4 v 6 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut										
- kaikki	4	4	4	5	6	3	7	3	3	3
- kotimaiset	1	1	2	2	3	2	4	2	2	3
- tuonnit	3	3	2	3	3	1	3	1	1	
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 11 kk	3 v 3 kk	4 v 2 kk	4 v 6 kk	4 v 1 kk	3 v 8 kk	5 v 8 kk	6 v 5 kk	4 v 9 kk	3 v 2 kk
Isoisät	7	9	7	10	10	5	11	6	6	5
Isoäidit	7	10	7	10	10	5	12	6	6	5
Sukusiitosprosentti	1,28%	0,00%	0,08%	0,97%	0,00%	0,36%	1,32%	1,98%	2,19%	1,38%

Jalostuspohja: lyhytkarvaiset weimarinseisojat

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Per vuosi										
- pentueet	4	5	4	5	6	3	7	3	3	3
- jalostukseen käytetyt eri urokset	3	5	3	5	6	2	6	3	3	3
- jalostukseen käytetyt eri nartut	4	4	4	5	6	3	7	3	3	3
- isät/emät	0,75	1,25	0,75	1,00	1,00	0,67	0,86	1,00	1,00	1,00
- tehollinen populaatio	5 (62%)	6 (60%)	5 (62%)	7 (70%)	8 (67%)	3 (50%)	9 (64%)	4 (67%)	4 (67%)	4 (67%)
- uroksista käytetty jalostukseen	0%	0%	0%	5%	9%	0%	11%	0%	11%	7%

- nartuista käytetty jalostukseen	0%	7%	17%	26%	15%	15%	27%	38%	14%	21%
Per sukupolvi (4 vuotta)										
- pentueet	18	20	18	21	19	16	16	14	12	11
- jalostukseen käytetyt eri urokset	14	15	14	18	15	12	13	12	11	11
- jalostukseen käytetyt eri nartut	17	18	17	18	16	13	13	13	11	10
- isät/emät	0,82	0,83	0,82	1,00	0,94	0,92	1,00	0,92	1,00	1,10
- tehollinen populaatio	21 (58%)	22 (55%)	21 (58%)	24 (57%)	21 (55%)	17 (53%)	17 (53%)	17 (61%)	15 (62%)	14 (64%)
- uroksista käytetty jalostukseen	2%	4%	4%	6%	6%	6%	8%	11%	14%	14%
- nartuista käytetty jalostukseen	13%	17%	19%	23%	23%	23%	24%	19%	17%	19%

Rekisteröinnit: pitkäkarvaiset weimarinseisojat

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Pennut (kotimaiset)		16	2	9		1		7		
Tuonnit		1	2		2	1				
Rekisteröinnit yht.		17	4	9	2	2		7		
Pentueet		3	1	1		1		1		
Pentuekoko		5,3	2,0	9,0		1,0		7,0		
Kasvattajat		3	1	1		1				
jalostukseen käytetyt eri urokset										
- kaikki		2	1	1				1		
- kotimaiset		1								
- tuonnit		1								
- ulkomaiset		0	1	1				1		
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä		2 v 7 kk	6 v 4 kk	3 v 11 kk						
jalostukseen käytetyt eri nartut										
- kaikki		3	1	1				1		
- kotimaiset		1	1							
- tuonnit		2		1				1		
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä		2 v 9 kk	4 v 7 kk	5 v				3 v 3 kk		
Isoisät		6	2	2		2		2		
Isoäidit		6	2	2		2		2		
Sukusiitosprosentti		0,00%	0,00%	0,00%		0,00%		0,00%		

Jalostuspohja: pitkäkarvaiset weimarinseisojat

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Per vuosi										
- pentueet		3	1	1		1		1		
- jalostukseen käytetyt eri urokset		2	1	1				1		
- jalostukseen käytetyt eri nartut		3	1	1				1		
- isät/emät	-	0,67	1,00	1,00	-	-	-	1,00	-	-
- tehollinen populaatio	-	3 (50%)	1 (50%)	1 (50%)	-	-	-	1 (50%)	-	-
- uroksista käytetty jalostukseen	-	0%	100%	17%	100%	0%	-	50%	-	-
- nartuista käytetty jalostukseen	-	11%	0%	0%	100%	100%	-	20%	-	-
Per sukupolvi (4 vuotta)										
- pentueet	5	5	3	2	2	2	1	1	0	0
- jalostukseen käytetyt eri urokset	5	5	3	2	2	2	1	1	0	0
- jalostukseen käytetyt eri nartut	4	4	3	2	2	2	1	1	0	0
- isät/emät	1,25	1,25	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	-	-
- tehollinen populaatio	6 (60%)	6 (60%)	4 (67%)	3 (75%)	3 (75%)	3 (75%)	1 (50%)	1 (50%)	-	-
- uroksista käytetty jalostukseen	13%	19%	33%	25%	50%	33%	50%	50%	-	-
- nartuista käytetty jalostukseen	7%	12%	25%	40%	43%	33%	20%	33%	50%	50%

4.1.1 Perinnöllisen monimuotoisuuden merkitys

Kaikki koirarodut ovat erittäin pieniä populaatioita eli kantoja ja niillä on rajallinen geneettinen pohja. Mitä laajempi geneettinen pohja on ja mitä monipuolisemmin rodun yksilöitä käytetään jalostukseen, sitä hyväkuntoisempana rodun kannan voidaan odottaa säilyvän. Eli kannan tulisi sisältää mahdollisimman paljon toisilleen erisukuisia koiria ja näitä tulisi käyttää jalostukseen mahdollisimman monipuolisesti ja tasaisesti. Sukusiitoksen lisääntyessä geneettinen muuntelu vähenee, jolloin väistyvät haitalliset geenialleelit pääsevät yleistymään rodun kannassa ja riski perinnöllisten vikojen ja sairauksien yleistymiselle kasvaa.

Eläinpopulaation eli kannan geneettistä rakennetta voidaan kuvata tehollisen populaatiokoon käsitteellä. Tehollinen populaatiokoko on sitä pienempi, mitä pienempää osaa rodun kannasta käytetään jalostukseen. Mitä pienempi tehollinen populaatiokoko, sitä nopeammin kannan geneettinen pohja pienenee ja sisäsiittoisuuden mukanaan tuomat riskit kasvavat. Alla oleva esimerkki on teoreettinen laskelma siitä, miten tehollinen populaatiokoko (N_e) muuttuu

jalostuspäätösten kautta. Jos esim. käytetään ainoastaan 5 urosta ei auta vaikka narttuja olisi 500, tehollinen populaatiokoko on silti vain 20. On huomioitava, että käytetty kaava antaa yliarvioita tehollisesta populaatiokoosta, koska kaava ei huomioi mahdollista sukusiitosta.

Esimerkki Tehollisen populaatiokoon (N_e) vaihtelu jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen lukumäärän mukaan. Laskettu kaavalla $N_e = 4 \times N_m \times N_f / (N_m + N_f)$, jossa N_m on jalostusurosten ja N_f jalostusnarttujen lukumäärä (kaava olettaa koirille tasaiset jälkeläismäärät).

Narttuja	10	100	500
Uroksia			
5	13	19	20
20	27	67	77
100	36	200	333

Pienessä ns. avoimessa populaatiossa, jossa uutta geenimateriaalia on tuontikoirien ja ulkomaisten jalostusurosten käytön kautta mahdollista saada koko ajan lisää, kuten weimarinseisojan kanta Suomessa, ei tehollisen populaatiokoon laskeminen ole mielekäästä. Kantaa voidaan kuitenkin kuvailla muilla tavoin, kuten esimerkiksi millainen on jalostukseen käytettyjen koirien osuus kaikista lisääntymisikäisistä koirista ja lisääntymisikäisten koirien keskinäinen sukulaisuus.

Jotta rodun geenipohja pysyisi mahdollisimman laajana, olisi jalostukseen käytettyjen koirien osuutta lisättävä. Toisaalta metsästyskäyttökoirarodulla jalostuskoirille asetettavista perusvaatimuksista ei tulisi tinkiä (terveys: HD A tai B, käyttökoepalkinto KAER-kokeista, näyttelypalkinto väh. H³). Lisäksi tulee ottaa huomioon myös jalostukseen käytettyjen koirien lähisukuisuus. Rodun geneettisen pohjan laajuuden turvaamiseksi ei riitä kotimaassa olevien koirien mahdollisimman laaja käyttö, vaan on myös kiinnitettävä huomiota siihen, mitä koiria jalostukseen käytetään ja miten paljon.

4.1.2 Rekisteröintien vuositilastot

Ensimmäinen lyhytkarvainen weimarinseisoja rekisteröitiin Suomeen 1969. Alun alkaen Suomen koko kantaan ovat olleet vaikuttamassa niin saksalaisista kuin ruotsalaisista linjoista olevat koirat. Rodun kannan varsinainen kasvu on lähtenyt käyntiin Suomessa vuoden 1995 paikkeilla, jonka jälkeen pentueita on rekisteröity n. 1-7 vuodessa. Rekisteröityjen pentueiden ja tuontikoirien määrä on jatkanut kasvuaan. Viimeisen kymmenen vuoden aikana on rekisteröity keskimäärin 4 lyhytkarvaista pentuetta vuodessa. Lyhytkarvaisten pentueiden rekisteröintimäärässä saavutettiin ennätys, kun vuoden 2008 loppuun mennessä rekisteröitiin seitsemän pentuetta. Lisäksi rekisteröitiin kymmenen ulkomaalaista koiraa, joista kuusi oli narttuja ja neljä urosta. Tuontikoirien osuus kymmenen vuoden tarkastelujakson aika on ollut 2-10 yksilöä vuodessa. Maahamme rekisteröityjä narttuja ja uroksia on tuotu yhtä paljon.

Vuonna 2003 Suomeen tuotiin ensimmäiset pitkäkarvaiset weimarinseisojat, kaksi narttua (joista toinen rekisteröity Suomeen vuoden 2004 puolella). Suomeen syntyi ensimmäinen pitkäkarvapentue vuonna 2007. Vuoden 2014 loppuun mennessä Suomeen oli rekisteröity 44 kappaletta pitkäkarvaisia weimarinseisojia sekä 7 syntynyttä pentuetta. Yhdessä näistä pentueista toinen vanhemmista oli lyhytkarvainen ja vuonna 2009 syntyi yksi pitkäkarvainen pentu lyhytkarvaisista vanhemmista.

Rodun kysyntä on jatkuvassa nousussa ja käyttötulosten myötä metsästäjät ovat osoittaneet mielenkiintoa rotua kohtaan. Kokeissa käymisen kynnys on madaltunut ja yhä useampi weimarinseisoja osallistuu KAER-kokeisiin.

Taulukko 1. Lyhytkarvaisen weimarinseisojan rekisteröinnit Suomessa 2000-2014⁴

Vuosi	Narttu	Uros	Pentueet	Tuontiuros	Tuontinarttu	Yhteensä
2000	9	8	2	2	0	19
2001	10	5	3	2	0	17
2002	6	9	2	1	1	17
2003	1	3	1	2	3	9
2004	25	12	4	1	3	41
2005	12	13	3	2	2	29
2006	13	8	3	1	1	23
2007	6	9	3	1	2	18
2008	20	14	7	4	6	44
2009	11	13	3	1	2	27
2010	11	21	6	2	2	36
2011	16	17	5	4	3	40
2012	12	13	4	6	3	34
2013	11	10	5	4	3	28
2014	15	11	4	2	1	29
Yhteensä:	178	166	55	35	32	411

Taulukko 2. Pitkäkarvaisen weimarinseisojan rekisteröinnit Suomessa 2003-2014⁵

Vuosi	Narttu	Uros	Pentueet	Tuontiuros	Tuontinarttu	Yhteensä
2003					1	1
2004					2	2
2005						
2006						
2007	5	2	1			7
2008						0
2009		1	1		1	2
2010				1	1	2
2011	3	6	1			9
2012	1	1	1		2	4
2013	8	8	3		1	17
2014						-
Yhteensä:	17	18	7	1	8	44

*vuoden 2009 pentue = lyhytkarvapentueeseen syntynyt yksi pitkäkarvainen uros

** yksi vuoden 2013 pentueista oli lyhyt- ja pitkäkarvaisen yhdistelmä

⁴ Koiranet-jalostustietojärjestelmä

⁵ Koiranet-jalostustietojärjestelmä

4.1.3 Jalostuskoirien keskimääräinen ikä

Rodun jalostusta ajatellen kovin nuorten koirien jalostuskäyttö on usein etenkin terveyden suhteen riski. Mahdolliset perinnölliset sairaudet ja viat voivat tulla esiin vasta myöhemmällä iällä. Lisäksi toivottavat näytöt jalostuskoiran käyttöominaisuuksista vaativat oman aikansa. Weimarinseisojilla tilanne vaikuttaa melko hyvältä. Yleisimmin nartun keskimääräinen jalostusikä on 3-4 vuotta ja urosten hieman korkeampi. Luonnollisesti urosten jalostusikä voi olla korkeampi ja jalostusura jatkua narttuja pidempään.

Taulukko 3. Jalostusurosten- ja narttujen keskimääräinen ikä vuosittain⁶

Vuosi	Lyhytkarvainen		Pitkäkarvainen	
	Narttu keskimääräinen jalostusikä	Uros keskimääräinen jalostusikä	Narttu keskimääräinen jalostusikä	Uros keskimääräinen jalostusikä
2000	4,8	2,1		
2001	3,2	3,11		
2002	2,3	2,1		
2003	5,2	2,2		
2004	4,7	2,8		
2005	3,2	4,6		
2006	4,9	1,11		
2007	6,5	2,0		
2008	5,8	5,3		
2009	3,8	6,5		
2010	4,1	4,1		
2011	4,6	4,11	5,0	3,1
2012	4,2	4,11	4,7	6,4
2013	3,3	5,0	2,9	2,7
2014	3,11	6,2		

4.1.4 Sukusiitos

Sukusiitoksessa pentueen vanhempina käytettävät koirat ovat keskenään sukua. Sukusiitoksena pidetään serkusten tai sitä läheisempien sukulaisten yhdistämistä. Sukusiitos kasvattaa riskiä perinnöllisten sairauksien esilletuloon. Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär-parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %.

Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu täsmälleen samalla sukupolvi-määrällä. Jalostuksessa suositellaan neljän-viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %

⁶

Taulukossa 4 on esitetty Kennelliiton Jalostustietojärjestelmän mukaisia sukusiitosasteita. On huomioitava, että muilla kuin kotimaisilla koirilla se on laskettu puutteellisen sukupolvitiedon mukaan, joten tällöin se on aliarvio todellisesta tilanteesta. Weimarinseisojilla ei sukusiitosta voida pitää ongelmana, sillä vain kaksi yhdistelmää 15 vuoden aikana on ylittänyt sukusiitoksen suositusrajan 6,25%. Pitkäkarvaisten weimarinseisojien sukusiitosaste on 0,00 %:a.

Taulukko 4. Vuosittainen keskimääräinen sukusiitosaste käytetyissä yhdistelmissä vuodesta 2000 vuoteen 2014 asti⁷

Vuosi	Sukusiitosaste keskimäärin
2000	1,17 %
2001	0,00 %
2002	13,10 %
2003	6,26 %
2004	1,95 %
2005	1,00 %
2006	1,33 %
2007	3,33 %
2008	1,29 %
2009	0,36 %
2010	0,00 %
2011	0,97 %
2012	0,08 %
2013	0,00 %
2014	1,28 %

4.1.5 Jalostukseen runsaimmin käytetyt urokset

Vuodesta 2011 lähtien on weimarinseisojilla ollut voimassa ns. matadoripykälä. Tämä tarkoittaa jalostuksen kannalta sitä, että yhdellä koiralla ei saisi olla enempää kuin 21 pentua. Kuitenkin viimeinen rajan yli menevä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan. Suomessa vain yksi weimarinseisoja on ylittänyt rajan: Scuba's Ferintosh Malt (*The Rise And Graushar Royal Heir + Scuba's Barfussige Barbara*). Koiralla on jälkeläisiä 24 kpl ensimmäisessä polvessa.

Taulukosta 5a ilmenee, että Suomessa on käytetty jalostukseen vuosina 2004-2014 ensimmäisessä polvessa viittä urosta kolmeen kertaan sekä myös viittä eri urosta kahteen kertaan. Kahta urosta on käytetty samalle nartulle kaksi kertaa. Nämä urokset ovat Mimmatrix Franke till Sinclair's (*Golo vom Zehnthof + Mimmatrix Sydney Af Bromhund*) ja Cid von der Totenalb (*Lewis von Weissen Sand + Ina vom Klosterberg*). Muita uroksia on käytetty vain kerran.

Runsaimmin käytetyistä uroksista vain Boss v.h Molehout (*Xerxes-Don vom Reinhardswald + Vonne vom Reinhardswald*) ja Welmer's Sisu (*Boss v.h Molehout + Sinclair's Legacy Xenia*) ovat läheistä sukua toisilleen (isä ja poika).

Eniten jälkeläisiä toisessa polvessa on ulkomaalaisilla uroksilla Cid von der Totenalb (*Lewis von Weissen Sand + Ina vom Klosterberg*) sekä Mimmtrix Horst (*Caro vom Zehnthof + Mimmtrix Sally*). Molempien koirien kahta jälkeläistä on käytetty Suomessa jalostukseen. Suositeltavana ylärajana voidaan pitää sitä, että yksilön toisen polven jälkeläisten määrä olisi enintään kaksi kertaa niin suuri kuin ensimmäisen polven jälkeläisissä.

Taulukko 5a. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt lyhytkarvaiset urokset⁸

Uros	Rekisteri nro	Pentueita yhteensä	Jälkeläisiä kpl yhteensä	% kaikista	Pentueita toisessa polvessa	Toisen polven jälkeläisiä kpl
SCUBA'S FERINTOSH MALT (<i>The Rise And Graushar Royal Heir</i> + <i>Scuba's Barfussige Barbara</i>)	FIN30009/01 synt. 8.3.2001	3	24	6,8 %		
QASIDA'S SNAKE CHARMER (<i>Enryb Christmas Party + Garbus</i> <i>Miss Marple</i>)	FIN51761/08 synt. 13.10.2008	3	20	6,8 %		
WELMER'S SISU (<i>Boss v.h Molehout+Sinclair's Legacy</i> <i>Xenia</i>)	FIN16126/04 synt. 13.1.2004	3	18	6,1 %	1	7
WALDGEMEIN KEIRAN (<i>Cid von der Totenalb+Gray Ghost</i> <i>Regina</i>)	FIN22639/04 synt. 15.3.2004	2	18	6,1 %	2	18
MIMMTRIX FRANKE TILL SINCLAIR'S (<i>Golo vom Zehnthof+Mimmtrix</i> <i>Sydney Af Bromhund</i>)	FIN52383/06 synt. 27.2.2006	3	17	5,8 %	0	0
BOSS V.H. MOLEHOUT (<i>Xerxes-Don vom Reinhardswald+</i> <i>Vonne vom Reinhardswald</i>)	FIN47143/03 synt. 24.3.2002	3	16	5,5 %	4	25
MIMMTRIX ELOF (<i>Mimmtrix Horst+Carmellis Kiri for</i> <i>Mimmtrix</i>)	FIN38479/04 synt. 19.1.2004	2	14	4,8 %	2	13
COSSU VOM WESSLINGHOF (<i>Atze vom Loh Haus+ Hedy vom</i> <i>Entenstrich</i>)	FIN37621/08 synt. 30.4.2008	2	13	4,4 %		
CLASSIC DREAM'S BLACK GROUSE (<i>Classic Dream's Quasimodo In</i> <i>Grey+Classic Dream's Tic Tac Toe</i>)	S23066/2008 synt. 8.2.2008	2	12	4,1 %		
NOBISKRUG WHITEVR WILLBE WILLBE (<i>Camelot's Country</i> <i>Parson+Nobiskrug Full Hand</i> <i>O'Mischief</i>)	S58428/2004 synt. 1.11.2001	1	11	3,8 %	2	10
WELMER'S EPPU (<i>Xelmervom</i> <i>Reinhardswald+Sinclair's Legacy</i> <i>Xenia</i>)	FIN15216/00 synt. 31.1.2000	1	11	3,8 %	2	12

GRAY GHOST AUGUST (Xelmer vom Reinhardswald+Gray Ghost Gora)	FIN35362/00 synt. 21.7.2000	2	10	3,4 %		
CID VON DER TOTENALB (Lewis von Weissen Sand+ Ina vom Klosterberg)	STBW443/98 synt. 8.3.1998	2	10	3,4 %	5	25
MIMMTRIX HORST (Caro vom Zehnthof + Mimmatrix Sally)	FIN44465/02 synt. 14.3.2001	1	9	3,1 %	5	21

Pitkäkarvaisten weimarinseisojien jalostukseen käytetyt urokset ovat yhtä lukuun ottamatta ulkomaalaisia uroksia. Näistä kaksi on lyhytkarvaista: Skytten's Aston Martin (*Lockfagelns Aliwer+Garbus Lille*) ja Classic Dream's Super-Man (*Mimmatrix Gibson af Sally+Classic Dream's Queen of Stars*). Pitkäkarvaisten weimarinseisojien jalostukseen käytetyt urokset eivät olleet lähestä sukua toisilleen.

Taulukko 5b. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt pitkäkarvaiset urokset⁹

Uros	Rekisteri nro	Pentueita yhteensä	Jälkeläisiä kpl yhteensä	% kaikista	Pentueita toisessa polvessa	Toisen polven jälkeläisiä kpl
ARKO VOM CAROLINENHOF (Falc vom Hunengrab+Diana von der Biberlache)	VDH193/07LK synt. 11.12.2006	1	9	25,7 %	1	8
JÄNISJALAN AUKUSTI (Arko vom Carolinenhof+Brenda vom Hasetal)	FI46467/11 synt. 30.1.2011	1	8	22,9 %		
CLASSIC DREAM'S IMPACT (Weilander Wind Master+Gundras Walburga)	S50575/98 synt. 6.9.1998	1	7	20,0 %	3	10
SKYTTEENS ASTON MARTIN (Lockfagelns Aliwer+Garbus Lille)	SE24088/2010 synt. 16.3.2010	1	10	11,4 %	1	8
KAMIKAZE Z KORUNOVA DOLA (A Navy Officer of the Windy Spot+Chilli z Korunova Dola)	FI26021/10 synt. 19.2.2010	1	4	11,4 %		
ACHIM ZE ŠTITECKYCH ZAHRAD (Ursus ze Selske Jizby+Cora z Korunova Dola)	CLP5737/08 synt. 12.4.2005	1	2	5,7 %		
CLASSIC DREAM'S SUPER-MAN (Mimmatrix Gibson af Sally+Classic Dream's Queen of Stars)	S42216/2007 synt. 7.5.2007	1	5	2,9 %		

4.1.6 Jalostukseen runsaimmin käytetyt nartut

Taulukko 6a. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt lyhytkarvaiset nartut

Narttu	Rekisteri nro	Pentueita yhteensä	Jälkeläisiä kpl	% kaikista	Pentueita toisessa polvessa	Toisen polven jälkeläisiä kpl
WELMER'S ELO (Xelmer vom ReinhardswaldxSinclair's Legacy Xenia)	FIN15224/00 synt. 31.1.2000	2	21	3,8 %	2	18
WOODSMAN'S STARLET (Olaf von der Teutonenburg+Toro's Cazador Caballo)	FIN38797/01 synt. 18.9.2001	2	20	6,8 %	3	17
SINCLAIR'S LEGACY LOUISE (Sinclair's Legacy Xippe+Sinclair's Legacy Wendy)	FIN12213/99 synt. 3.1.1999	3	15	3,4 %	1	9
GARBUS MISS MARPLE (Your Choice Grim+Scuba's Cointreau)	FIN10314/04 synt. 28.7.2003	3	14	4,4 %	3	20
METSÄTIEN KRISSE (Welmer's Eppu+Woodsmen's Starlet)	FIN18687/05 synt. 15.2.2005	2	12	4,1 %	1	7
GRAY GHOST GERTRUD (Waldgemein Keiran+Gray Ghost Ally)	FIN27207/06 synt. 18.4.2006	1	11	3,8 %		
GRAY GHOST REGINA (Disodil's Dustbuster+Sinclair's Legacy Wilhelmina)	FIN15792/98 synt. 2.2.1998	2	10	3,4 %	3	23
GRAY GHOST ALLY (Xelmer vom Reinhardswald+Gray Ghost Gora)	FIN35366/00 synt. 21.7.2000	1	9	3,1 %	2	18
SINCLAIR'S LEGACY MERCEDES (Sinclair's Legacy Xippe+Sinclair's Legacy Louise)	FIN32078/02 synt. 6.6.2002	1	9	3,1 %	0	0
WAYFARER'S ALMOST ANGEL (Graenit's Raidin The Fridge+Welmer's Elo)	FIN32741/02 synt. 8.6.2002	1	9	3,1 %	0	0
WAYFARER'S BEHIND BLUEYES (Nobiskrug Whtevr Willbe Willbe+Welmer's Elo)	FIN50807/04 synt. 18.11.2004	1	9	3,1 %		
LILLY VOM ENTENSTRICH (Aron von der Galgenheide+Jule vom Entenstrich)	FIN12829/08 synt. 11.5.2007	1	9	3,1 %		
GHOSTMOOR'S JOY SIRIUS NOVA (Sireva Drake+Hollieseast Perlenkette)	FIN37602/08 synt. 24.2.2008	2	8	2,7 %		
MIMMTRIX FRIDA (Mimmtrix Elof+Mimmtrix Sydney Af Bromhund)	FI47269/10 synt. 16.4.2010	1	8	2,7 %		
SCUBA'S IMPERIAL (Billy des Brumes des Bois+Scuba's Gold Strike)	FIN15384/08 synt. 2.3.2006	1	8	2,7 %		
GRAY GHOST ROSE (Disodil's Dustbuster+Sinclair's Legacy Wilhelmina)	FIN15791/98 synt. 2.2.1998	1	8	2,7 %	0	0
KIA DES BRUMES DES BOIS (Golo vom Zehnthof+Hike des Brumes des	FI48679/11 synt.	1	8	2,7 %		

Bois)	11.2.2011					
MIMMTRIX MATILDA	FIN36473/08					
(Greydove Hot Summer Nite+Nobiskrug Yr Happy Harmony)	synt. 30.3.2008	1	7	2,4 %		
ONNEN PÄIVÄN WIKIWISSENTYTÄR	FIN41558/01					
(Scuba's Bartolomeus Besserwisser+Toro's Cazador Dilaila)	synt. 7.10.2001	1	7	2,4 %	0	0
GRAY GHOST GEMMA	FIN27202/06					
(Waldgemein Keiran+Gray Ghost Ally)	synt. 18.4.2006	1	7	2,4 %	1	7

Kymmenen vuoden aikana seitsemällä eri lyhytkarvaisella nartulla on ollut vähintään kaksi pentuetta. Jälkeläismäärä on kuitenkin pysynyt matadoripykälän alapuolella. Myös toisen polven jälkeläisten lukumäärä on pysynyt maltillisena. Pitkäkarvaisten weimarinseisojien jalostukseen käytetyt nartut eivät olleet lähestä sukua toisilleen.

Pitkäkarvaisista nartuista yhdellä on ollut kaksi pentuetta. Nartuista Garbus Miss Marple (*Your Choice Grim+Scuba's Cointreau*) on lyhytkarvainen, mutta yhteen pentueeseen on syntynyt yksi pitkäkarvainen uros. Tilastossa näkyvät kolme pentuetta ovat syntyneet lyhytkarvaisten yhdistelmistä.

Taulukko 6 b. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt pitkäkarvaiset nartut¹⁰

Narttu	Rekisteri nro	Pentueita yhteensä	Jälkeläisiä kpl	% kaikista	Pentueita toisessa polvessa	Toisen polven jälkeläisiä kpl
BRENDA VOM HASETAL (Bosco von Stemmer+Pirre zum Laubwald)	FI58227/09 synt. 25.11.2005	1	9	25,7 %	1	8
LOCKFÄGELNS DODGE MIRADA (Skyttens Aston Martin+Lockfagelns Nostalgie)	FI14999/13 synt. 1.8.2012	1	8	22,9 %		
CARINA FRA HÖLONDASKOGEN (Eyk vom Hasenlager+Amor Fra Holondaskogen)	FIN38259/04 synt. 9.10.2003	1	7	20,0 %	3	10
WAYFARER'S DRAGON LADY (Classic Dream's Impact+Carina Fra Holondaskogen)	FIN25097/07 synt. 30.3.2007	2	6	17,1 %		
AICHA IN LOVE SANELLE SIRRAH (Cato vom Fasanengrund+Joelle vom Stapelbroek)	FI38533/10 synt. 8.4.2010	1	10	11,4 %		
GARBUS MISS MARPLE * (Your Choice Grim+Scuba's Cointreau)	FIN10314/04 synt.	3	14	2,9 %	3	20

28.7.2003

* Koira on lyhytkarvainen, mutta yhteen pentueista on syntynyt pitkäkarvainen uros.

4.1.7 Syntyneet pentueet

Maassamme syntyy vuosittain noin 3-5 pentuetta. Kymmenen vuoden aikana on rekisteröity yhteensä 48 kappaletta lyhytkarvaisia weimarinseisojan pentueita. Näissä pentueissa lähes 70 %:ssa uros on ollut ulkolainen. Vastaavasti ulkomailta tuotujen narttujen osuus on noin 48 %:a. Pitkäkarvaisissa pentueissa tuontikoirien osuus on noin 85 %:a. Tuontiurosten käyttöä selittää osaltaan se, että maassamme on ollut suhteellisen vähän kotimaisia jalostussuosituksia täyttäviä uroksia. Lisäksi on pyritty saamaan uutta geenimateriaalia rodun suhteellisen pieneen populaatioon.

Taulukko 7 a) Lyhytkarvaisen weimarinseisojan Suomessa syntyneet pentueet. Tilanne vuodesta 2004 vuoteen 2014¹¹

Vuosi	Rekisteri nro	Pentueen isä	Isän syntymä-maa	Rekisteri nro	Pentueen emä	Emän syntymä-maa
2004	FIN47143/03	Boss V.H. Molehout	Hollanti	FIN29457/95	Sinclair's Legacy Xenia	Suomi
2004	STBW443/98	Cid von der Totenalb	Saksa	FIN15792/98	Gray Ghost Regina	Suomi
2004	FIN15790/98	Gray Ghost Renny	Suomi	FIN41558/01	Onnen Päivän Wikiwissentytär	Suomi
2004	FIN35362/00	Gray Ghost August	Suomi	FIN15791/98	Gray Ghost Rose	Suomi
2004	S58428/04	Nobiskrug Whtevr Willbe Willbe	Brasilia	FIN15224/00	Welmer's Elo	Suomi
2005	FIN15216/00	Welmer's Eppu	Suomi	FIN38797/01	Woodsman's Starlet	Suomi
2005	S17211/98	Mimmtrix Winston	Ruotsi	S17211/98	Welmer's Friidu	Suomi
2005	FIN44465/02	Mimmtrix Horst	Ruotsi	FIN32741/02	Welmer's Elo	Suomi
2006	S50421/2001	Classic Dream's Patron	Ruotsi	FIN10314/04	Garbus Miss Marple	Norja
2006	FIN22639/04	Waldgemein Keiran	Suomi	FIN35366/00	Gray Ghost Ally	Suomi
2006	STBW443/98	Cid von der Totenalb	Saksa	FIN15792/98	Gray Ghost Regina	Suomi
2007	FIN47143/03	Boss V.H. Molehout	Hollanti	FIN15223/00	Welmer's Elite	Suomi
2007	FIN28348/05	Bivins Frieslands Red Rover	USA	FIN35569/04	Fries Lands Ebba	USA
2007	FIN52383/06	Mimmtrix Franke Till Sinclairs	Ruotsi	FIN12213/99	Sinclair's Legacy Louise	Suomi
2008	FIN38479/04	Mimmtrix Elof	Ruotsi	FIN38797/01	Woodsman's Starlet	Suomi
2008	FIN15218/00	Welmer's Etward	Suomi	FIN38796/01	Woodsman's Stargazer	Suomi
2008	FIN38796/01	Classic Dream's Quasimodo In Grey	Ruotsi	FIN33815/03	Classic Dream's Silver Sorbet	Ruotsi
2008	FIN38479/04	Mimmtrix Elof	Ruotsi	FIN50469/05	Enryb Ice Party	Englanti
2008	KCSB4482CK	Enryb Christmas Party	Englanti	FIN10314/04	Garbus Miss Marple	Norja
2008	FIN47143/03	Boss V.H. Molehout	Hollanti	FIN32078/02	Sinclair's Legacy Mercedes	Suomi
2008	FIN52383/06	Mimmtrix Franke Till Sinclairs	Ruotsi	FIN12213/99	Sinclair's Legacy Louise	Suomi
2009	FIN30009/01	Scuba's Ferintosh Malt	Ruotsi	FIN27207/06	Gray Ghost Gertrud	Suomi
2009	FIN30009/01	Scuba's Ferintosh Malt	Ruotsi	FIN50807/04	Wayfarer's Behind Blueyes	Suomi
2009 **	S42216/2007	Classic Dream's Superman	Ruotsi	FIN10314/04	Garbus Miss Marple	Norja
2010	FIN22639/04	Waldgemein Keiran	Suomi	FIN12829/08	Lilly vom Entenstrich	Saksa
2010	FIN51761/08	Qasida's Snake Charmer	Suomi	FIN15828/07	Ansona Fun Fair	Englanti
2010	S35617/2003	Classic Dream's Silver Spirit	Ruotsi	FIN18687/05	Metsätien Kresse	Suomi
2010	FIN37621/08	Cossu vom Wesslinghof	Saksa	FIN22642/04	Waldgemein Lilith	Suomi

2010	S54994/2007	Lockfågeln Åliwer	Ruotsi	FIN19348/07	Södervadet's Ischi	Suomi
2010	AKCSR174319 01	Mojo's Vini Vidi Vici	USA	FIN33815/03	Classic Dream's Silver Sorbet	Ruotsi
2011	S23066/2008	Classic Dream's Black Grouse	Ruotsi	FIN37602/08	Ghostmoor's Joy Sirius Nova	Tsekki
2011	SE66526/2010	Driftwood's Time Out of Mind	USA	FIN36473/08	Mimmatrix Matilda	Ruotsi
2011	FIN16126/04	Welmer's Sisu	Suomi	FIN27202/06	Gray Ghost Gemma	Suomi
2011	KCSB0535CP	Rivenwill Alabama Slammer	Englanti	FIN18687/05	Metsätien Krisse	Suomi
2011	FIN37621/08	Cossu vom Wesslinghof	Saksa	FIN15384/08	Scuba's Imperial	Ruotsi
2012	FIN51761/08	Qasida's Snake Charmer	Suomi	FI19513/09	Mystical Shadows Head High	Hollanti
2012	FIN51761/08	Qasida's Snake Charmer	Suomi	FI16624/09	Granda Grafenek	Puola
2012	FIN52383/06	Mimmatrix Franke till Sinclair's	Ruotsi	FIN29620/07	Welmer's Nita	Suomi
2012	S34432/2006	Landbygdens Retur	Ruotsi	FIN21113/08	Metsätien Lolita	Suomi
2013	PKR.VII- 11587	Fenomena Team Yoshihiro	Puola	FIN37602/08	Ghostmoor's Joy Sirius Nova	Tsekki
2013	FIN35362/00	Gray Ghost August	Suomi	FI43207/11	Femme Like U at Gottago von Silberw	Ranska
2013	SE24088/2010	Skyttens Aston Martin	Ruotsi	FI38533/10	Aicha in Love Sanelle Sirrah	Tsekki
2013	S23066/2008	Classic Dream's Black Grouse	Ruotsi	FI48679/11	Kia des Brumes des Bois	Belgia
2013	AKCSR174319 01	Mojo's Vini Vidi Vici	USA	FIN30620/08	Harmaahallan Quarana	Suomi
2014	LOSH1091053	Kansas des Brumes des Bois	Belgia	FI47269/10	Mimmatrix Frida	Ruotsi
2014	FI31560/11	Apollon	Suomi	FI34251/10	Metsätien Martta	Suomi
2014	FIN16126/04	Welmer's Sisu	Suomi	FI15355/11	Skyttens Primator Diamant	Ruotsi
2014	FIN16126/04	Welmer's Sisu	Suomi	FI19258/12	Neta vom Entenstrich	Saksa

Suomen ensimmäinen pitkäkarvainen pentue syntyi vuonna 2007. Vuonna 2013 syntyi kolme pentuetta, joista yksi oli rotumuunnosristeytys, lyhyt- ja pitkäkarvaisen weimarinseisojan yhdistelmä. Vuoden 2014 loppuun mennessä oli tehty yksi rotumuunnosristeytys. Perusteluna yhdistelmälle geenipoolin laajentaminen sekä pitkä- että lyhytkarvaisten osalta. Risteytyksessä oli emänä tsekin tuonti Aicha in Love Sanelle Sirrah. 18.6.2013 syntyneessä pentueessa oli 10 pentua, joista 6 lyhytkarvaista, 1 pitkäkarvainen uros ja 3 pitkäkarvaista narttua. Muunnosten välisissä risteytyksissä syntyneet pennut rekisteröidään kukin oman karvanlaatunsa mukaiseen muunnokseen. Kasvattaja tarvitsee rotumuunnosten risteytykselle Saksanseisojakerholta puollon suunnitellulle yhdistelmälle ja Suomen Kennelliiton Jalostustieteellinen toimikunta myöntää poikkeusluvut rotumuunnosten risteyttämiselle. Weimarinseisojien muunnosristeytyksiä koskevat rotukohtaiset erityisehdot löytyvät koirarekisteriohjeen kohdasta 6.2 (ote koirarekisteriohjeesta): 6.2 Rotumuunnosten risteyttäminen ja muu rotukohtaisista erityisehdoista poikkeaminen. Jalostustieteellinen toimikunta myöntää poikkeusluvut rotumuunnosten risteyttämiselle ja muista rotukohtaisista erityisehdoista poikkeamiselle. Jokainen muunnosten välisestä risteytyksestä syntynyt pentu rekisteröidään ilmiänsä mukaan, ellei rotukohtaisissa erityisehdoissa toisin määrätä.

Toistaiseksi maamme pitkäkarvaisten weimarinseisojien kanta on erittäin pieni ja pentuja on syntynyt vähäisessä määrin.

**Lyhytkarvainen pentue, johon syntyi yksi pitkäkarvainen uros (Koiranet-jalostustietojärjestelmä)

Taulukko 7 b) Pitkäkarvaisen weimarinseisojan Suomessa syntyneet pentueet. Tilanne vuodesta 2007-2014¹²

Vuosi	Rekisteri nro	Pentueen isä	Isän syntymämaa	Rekisteri nro	Pentueen emä	Emän syntymämaa
2007	S50575/98	Classic Dream's Impact	Ruotsi	FIN38259/04	Carina Fra Hölundaskogen	Norja
2009	S42216/2007	Classic Dream's Superman	Ruotsi	FIN10314/04	Garbus Miss Marple	Norja
2011	VDH193/07LK	Arko vom Carolinehof	Saksa	FI58227/09	Brenda vom Hasetal	Saksa
2012	CLP5737/08	Achim Ze Stiteckych Zahrad	Tsekki	FIN36097/07	Wayfarer's Dragon Lady *	Suomi
2013	FI46467/11	Jänisjalan Aukusti	Suomi	FI14999,13	Lockfågeln Dodge Miranda	Ruotsi
2013	SE24088/2010	Skyttens Aston Martin	Ruotsi	FI38533/10	Aicha in Love Sanelle Sirrah	Tsekki
2013	FI26021/10	Kamikaze Z Korunova Dola	Tsekki	FIN36097/07	Wayfarer's Dragon Lady	Suomi
2014	-	-	-	-	-	-

Jatkossakin on erityisesti panostettava uuden geenimateriaalin käytön lisäämiseen weimarinseisojan jalostuksessa Suomessa. Tuontikoirien jalostuskäyttöä tulisi edistää, kuin myös ulkomaisten urosten (ei pelkästään pohjoismaisten) käyttöä edelleen rodun jalostuksessa, kuitenkin tinkimättä jalostuskoirille asetetuista perusvaatimuksista. Pienessä populaatiossa on myös syytä seurata sukusiitosastetta käytetyissä jalostusyhdistelmissä, koska suositusten mukaan sukusiitosaste ei saisi ylittää 6,25%. Metsästyskäyttökoirarodulla hyviä käyttöominaisuuksia ja luonnetta tulee jatkossakin tavoitella, mutta tulee toisaalta ottaa myös huomioon, että kannan korkea sukusiitosaste on pitkällä tähtäimellä epäedullista rodun terveyden ylläpitämisen kannalta.

Weimarinseisojan voimassa olevassa PEVISA-ohjelmassa on määrätty rekisteröityjen jälkeläisten määrän ylärajaksi 21, kuitenkin niin että raja-arvon ylittävä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan. Jälkeläismäärään perustuva PEVISA-ohjelma astui voimaan 1.7.2010. Rodulla ei ole tätä ennen ollut jälkeläismäärään perustuvia rajoitteita.

4.1.8 Populaation koko ja jalostusvaatimukset Saksassa

Saksassa lyhytkarvaisten weimarinseisojien kanta on ollut nousussa viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana. Ajanjaksolla 1994-2005 rekisteröinnit tuplaantuivat, eli nousivat reilusta 250:stä (vuosi 1994) reiluun 500:aan (vuosi 2005). Rekisteröityjen yksilöiden määrä vuodessa on keskiarvoltaan noin 400. Lyhytkarvaisten osalta rekisteröintiennätys tehtiin vuonna 2005, jolloin yhteensä 516 yksilöä rekisteröitiin. Pitkäkarvaisten weimarinseisojien kanta on puolestaan pysynyt viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana lähestulkoon vakiona ja ollut laskusuuntainen viimeisen kahden vuoden aikana. Rekisteröityjen yksilöiden määrä vuodessa on keskiarvoltaan noin 140. Pitkäkarvaisten osalta rekisteröintiennätys tehtiin vuonna 2007, jolloin yhteensä 171 yksilöä rekisteröitiin.

Saksassa weimarinseisojan rotujärjestön (Weimaraner Klub e.V) alaisuudessa toimii 9 alueellista yhdistystä (Landesgruppen), joiden avustuksella rotujärjestön toimintaa pidetään valtakunnallisesti yllä mm. pentuetietojen, koejärjestelyjen, tietojen keruun ja muun rodun alueellisen kehityksen seurannan muodossa.

Taulukko 8 Lyhytkarvaisen weimarinseisojan rekisteröinnit Saksassa 1994-2014

Vuosi	Syntyneet pentueet	Rekisteröidyt yksilöt yht.
1994	38	256
1995	47	331
1996	46	332
1997	46	308
1998	51	390
1999	50	380
2000	49	353
2001	61	416
2002	69	474
2003	64	467
2004	58	406
2005	72	516
2006	70	495
2007	63	462
2008	59	428
2009	58	404
2010	59	418
2011	41	323
2012	61	443
2013	49	327
2014	57	401
Yhteensä:	843	8330

Taulukko 9 Pitkäkarvaisen weimarinseisojan rekisteröinnit Saksassa 1994-2014

Vuosi	Syntyneet pentueet	Rekisteröidyt yksilöt yht.
1994	22	151
1995	21	136
1996	20	109
1997	24	163
1998	22	151
1999	28	168
2000	25	146
2001	26	161
2002	19	132
2003	25	166
2004	25	167
2005	23	141
2006	26	161
2007	26	171
2008	22	139
2009	18	131
2010	22	157
2011	14	95

2012	23	164
2013	14	102
2014	15	109
Yhteensä:	354	3020

Jalostuslistalle hyväksymisen ehtona koiran tulee olla tiedossa olevien sairauksien suhteen terve ja lonkkakuvattu tuloksella A1-B2 (ks. taulukko 31). Koiran tulee olla yleisarvosanaltaan, eli ulkomuodollisesti ja karvanlaadultaan vähintään ”gut” eli hyvä. Luonteen tulee olla oikeanlainen ja rodunomainen. Oikeanlainen luonne todetaan weimarinseisojen omalla, rodulle suunnatulla luonnetestillä sekä metsästyskokeisiin osallistumisen yhteydessä. Weimarinseisoja on edelleen ainut saksalainen metsästyskoirarotu, jonka luonne testataan erillisenä, omana osa-alueenaan. Luonnetestiä pidetäänkin yhtenä jalostuksen perustana, ja sillä pyritään rajoittamaan pelokkaiden ja aggressiivisten yksilöiden eteenpäin jalostamista. Koetuloksina tulee olla hyväksytty suoritus HZP-kokeesta (vähintään 6 pistettä hausta sekä kummastakin vesityöosuudesta) tai vaihtoehtoisesti hyväksytty VGP-koe (vähintään arvosana ”gut” (3) hausta ja kahdesta vesityöosuudesta, poislukien pelkkä nouto). Kokeissa testataan muumuassa koiran ominaisuuksia etsiä, seisoa ja noutaa riistaa, sekä käyttäytymistä ampumisen aikana. Nouto testataan sekä maasta että vedestä. Kokeisiin kuuluu myös hirvieläinten jäljestys (verijälki) sekä raahausjälki, jonka lopuksi suoritetaan nouto. Koira ei saa pelätä ampumista. Koiran tulee ilmentää hyvää hajuaistia (nenäkäyttöä, eli vainua, tarkkaillaan erillisenä läpi kokeiden). Koiran haun tulee olla riistalle pyrkivää ja hallittua. Koiran tulee ilmentää riistaviettiä ja halua löytää riistaeläimet.

Jalostukseen käytettävän nartun tulee olla vähintään 15 kuukauden ikäinen, ei kuitenkaan vanhempi kuin 8 vuotta. Ensisynnyttäjän ikä ei kuitenkaan saa ylittää 6 vuotta. Astutuspäiväksi katsotaan päivä, jolloin uros on ensimmäisen kerran astunut nartun.

Yhtä jalostusurosta saa käyttää kahden jalostusjakson (1 jakso = 1 vuosi) aikana enintään 5 kertaa (edellyttäen että astutuksesta syntyy pentue). Suunnitellun yhdistelmän vanhempaiskoirilla ei saa olla samoja koiria tai näiden täyssisaruksia sukutauluissaan kahdessa ensimmäisessä polvessa (vanhemmat ja isovanhemmat). Samat koirat tai näiden täyssisarukset saavat esiintyä yhdistelmän vanhempaiskoirien sukutauluissa kolmannessa polvessa (isoisovanhemmat) korkeintaan kaksi kertaa. Jalostukseen käytettävistä yksilöistä tulee toimittaa 5-10ml:an suuruinen DNA-verinäyte Weimarinseisojen biopankkiin.

Jalostukseen käytettävillä yksilöillä pidetään hyvin toivottuna sekä katsotaan ansioksi seuraavat todistukset: HN -testi (kovuuden toteaminen), Btr -testi (oma-aloitteinen nouto), Vbr -testi (hakunouto), Lautnachweis (äänekkyytodistus), sekä Schweißprüfung (verijälkikoe). Edellä mainitut eivät ole pakollisia, mutta antavat yksilöistä tärkeää tietoa jalostusta silmällä pitäen.

4.1.9 Populaation koko ja jalostusvaatimukset Ruotsissa

Ruotsissa weimarinseisoja on ollut vuodesta 1969 lähtien. Alussa vallitsevina linjoina olivat saksalaiset, brittiläiset ja hollantilaiset linjat. Nykypäiviin tultaessa australialaiset, yhdysvaltalaiset ja englantilaiset linjat ovat vallanneet jalansijaa. Ruotsalaiseen jalostusmateriaaliin käytetyt saksalaiset linjat ovat selkeästi tuoneet näissä linjoissa esille vahvoja metsästysominaisuuksia. Muutaman viime vuoden aikana on rodun metsästysominaisuuksiin saatu edelleen parannusta – eritoten haun laajuuteen ja hakuvauhtiin. Ruotsissa lyhytkarvaisten weimarinseisojen rekisteröinnit ovat viimeisen 15 vuoden sisällä pysyneet lähes samana ja rekisteröityjen yksilöiden määrä on keskiarvoltaan ollut 80 koiraa vuodessa. Pitkäkarvaisen muunnelman suosio on selkeästi matalampi

ja viimeisen 15 vuoden sisällä rekisteröityjen yksilöiden määrä on keskiarvoltaan ollut 11 koiraa vuodessa. Pentueiden lukumäärä on viimeisen viiden vuoden aikana ollut 11 pentuetta per vuosi. Ruotsissa lyhytkarvaisen- ja pitkäkarvaisen muunnelman risteyttäminen on sallittua, joten pentueiden lukumäärään on laskettu yhteen kaikki lyhyt- ja pitkäkarvaiset weimaripentueet. Suomessa vaaditaan Kennelliiton myöntämä poikkeuslupa.

Taulukko 10 Lyhytkarvaisen weimarinseisajan rekisteröinnit Ruotsissa 2000-2014¹³

Vuosi	Rekisteröidyt yksilöt yhteensä
2000	69
2001	80
2002	80
2003	86
2004	88
2005	78
2006	84
2007	90
2008	96
2009	75
2010	58
2011	80
2012	85
2013	75
2014	75
Yhteensä	1199

Taulukko 11 Pitkäkarvaisen weimarinseisajan rekisteröinnit Ruotsissa 2000-2014¹⁴

Vuosi	Rekisteröidyt yksilöt yhteensä
2000	12
2001	12
2002	26
2003	5
2004	9
2005	23
2006	3
2007	5
2008	12
2009	12
2010	13
2011	1
2012	14
2013	16
2014	5
Yhteensä	168

¹³

Svenska Kennelklubbens Hunddata

¹⁴

Svenska Kennelklubbens Hunddata

Taulukko 12 Ruotsissa syntyneet lyhyt- ja pitkäkarvaiset pentueet yhteensä 2000-2014¹⁵

Vuosi	Syntyneet pentueet
2000	11
2001	13
2002	14
2003	16
2004	14
2005	15
2006	13
2007	20
2008	10
2009	14
2010	8
2011	12
2012	13
2013	11
2014	10
Yhteensä	194

Ruotsissa on vuoden 2010 alusta otettu askel eteenpäin rodun kehittämisessä asetettamalla uudet, vaativammat jalostusvaatimukset jalostukseen käytettävälle yksilöille. Perusteena vaativampien jalostusvaatimusten asettamiselle on että jalostusmateriaalin katsotaan olevan tällä hetkellä riittävän suuri, ja näin ollen uusien vaatimusten uskotaan kehittävänsä rotua edelleen eteenpäin.

1.1.2010 voimaan astuneiden jalostusvaatimusten mukaan kummankin jalostusyhdistelmään käytettävän yksilön tulee olla tervelonkkainen (A- tai B-lonkat) ja metsästyksessä palkittu. Näyttelyistä vaatimuksena on vähintään laatuarvostelu 2 ”HYVÄ” (NUO-, AVO- tai KÄY-luokassa¹⁶). Koiralla tulee olla hyväksytty luonnetesti, joka on järjestetty joko Ruotsin saksanseisojakerhon (SVK), Ruotsin palveluskoiraliiton (SBK), Ruotsin weimarinseisojakerhon tai aiheeseen pätevöityneen metsästyskoirienkouluttajan toimesta. Luonnetestin suorittamista edellytetään koirilta, jotka ovat syntyneet 31.12.2003 jälkeen. Tätä ennen syntyneillä koirilla ei tarvitse olla luonnetestitulosta. Koiran metsästyksessä saamat arvioinnit ja pisteytykset tulee olla tarkasteltavissa kerhon kotisivuilla. Koiralla ei saa olla perinnöllisiä sairauksia tai sen toimintakykyyn vaikuttavia esteitä. Yksilöä ei voida hyväksyä listalle, mikäli sen katsotaan olevan ’ylikäytetty’¹⁷. Jalostusvaatimukset täyttävän koiran omistaja saa itse päättää haluaako hän koiransa tiedot listalle.

4.1.5 Populaation koko ja jalostusvaatimukset Norjassa

Norjassa weimarinseisojakanta oli alun alkujaan suurempi kuin Suomessa, mutta tällä hetkellä Suomen kanta on suurempi. Yksilöiden määrä on pysynyt tasaisena, kun tarkastelee lyhytkarvaisten weimarinseisojien rekisteröintejä viimeisen viiden vuoden ajalla. Pitkäkarvaisia on viimeisen 15 vuoden aikana rekisteröity keskimäärin 0-1 pentuetta vuodessa. Lyhytkarvaisten osalta pentueita syntyy vuodessa keskimäärin 1-3. Koiria käytetään määrään nähden kiitettävästi metsästyskokeissa

¹⁵ Svenska Kennelklubbens Hunddata

¹⁶ NUO eli nuorten luokka, AVO eli avoin luokka, KÄY eli käyttöluokka

¹⁷ koiraa ei saa ylittää ns. 5 %:n sääntöä. Huhtikuussa 2009 5 %:n kiintiö tarkoitti yhtä kuin 25 jälkeläistä eli keskimäärin 3 pentuetta per jalostustukseen käytetty yksilö.

ja arviolta noin 60-70% weimarinseisojista ovat mukana käytännön metsästyksessä.¹⁸ Jalostuksellista yhteistyötä Norjalla on eniten Ruotsin kanssa.

Taulukko 13 Lyhytkarvaisen weimarinseisojan rekisteröinnit Norjassa 2000-2014¹⁹

Vuosi	Rekisteröidyt yksilöt yht.
2000	35
2001	9
2002	17
2003	9
2004	17
2005	14
2006	27
2007	17
2008	17
2009	20
2010	16
2011	2
2012	14
2013	14
2014	10
Yhteensä:	238

Taulukko 14 Pitkäkarvaisen weimarinseisojan rekisteröinnit Norjassa 2000-2014²⁰

Vuosi	Rekisteröidyt yksilöt yht.
2000	7
2001	0
2002	8
2003	0
2004	16
2005	0
2006	4
2007	0
2008	8
2009	2
2010	0
2011	0
2012	0
2013	0
2014	0
Yhteensä:	45

Norjan jalostusvaatimusten mukaan sekä uroksen että nartun tulee täyttää seuraavat ehdot:

¹⁸ Wikström Trude, kirjallinen tiedonanto
¹⁹ Wikström Trude, Huseby Maria, kirjallinen tiedonanto
²⁰ Wikström Trude, Huseby Maria, kirjallinen tiedonanto

Jalostuslistalle B pääsyn vaatimukset:

- 2 x laatuarvostelu ”erinomainen” NUO- tai AVO-luokassa virallisesta näyttelystä, kahdelta eri tuomarilta (mikäli koira on korkeasti palkittu käyttökokeissa, voidaan 2 x laatuarvostelu ”erittäin hyvä” kahdelta eri tuomarilta katsoa myös hyväksytyksi.)
- hyväksytysti suoritettu luonnetesti tai MH-luonnekuvaus.
- A- tai B-lonkat. Lonkkakuvaustulos tulee toimittaa jalostustoimikunnalle ennen koiran astuttamista/kun koira astuu.
- Nartulla on täytynyt olla vähintään kaksi juoksua ja sen on oltava vähintään 2 vuotta astuttamishetkellä. Uroksen tulee olla vähintään 2 vuotta astumishetkellä.

Koira, joka on yllä mainittujen vaatimusten lisäksi palkittu vähintään kerran joistain seuraavista, pääsee jalostuslistalle A:

- vähintään avoimen luokan 3. palkinto noutokokeesta
- metsästyskokeissa palkittu
- metsästyskoirien jäljestämiskokeissa palkittu tai hyväksytty todistus ”vahingoittuneen riistan jäljestäjä”
- hyväksytty tulos metsästystaipumuskokeesta

Poikkeuslupa:

Jalostustoimikunta voi tehdä poikkeuksen ja myöntää astutuslupan yksilöille, jotka eivät täytä jalostuslistan vaatimuksia. Poikkeuslupahakemus tulee olla jalostustoimikunnalla vähintään kaksi kuukautta ennen nartun odotetun juoksun alkamista.

4.1.6 Kanta muissa maissa

Australiassa kanta on suuri ja rotua käytetään lähes yksinomaan näyttelykoirana ja lemmikkinä. Harvalla yksilöllä koirien lukumäärään nähden on tuloksia metsästyskokeista. Australia on Ruotsin lisäksi maa, jossa lyhytkarvaista ja pitkäkarvaista muunnelmia saa risteyttää keskenään vapaasti. FCI:n rotumääritelmä eroaa vain karvanlaadun suhteen, joten näissä maissa katsotaan että kyseessä on saman rodun kaksi eri muunnosta. Australian rekisteröintitietoja ei ole niin helposti saatavilla kuin pohjoismaissa, mutta rekisteröintimäärät ovat kuitenkin muutamia satoja yksilöitä vuodessa.

Englannissa rekisteröidään paljon weimarinseisojia ja rodun maine näyttelykoirana on suuri. Maasta löytyy kuitenkin joukko metsästyksen paneutuneita kasvattajia ja harrastajia, joten weimarinseisojissa on metsästyskokeissa käyneitä, metsästystuloksia omaavia yksilöitä. Englannissa pitkäkarvaiset ja lyhytkarvaiset weimarinseisojat arvostellaan näyttelyissä samassa näyttelykehässä, samana rotuna. Varsinaisia risteytyspentuita (lyhtkarvainen + pitkäkarvainen) ei ole tiedossamme

Yhdysvalloissa rodun yksilöiden määrä on erittäin suuri ja valtaosa koirista on puhtaasti näyttelykoirina tai lemmikkeinä. Koiria myydään myös kastroituna lemmikeiksi niiden ulkoista olemusta ja erikoista väriä ihaileville ihmisille. Onneksi maasta löytyy myös käytännön metsästyksessä ja metsästyskokeissa käytettäviä yksilöitä. Kokeita löytyy mm. NAVHDA:n²¹, AKC:n²² ja WCA:n²³ järjestäminä.

²¹ North American Versatile Hunting Dog Association. Kokeita, joissa kilpaillaan aina soveltuvuusluokista ylöspäin.

²² American Kennel Klub. Liiton sääntöjen mukaisesti järjestettäviä metsästyskokeita seisoville koirille.

²³ Weimaraner Club of America. Järjestää kokeita aina paikallisista kansallisiin. Avoimia ainoastaan weimarinseisojille.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

Weimarinseisoja on FCI 7 ryhmän rodun tarkastellessa hieman erilainen seisoja. Sillä on vaihtiviettä ja sen kuvaillaan olevan avoin, mutta virheenä ei kuitenkaan pidetä pientä varautuneisuutta vieraita kohtaan. Weimarinseisojaa kuvaillaan hyväksi vahtikoiraksi, mutta aggressiivinen se ei saa olla

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

Weimarinseisoja on monipuolinen ja helposti koulutettava, vahvahermoinen ja intohimoinen metsästyskoira, jolla on erinomainen hajuaisti. Järjestelmällinen ja kestävä hakija, ei kuitenkaan liian kiihkeä. Luonteeltaan terävä²⁴, halukas tarttumaan petoeläimiin ja muuhun riistaan, soveltuu myös vahtikoiraksi olematta aggressiivinen. Se on luotettava seisoja ja vedestä noutaja. Rodunomainen vahvahermoisuus kuvastuu mm. weimarinseisojan erinomaisessa taipumuksessa laukauksen jälkeiseen työskentelyyn.

4.2.2 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Seisojan luonneominaisuuksien ensimmäinen ja tärkein lähtökohta on, ettei ole hyvää metsästyskoiraa ilman hyvää luonnetta. Tavoiteltavan luonteen profiili on rodunomaisen käyttötarkoituksen mukainen.

Luonneominaisuuksien kohdalla tavoitellaan rodunomaisten erityispiirteiden säilyttämistä. Tämä ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa KAER-kokeiden mukaiselle metsästykselle.²⁵

Weimarinseisojan tulee olla luonteeltaan tasapainoinen, rauhallinen, luoksepäästävä ja hyväntahtoinen. Tärkeää on koiran koulutuskelpoisuus, yhteistyöhalukkuus ja yhteiskuntakelpoisuus. Kaikenlainen arkuus, ylikiihkeys, hermostuneisuus ja aiheeton aggressiivisuus ovat vakavia virheitä. Myös eriateinen paukkupelko on vakava virhe. Pyrimme määrittelemään luonteen ihanneprofiilin olemalla yhteydessä käyttäytymisen jalostusryhmään.

Jalostuksen vastuuhenkilöt seuraavat kokeissa, testeissä ja näyttelyissä rodun esille tulleita ominaisuuksia ja käyttäytymistä, tiedottaen niistä kasvattajia ja harrastajia. Myös KAER-kokeissa vaaditaan tuomaria toteamaan kokeeseen osallistuvan koiran luonne: koiran tulee olla käsiteltävissä. Aggressiivisuus ihmisiä tai koiria kohtaa ei ole sallittua. Ylimääräisestä äänekkyydestä voidaan merkitä koiralle luonnemerkintä KAER-kokeessa. KAER-kokeissa koiran edellämäinnittuja ominaisuuksia tarkkailevat KAER-koetuomarit. Koiran tulee olla ennen kokeen aloittamista käsiteltävissä, eikä se saa olla aggressiivinen, arka tai hermostunut. Tuomari toteaa edellä mainitut asiat lähestymällä koiraa ja tarkkailemalla sen käytöstä myös myöhemmin kokeen aikana erityisesti äänekkyyttä jälkijoukoissa (kun koira odottaa vuoroaan).

Pääpiirteittäin Suomen weimarinseisojakannan edustajia voidaan luonnehtia tasapainoisiksi ja sosiaalisiksi. Muutamissa näyttelyarvosteluissa on ollut merkintöjä koirien luonteen pidättyväisyydestä (mm. ei ole antanut tuomarin koskea itseensä kehässä), sekä muutamia

²⁴ Koiralla on kyky reagoida kokemaansa uhkaan

²⁵ Rouhiainen Jukka, kirjallinen tiedonanto

merkintöjä koirien luonteen aggressiivisuudesta (on murissut tuomarille tai yrittänyt purra tuomaria kehässä).

Rodun edustajat ovat lähes poikkeuksetta riistaviettisiä ja rodulle tyypillinen vahtimisvietti on olemassa suomalaisillakin yksilöillä. Weimarinseisojalla on yleisesti ottaen muita lintukoirarotuja voimakkaampi vahtimisvietti. Joillakin yksilöillä vahtimisvietti on osoittautunut liian voimakkaaksi. Tällöin koira ei pysty rauhoittumaan, vaan käyttäytyy hermostuneesti ja ylikiihkeästi vieraita ihmisiä kohtaan. Rodun sisällä on havaittu muutamia yksittäisiä paukkuarkuustapauksia.

Suomessa weimarinseisojille ei ole varsinaista omaa luonteen testaamismuotoa, kuten rodun kotimaassa Saksassa. Weimarinseisoja onkin kotimaassaan ainoa metsästyskoirarotu, jonka luonneominaisuudet mitataan varta vasten rodulle tarkoitettulla luonnetestillä. Saksassa rodulle tarkoitettussa luonnetestissä testataan koiran käyttäytymistä riistäeläimellä sekä ihmiskontaktissa. Testin läpäiseminen on edellytys jalostukseen pääsulle. Suomen olosuhteissakin samantyyppinen testi, jossa arvioidaan koiran käyttäytyminen riistalla sekä ihmiskontaktissa, toimisi varsin hyödyllisenä informaatiolähteenä jalostusta silmällä pitäen. Suomessa weimarinseisojia on testattu Kennelliiton virallisissa luonnetesteissä ja MH-kuvauksissa (MH-luonnekuvaus tuli Suomessa viralliseksi 1.1.2010). Vuodesta 1998 vuoden 2014 heinäkuuhun mennessä yhteensä 28 weimarinseisojaa oli käynyt luonnetestissä.²⁶ Vuodesta 2010 vuoden 2014 toukokuuhun mennessä yhteensä 6 weimarinseisojaa oli käynyt MH-luonnekuvauksessa.²⁷

Luonteen nykytilannetta Suomessa on kartoitettu kasvattajakyselyllä, johon vastasi kuusi kasvattajaa. Kyseisillä kasvattajilla on ollut yhteensä 20 pentuetta, joissa syntyneiden pentujen yhteismäärä on 112 pentua.

Kasvattajakyselyyn vastanneet kasvattajat kuvailevat weimarinseisojaa älykkääksi koiraksi, joka on luonteeltaan avoin, rohkea, itsepäinen ja luotettava. Se on hyvin ihmisrakas, mutta osoittaa kiinnostusta lähinnä omia perheenjäseniä ja tuttavlia kohtaan.

Vieraisiin ihmisiin weimarinseisojan kerrotaan suhtautuvan avoimesti mutta pääsääntöisesti hyvin välinpitämättömästi. Toisaalta rotumääritelmän mukaista vahti- ja puolustusviettiä esiintyy vieraita ihmisiä kohdatessa. Tämä ilmenee lähinnä haukkumisena. Ihmisjoukoissa weimarinseisoja käyttäytyy rauhallisen välinpitämättömästi, ollen kuitenkin samalla valpas.

Uusien tilanteiden äärellä käyttäytymistä leimaa rohkeus, rauhallisuus ja uteliaisuus. Kasvattajat kuitenkin painottavat, että weimarinseisoja on syytä sosiaalistaa hyvin, eli tutustuttaa erilaisiin tilanteisiin, paikkoihin, ihmisiin, eläimiin ja ääniin jo pienestä pennusta lähtien, jotta koirista kasvaisi tasapainoisia koirakansalaisia.

4.2.2.1 Luonnetestit näytelyissä²⁸

Vuosina 2010 - 2014 weimarinseisojilla oli yhteensä 1106 näyttelykäyntiä, näistä lyhytkarvaisilla 927 käyntiä ja pitkäkarvaisilla 179 käyntiä. Lyhytkarvaisista 70% palkittiin laatuarvostelussa tuloksella ERI (erinomainen), 23% tuloksella EH (erittäin hyvä) ja 6% tuloksella H (hyvä). Pitkäkarvaisista 63% palkittiin laatuarvostelussa tuloksella ERI (erinomainen), 30% tuloksella EH (erittäin hyvä) ja 7% tuloksella H (hyvä).

²⁶ <http://jalostus.kennelliitto.fi>

²⁷ <http://jalostus.kennelliitto.fi>

²⁸ <http://jalostus.kennelliitto.fi>

Tapauksia, joissa koiraa ei voitu arvostella luonteen takia, oli yhteensä kaksi kappaletta: yksi lyhytkarvaisilla ja yksi pitkäkarvaisilla. Molemmat tulivat junioriluokassa. Syynä lyhytkarvaisella oli se, että koiraa ei antanut katsoa hampaitaan. Syynä pitkäkarvaisella oli aggressiivinen käytös. Yhtään weimarinseisojaa ei hylätty ko. ajanjaksolla luonteen takia. Lyhytkarvaisilla puolestaan oli kolme hylättyä tulosta, jotka kaikki liittyivät hammaspuutokseen tai purentaan. Lyhytkarvaisilla muut ”ei voida arvostella” tulokset liittyivät koiran ontumiseen näyttelyhetkellä.

4.2.2.2 Luonnemerkinnät Junkkarissa

Junkkari on Saksanseisojakerho ry:n järjestämä kolmipäiväinen ikäluokkakatselmus alle 24 kuukauden ikäisille koirille. Tapahtumassa koko pentue arvioidaan samanlaisissa olosuhteissa ja se antaa kasvattajalle arvokasta tietoa hänen kasvatustyönsä onnistumisesta. Junkkariin kuuluu nuorten luokan peltokoe, ulkomuotokatselmus ja Junkkari-loppukilpailu.

Ulkomuotokatselmuksessa koirat käydään läpi tarkasti ja yksityiskohtaisesti arvostelukaavakkeen avulla. Koirat myös mitataan. Arvioinnin suorittavat pääasiassa Saksanseisojakerhon omat ulkomuototuomarit.

Vuosina 2010 - 2014 Junkkarin ulkomuotokatselmukseen osallistui 36 weimarinseisojaa. Näistä kolme koiraa oli ruotsalaisia.

Junkkariin voivat osallistua 9-24 kuukauden ikäiset koirat. Osallistuneet koirat olivat syntyneet vuosina 2009 - 2013. Vuosina 2009 - 2013 on rekisteröity yhteensä 199 weimarinseisojaa, joista 165 lyhytkarvaisia (näistä 135 kotimaisia) ja 34 pitkäkarvaista (näistä 28 kotimaisia). Olettaen, että kaikki rekisteröidyt yksilöt ovat pentuja, on Junkkariin osallistumisprosentti ollut 18%. Luonnemerkinnät edustavat arviolta siis noin 35 (18 %) yksilön luonnetta koko populaatiosta.

91% osallistuneista koirista oli käytökseltään avoimia ja luottavaisia. Ainoastaan kaksi koiraa väistivät tuomaria ja yksi koirista todettiin araksi. 56 % todettiin temperamentiltaan rauhallisiksi ja 36% vireiksi. Koirista yksi oli levoton ja yksi rauhaton.

Pääsääntöisesti kaikki koirat olivat hiljaisia. Merkintöjen mukaan 97% koirista eivät äännelleet (kahden ääntelystä ei merkintää, yhden todettiin vinkuvan).

.

Taulukko 15

LUONNEMERKINNÄT JUNKKARISSA VUOSINA 2010-					
Lähde: SSK:n tietokanta					
OSALLISTUNEET KOIRAT VUOSINA 2011-					
Lyhytkarvaiset:	2010	2011	2012	2013	2014
osallistuneita koiria	2	6	7	7*	7
Pitkäkarvaiset:	2010	2011	2012	2013	2014
osallistuneita koiria	0	2	0	2	3
* HUOM! 2013 osallistui 3 ruotsalaista koiraa.					
LUONNEMERKINNÄT 33 KOIRAN OSALTA:					
KÄYTÖS		<i>Avoim & luottavainen</i>	<i>Avoim</i>	<i>Väistelee</i>	<i>Arka</i>
		28	2	2	1*
TEMPERAMENTTI		<i>Rauhallinen</i>	<i>Rauhaton</i>	<i>Vireä</i>	<i>Levoton</i>
		19	1	12	1*
ÄÄNTELY		<i>Ei ääntele</i>	<i>Vinkuu</i>	<i>Ei merkintää</i>	
		30	1	2	
*arka & levoton käytös johti koiran hylkäämiseen (2014)					

4.2.2.3. Luonnetesti ja MH -luonnekuvaus

Luonteella tarkoitetaan koiran taipumusta käyttäytyä tietyllä tavalla määrätyissä tilanteissa. Havainnoitaessa koiran käyttäytymistä erilaisissa tilanteissa saamme viitteitä siitä, millainen koiran luonne on. Kennelliitolla on kaksi menetelmää luonteen arviointiin: luonnetesti ja MH-luonnekuvaus.

MH-luonnekuvauksessa kaikki tilanteet ärsykeineen ovat aina samanlaisia joka koiralle, kun taas luonnetestin eri osioissa ärsykkeiden voimakkuutta muokataan koiran reaktioiden mukaan. Lisäksi MH-luonnekuvauksessa koiran ohjaaja on suurimman osan ajasta passiivinen, eikä koiraan kohdisteta suoraa uhkaa ihmisen puolelta kuten luonnetestissä. MH-luonnekuvaus ja luonnetesti täydentävät toinen toisiaan.

Luonnetestin tarkoitus on arvioida ja kirjata koiran käyttäytyminen tilanteessa, joissa sen hermosto joutuu rasitetuksi. Koiralle suoritetaan erikoiskokeita, joiden tarkoituksena on testata koiran toimintakykyä, terävyyttä, puolustus- ja taisteluhallua, hermorakennetta, temperamenttia, kovuutta, luoksepäästävyyttä sekä laukausherkkyyttä.

Vuosina 2010 - 2014 luonnetestattiin ainoastaan yksitoista weimarinseisoojaa. Luonnetestatuista kolme oli pitkäkarvaisia. Koska testattu populaatio on pieni, ei testin keskiarvo anna oikeaa kuvaa koko populaatiosta. Yhteensä weimarinseisoojia on luonnetestattu viimeisen 10v sisään 26 kpl. Loppupisteet vaihtelevat välillä -24 - +233, eli vaihteluväli on suuri.

Tarkemmassa tarkastelussa Alle 100 pistettä saavuttaneita koiria on 2 kpl, alle 150 pisteen koiria on 9 kpl, kun taas vähintään 150 pistettä saavuttaneita koiria on 16 kpl, näistä taas vähintään 170 pistettä saavuttaneita on 12kpl ja yli 200 pistettä saavuttaneita koiria 3 kpl. Yleisin tulos rodussamme vaikuttaisi olevan siis tällä hetkellä 150-170 pisteen välillä (61%).

Rodustamme on luonnetestattu vuosina 2010 ja 2011 vain 11 koiraa. Näin pienellä otannalla ei voi kattavasti analysoida rodun luonnetta, mutta alla luonnetestitulokset 10 vuoden ajalta (26 koiraa) avattuna osa-alueittain. Taulukko analyysi:

osa-alue	tulokset ja kappalemäärät alla			
Toimintakyky	hyvä	kohtuullinen	pieni	
			1(-1)	
	8 (31%)	15 (58%)	3 (11%)	
Terävyys	kohtuullinen, ilman jäjelle jääviä hyökkäyshaluja	pieni/koira joka ei os. laink. terävyyttä (+1b)		
	11 (42%)	15 (58%)		
		pieni/haluton	suuri, hillitty	
Puolustushalu	kohtuullinen, hillitty 16 (61%)			
		9(35%)	1 (4%)	
	suuri	kohtuullinen/ kohtuullisen pieni 15 (58%)	pieni	riittämätön
Taisteluhalu	3 (12%)		6 (23%)	2 (7%)
	tasapainoinen	hieman rauhaton (+1)	vähän hermostunut (- 1)	
	3 (11%)	22 (85%)	1 (4%)	
Hermorakenne	vilkas(+3)	kohtuullisen vilkas(+2)	erittäin vilkas(+1)	
	10 (38%)	7 (27%)	9 (35%)	
Temperamentti				

	kohtuullisen kova	hieman pehmeä	pehmeä
Kovuus			
	8 (31%)	16 (61%)	2 (8%)
	hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin	luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen(+2a)	
Luoksepäästävyys			
	22 (85%)	4 (15%)	
	laukausvarma (+++)	laukauskokematon (++)	
Laukauspelottomuus	23 (88%)	3 (12%)	

Toimintakyvyltään kohtuullinen, terävyydeltään pieni, puolustushalu kohtuullinen, hermorakenteeltan hieman rauhaton, temperamentiltään vilkas, kovuudeltaan hieman pehmeä, luoksepäästävyydeltään avoin ja laukauspeloton weimarinseisoja on luonnetestien tämän hetkisten tulosten perusteella keskiarvo rotunsa edustaja.

Taulukko 16

LUONNETESTIT VUOSINA 2010 - 2014					
Lähde: Kennelliiton Jalostustietojärjestelmä					
Testatut koirat	2010	2011	2012	2013	2014
Pitkäkarvaiset	-	-	2	1	-
Lyhytkarvaiset	-	1	2	4	1
LYHYTKARVAISET			PITKÄKARVAISET		
Keskimääräiset pisteet eri osa-alueilla:			Keskimääräiset pisteet eri osa-alueilla:		
Toimintakyky	17		Toimintakyky	20	
Terävyys	2		Terävyys	2	
Puolustushalu	3		Puolustushalu	2	
Taisteluhalu	5		Taisteluhalu	7	
Hermorakenne	34		Hermorakenne	47	
Temperamentti	32		Temperamentti	40	
Kovuus	9		Kovuus	8	
Luoksepäästävyys	41		Luoksepäästävyys	40	
Laukauspelottomuus	laukausvarma*		Laukauspelottomuus	laukausvarma	
YHTEENSÄ	143		YHTEENSÄ	166	

PISTEITÄ			PISTEITÄ		
*2 laukaisukokematonta koiraa					

MH-luonnekuvauksessa koira käy läpi kymmenen eri testiosiota, joissa kuvataan koiran 31 eri käyttäytymisreaktiota. Luonnekuvauksen aikana kaksi kuvaajaa tarkastelevat koiran luonteenominaisuuksia, kuten leikkisyyttä, pelkoa, saalisviettiä ja sosiaalisuutta. Tavoitteena on kerätä tietoa koiran käyttäytymisestä ja ominaisuuksista yksilönä sääntöjen määrittelemissä tilanteissa ja verrata niitä rodun ihanneluonnekuvaan (weimarinseisojille ei ole määritelty ihanneluonnekuva).

Vuosina 2010-2014 ainoastaan kuusi weimarinseisojaa on suorittanut MH-luonnekuvauksen. Näistä kaksi oli pitkäkarvaisia. Koska luonnekuvattu populaatio on pieni, ei kuvauksen tuloksista voida tehdä johtopäätöksiä, jotka kuvaisivat koko populaatiota.

4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rotumääritelmän mukainen weimarinseisoja on helposti koulutettavissa oleva intohimoinen metsästäjä. Seisovana lintukoirana (FCI:n ryhmä 7, kanakoirat) se soveltuu pelto- ja metsäkanalinnustukseen. Weimarinseisojan tulee olla kestävä ja tarkka hakija. Haun ei tarvitse olla äärimmäisen nopeaa eikä kiihkeääkään, mutta koirasta tulee kuvastua selkeä riistaintoisuus. Lintu-, pienriista- ja pienpetojahdissa koira sovittaa hakunsa maaston mukaisesti. Saatuaan vainun riistasta, tulee koiran jäädä seisomaan liikahtamatta ja osoittaa riistan sijainti. Koira saa edetä riistalle ja ajaa sen lentoon/liikkeelle ainoastaan ohjaajan käskystä. Riistan ylösajaminen maastosta eli nk. avanssi tarkoittaa, että koira etenee vauhdikkaasti ja röyhkeästi suoraan riistalle, niin että riista karkoittuu ampumaetäisyydeltä. Riistan karkoituttua on koiran ehdottomasti pysähdyttävä paikoilleen ja pysyttävä siinä ammuttaessa, ja riistan mahdollisesti pudotessa tai kaatuessa. Tämä on koiran turvallisuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää. Laukauksen jälkeen koira noutaa käskystä riistan halukkaasti ja viivyttämättä ohjaajalle. Riistan tulee olla luovutettaessa vahingoittumaton. Virheiksi luetaan oma-aloitteinen eteneminen, hidas eteneminen tai täysi etenemättömyys.

Weimarinseisojan vahvuus metsästyskoirana piilee sen monipuolisuudessa. Rodun kotimaassa Saksassa weimarinseisojaa pidetään monipuolisen metsästyskoiran esikuvana. Erinomaisen hajuaistinsa ja tarkkuutensa ansiosta sitä pystytään käyttämään myös mm. vedestä noutavana lintukoirana sekä suurriistaa jäljestävänä ja pysäyttävänä koirana. Se on määrätietoinen ja jälkitarkka, eikä jätä jälkityöskentelyä keskeneräiseksi.

Saksanseisojakerho ry:n jalostusrekisteri

Saksanseisojakerho ry:n tarkoituksena on kehittää mannermaista seisovaa lintukoiraa metsästyksen monitoimikoirana ja edistää muutoinkin kanakoiraharrastusta koiranomistajien keskuudessa. Tätä tarkoitusta tukevat KAER-kokeiden lisäksi mm. Saksanseisojakerho ry:n ylläpitämä jalostusrekisteri. Jalostusrekisterin avulla koiranomistajia kannustetaan tavoitteellisuuteen jalostukseen käytettävien koirien suhteen. Saksanseisojakerho ry:n jalostusrekisterivaatimukset ovat:

Narttu	Uros
-metsästyskoetulos AVO 2	-metsästyskoetulos AVO 1
-näyttelytulos AVO EH tai KÄY EH tai 2xAVO H tai KÄY H eri tuomareilta, kuitenkin niin, ettei palkinto H ole tullut huonon luonteen	-muut vaatimukset samat kuin nartuilla

vuoksi -lonkkanivelet normaalit (A) tai lähes normaalit (B)	
--	--

4.2.3.1 Kanakoirien erikoiskokeet (KAER-kokeet)

Kanakoirien erikoiskokeet (KAER) ovat metsästyskokeita, joiden tarkoituksena on saada tietoja koirien metsästysominaisuuksista kanakoirien jalostusta varten ja edistää koirien metsästyskäyttöä. Kokeissa arvioidaan koirien kykyä löytää ja käsitellä riistaa luonnon olosuhteissa. Kokeita järjestetään pelto, metsä ja tunturimaastoissa. Vesi- ja jälkikokeet järjestetään yleensä erillisenä kokeena, joissa arvioidaan koiran kykyä vesinoutoon ja laahausjäljen suorittamiseen. Lisäksi huomiota kiinnitetään koiran luonteeseen sekä toimintaan sen kohdatessa petoeläimiä.

KAER-kokeessa koeluokkia on kolme. *Nuorten luokkaan* (NUO) saa osallistua koira, joka on täyttänyt 9 kk ja on enintään 24 kk, eikä ole kilpaillut muissa luokissa. *Avoimeen luokkaan* (AVO) saa osallistua koira, joka ei ole oikeutettu osallistumaan voittajaluokkaan. *Voittajaluokkaan* (VOI) osallistuu koira, joka on saanut 1. palkinnon avoimessa luokassa.

Kaikissa luokissa käytetään laatuarvostelua ja annetaan niin monta 1. 2. ja 3. palkintoa (esim. AVO 2) kuin koirien saamat pistemäärät edellyttävät.

Tullakseen palkituksi nuorten luokassa (NUO) ja avoimessa luokassa (AVO) koiran on saatava hyväksytty arvosana hausta ja riistatyöstä. Nuorten luokassa kiinnitetään eniten huomiota koiran synnynnäisistä taipumuksista johtuvaan suorituskyykyyn.

Tullakseen palkituksi AVO 1. palkinnolla koiran on saatava hyväksytty arvosana jokaisesta osasuorituksesta ja sillä on oltava vähintään kaksi (2) hyväksyttyä riistatyötä. Tullakseen palkituksi voittajaluokassa (VOI) koiran on saatava hyväksytty arvosana jokaisesta osasuorituksesta.

Eri rotuihin kuuluvat koirat arvostellaan samojen perusteiden mukaan ottaen huomioon rotukohtaiset eroavat ominaisuudet (esim. spinone ja bracco italiano saavat hakea muista poiketen ravaamalla).

Maasto-osuudessa ylituomari arvioi koiran **haun** tuloksellisuutta sekä mm. juoksuvauhtia, tuulenkäyttöä, maastonpeittävyyttä, laajuutta, yhteistyötä ja metsästyshalua.

Riistatyö tapahtumasta arvioidaan mm. seisontherkkyys, seisonnan kiinteys, eteneminen, paikallistaminen ja käyttäytyminen riistan karkoittuessa.

Noutosuorituksessa arvioidaan noutohalukkuus, kantaminen, pureskelu, luovutus ja käyttäytyminen riistan pudotessa.

Lisäksi kirjataan, jos koiran **luonteessa** on huomauttamista, esim. jos se on vihainen muille koirille tai ihmisille, hätyyttää kotieläimiä tai poroja, on paukkuarka tai äänтелеe häiritsevästi kokeen aikana.

Koirien koetulokset ja -kertomukset tallennetaan saksanseisojakerhon tietokantaan, josta jalostusneuvot, kasvattajat ja rodun harrastajat saavat tärkeää tietoa koirien käyttöominaisuuksista.

Kanakoirien erikoiskokeiden (KAER) säännöt kokonaisuudessaan ovat liitteenä 1.

Taulukko 17 Suomi Metsästyskokeen osasuoritukset ja osasuoritusten kertoimet

			kerroin	kerroin	kerroin	enimm. pisteet	enimm. pisteet	enimm. pisteet
NUO	AVO	VOI	NUO	AVO	VOI	NUO	AVO	VOI
haku	haku	haku	8	7	6	40	35	30
riistatyö	riistatyö	riistatyö	7	6	5	35	30	25
nouto	nouto	nouto	2	3	2	10	15	10
vesityö	vesityö	vesityö	3	4	2	15	20	10
-	-	jälkityö			2			10
-	-	tiedottaminen			3			15
Yhteensä						100	100	100

Taulukko 18 Suomi Palkintosijojen pistemäärät.

Palkinto	pisteet NUO, AVO, VOI
1. palkinto	NUO, AVO, VOI 80-100
2. palkinto	NUO, AVO 60-80 VOI 70-80
3. palkinto	NUO, AVO 40-60 VOI 60-70

Taulukko 19

TULOKSET KAER KOKEISTA VUOSINA 2010 - 2014											
Prosentti kertoo ko. tuloksen saaneiden koirien prosentuaalisen osuuden kaikista kokeisiin osallistuneista weimarinseisojista.											
Lähde: Kenneliiton Jalostustietojärjestelmä											
Lyhytkarvaiset					Pitkäkarvaiset						
	2010	2011	2012	2013	2014		2010	2011	2012	2013	2014
NUO 1						NUO 1					
NUO 2		8% (1 tulos)	21% (4 tulosta)		25% (3 tulosta)	NUO 2					
NUO 3	25% (1 tulos)	25% (3 tulosta)	26% (5 tulosta)	40% (2 tulosta)		NUO 3	100%(1 tulos)	50% (2 tulosta)	50% (1 tulos)		
NUO 0	75% (3 tulosta)	58% (7 tulosta)	47% (9 tulosta)	40% (2 tulosta)	75% (9 tulosta)	NUO 0		50% (2 tulosta)	50% (1 tulos)	100% (4 tulosta)	100% (3 tulosta)
NUO -		8% (1 tulos)	5% (1 tulos)	20% (1 tulos)		NUO -					
	4 tulosta	12 tulosta	19 tulosta	5 tulosta	12 tulosta		1 tulos	4 tulosta	2 tulosta	4 tulosta	3 tulosta
	2010	2011	2012	2013	2014		2010	2011	2012	2013	2014
AVO 1	3% (1 tulos)	4% (1 tulos)			9% (3 tulosta)	AVO 1				14% (1 tulos)	
AVO 2	26% (9 tulosta)	19% (5 tulosta)	11% (2 tulosta)	30% (14 tulosta)	11% (4 tulosta)	AVO 2	12% (1 tulos)	14% (1 tulos)	25% (2 tulosta)	14% (1 tulos)	
AVO 3	37% (13 tulosta)	48% (13 tulosta)	39% (7 tulosta)	23% (11 tulosta)	20% (7 tulosta)	AVO 3	75% (6 tulosta)	14% (1 tulos)	25% (2 tulosta)	29% (2 tulosta)	20% (1 tulos)
AVO 0	20% (7 tulosta)	19% (5 tulosta)	39% (7 tulosta)	34% (16 tulosta)	60% (21 tulosta)	AVO 0	12% (1 tulos)	57% (4 tulosta)	38% (3 tulosta)	29% (2 tulosta)	60% (3 tulosta)
AVO -	14% (5 tulosta)	11% (3 tulosta)	11% (2 tulosta)	13% (6 tulosta)		AVO -		14% (1 tulos)	12% (1 tulos)	14% (1 tulos)	20% (1 tulos)
	35 tulosta	27 tulosta	18 tulosta	47 tulosta	35 tulosta		8 tulosta	7 tulosta	8 tulosta	7 tulosta	5 tulosta
	2010	2011	2012	2013	2014		2010	2011	2012	2013	2014
VOI 1						VOI 1					
VOI 2						VOI 2					
VOI 3						VOI 3					
VOI 0			100% (1 tulos)	100% (1 tulos)		VOI 0					
VOI -						VOI -					
	0 tulosta	0 tulosta	1 tulos	1 tulos	0 tulosta		0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
				KPL						KPL	
Yhteensä koekäyntejä:				216		Yhteensä koekäyntejä:				49	
					%					KPL	%
Yhteensä palkittuja suorituksia:				109	50,5	Yhteensä palkittuja suorituksia:				22	44,9
Kokeissa käyneistä palkittuja koiria:				39		Kokeissa käyneistä palkittuja koiria:				6	
			näistä uroksia	17					näistä uroksia	2	
			näistä narttuja	22					näistä narttuja	4	

4.2.3.2. Metsästyskoirien jäljestämiskoe (MEJÄ) ja Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskoe (VAHI)²⁹

MEJÄ eli metsästyskoirien jäljestämiskoe on avoin kaikille roduille, ja koemuotoa voidaankin pitää enemmän yhtenä ns. harrastusmuotona. Kokeen tarkoituksena on testata ja arvioida koiran kyky seurata vahingoittuneen riistaeläimen jälkiä. Kokeessa on kaksi luokkaa, avoin- ja voittajaluokka. Jälkien pituus on 900 - 1400 metriä luokasta riippuen ja verta (naudan tai hirvieläimen) käytetään 1/3 litraa. Aika jäljen verettämisen ja jäljestämisen välillä tulee olla vähintään 12 tuntia AVO-luokassa ja 18 tuntia VOI-luokassa. AVO-luokan jäljellä on kaksi 90 asteen kulmaa, VOI-luokan jäljellä kolme 90 asteen kulmaa ja katkokulma. Kokeessa testataan myös paukkuvarmuus: paukkuarat koirat eivät pääse jäljelle lainkaan. Koira voi saada kokeesta 1, 2 tai 3-tuloksen. Koemuodosta koira voi saavuttaa jäljestämisvalion FIN JVA arvon (3 x VOI1-tulos).

VAHI, eli vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskoe on avoin kaikille roduille. Ohjaajalla tulee olla voimassa oleva metsästyskortti ja hyväksytysti suoritettu, voimassa oleva ampumakoe. Kokeen tarkoituksena on selvittää koiran ja ohjaajan kyky seurata vahingoittuneen riistaeläimen jälkiä, myös ohjaajan tekeminen vaikuttaa lopputulokseen. Kokeessa on yksi luokka, jossa n. 2 km pituiselle jäljelle käytetään 1/3 litraa verta. Jäljen ikä on vähintään 18 tuntia. Jäljellä on neljä kulmaa, joista kaksi kulmaa katkokulmia. Koejäljen loppuosion ohjaaja kulkee koiransa kanssa ilman tuomaria. Koira voi saada kokeesta joko Hyväksytyn tai Hylätyn tuloksen. Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeessa koiralla on mahdollisuus saavuttaa käyttövalion, FIN KVA-J, arvo. FIN KVA-J arvoon vaaditaan, että koira on saavuttanut kaksi hyväksyttyä tulosta vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeesta ja yhden hyväksytyn tuloksen hirvikoirien jäljestämiskokeesta. Hirvikoirien jäljestämiskokeeseen saavat muutkin kuin hirvikoirarodut osallistua, kun ne ovat saavuttaneet yhden hyväksytyn tuloksen vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeesta. Kun ohjaaja ja koira ovat saaneet 2 x hyväksytyn tuloksen VAHI-kokeesta, ei koirakolla ole tämän jälkeen enää osallistumisoikeutta. Osallistumalla VAHI-kokeeseen ohjaaja antaa ”hyväksynnän” ja lupauksen, että on koiransa kanssa viranomaisten käytettävissä. VAHI-koetta voidaan kutsua ohjaajan ja koiran taipumuskokeeksi. Kokeet ovat yleisiä kokeita eikä koemuodossa järjestetä erillisiä kilpailuja. Kennelliiton koe- ja kilpailutoimikunta vastaa kokeista.

MEJÄ- ja VAHI-kokeet ovat weimarinseisojalle yksi tapa testata koiran taipumuksia ja monipuolisuutta, lisäksi ne antavat myös monipuolisuutta koevalikoimaan. Toivottavaa kuitenkin on, että KAER-kokeissa vaadittavat osa-alueet olisivat huolellisesti koulutettu koiralle ennen tätä ja että koiralla olisi metsästetty kanalintuja. Tällä hetkellä MEJÄ-kokeisiin on osallistunut yhteensä seitsemän weimarinseisojaa (aikavälillä 1998 - 2014), joista viisi on palkittu avoimessa luokassa, kaksi voittajaluokassa ja yksi on saavuttanut jäljestämisvalion FIN JVA -arvon.³⁰ VAHI-kokeeseen ei ole osallistunut vielä yhtäkään weimarinseisojaa.

4.2.3.3. Agility

Agility on koirien esteratakilpailu, jossa koirat suorittavat 15 - 20 esteen pituisen radan. Rataan kuuluu hyppyesteitä, putkia ja ns. kontaktiesteitä, joille koira kiipeää.

Agilityssä koirat jaetaan kolmeen tasoluokkaan, joista 1-luokka on tarkoitettu aloitteleville kilpailijoille. Ykkösluokassa menestyneet nousevat 2-luokkaan ja siinä menestyneet vuorostaan 3-

²⁹

Jouni Vestu, haastattelu

³⁰

Suomen kennelliitto KoiraNet -jalostustietojärjestelmä

luokkaan. Tasoluokkien eroina ovat radan pituus ja sen vaikeusaste sekä koiran suoritusnopeus, jota käytetään ihanneajan määrittämiseen.

Kaikissa tasoluokissa koirat jaetaan säkäkorkeuden perusteella kolmeen kokoluokkaan: mini-, medi- ja maxi-luokkaan. Weimarinseisojat kuuluvat maxi-luokkaan, missä säkäkorkeus on 43 cm tai yli.

Kilpailuradan pituus on 100–200 metriä, ja sille määritetään ihanneaika koiran ihanteellisen etenemisnopeuden mukaan. Yleensä täysmittaisen agilityradan ihanneaika liikkuu 30 ja 60 sekunnin välillä. Kilpailusuoritukset arvostellaan seuraavasti: Erinomainen (E): 0–5,99 pistettä, Erittäin hyvä (EH): 6–15,99 pistettä ja Hyvä (H): 16–24,99 pistettä

Agility:ssä koiralta ja ohjaajalta vaaditaan saumatonta yhteistyötä ja laji onkin hyvä vaihtoehto energiselle weimarinseisojalle esimerkiksi metsästyskauden ulkopuolella sekä vahvistamaan yhteistyötä koiran ja ohjaajan välillä.

Vuosina 2010-2014 kaksi pitkäkarvaista weimarinseisojaa on kilpaillut agility:ssä ja startannut yhteensä 32 kertaa. Koirat saavuttivat maxi I -tuloksia seuraavasti: 1 kpl H, 7 kpl EH ja 13 kpl E. Maxi II -tuloksia koirat saavuttivat seuraavasti: 2 kpl EH ja 2 kpl E. Palkittuja starteista oli 78 %.

Vuosina 2010-2014 kuusi lyhytkarvaista weimarinseisojaa on kilpaillut agility:ssä ja startannut yhteensä 162 kertaa. Koirat saavuttivat maxi I -tuloksia seuraavasti: 2 kpl H, 7 kpl EH ja 14 kpl E. Maxi II -tuloksia koirat saavuttivat seuraavasti: 3 kpl H, 14 kpl EH ja 13 kpl E sekä maxi III -tuloksia: 3 kpl EH ja 5 kpl E. Palkittuja starteista oli 38 %.

4.2.4 Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen

Kotikäyttäytymistä ja lisääntymistä Suomessa on kartoitettu kasvattajakyselyllä (liite 1.), johon vastasi kuusi kasvattajaa. Kyseisillä kasvattajilla on ollut yhteensä 20 pentuetta, joissa syntyneiden pentujen yhteismäärä on 112 pentua.

Weimarinseisoja on atleettinen ja energinen rotu, joka rakastaa aktiivista elämää yhdessä omistajansa kanssa. Weimarinseisojat omaavat voimakkaan metsästysvietin, joten on erittäin suositeltavaa, että tätä viettiä myös hyödynnetään käyttämällä weimaria metsästykseseen. Rotu vaatii säännöllistä liikuntaa ja aktivointia myös metsästyskauden ulkopuolella. Mahdollisuus (vapaana) juoksuttamiseen on enemmän kuin suotavaa. Älykkään ja haastavan luonteensa johdosta rotu tarvitsee johdonmukaista koulutusta pennusta lähtien.

Kotiloissa rotu on rauhallinen, mutta liian vähäisen liikunnan ja aktivoinnin puuttuessa rodun edustajat voivat purkaa turhautuneisuutensa esimerkiksi pureskelemalla kodin irtaimistoa tai kuljetteleamalla tavaroita. Yksinoloon voi liittyä joskus myös ääntelyä, kuten ulvomista tai haukkumista.

4.2.4.1 Pelot ja ääniherkkyys sekä ikään liittyvät käytöshäiriöt

Pelot liittyvät selkeästi ikään. Nuorilla koirilla on joskus ilmennyt pelästymistä äkillisiä tilanteita ja oudosti liikkuvia ihmisiä kohtaan. Nämä saadaan kuitenkin pois totutteleamalla nuorta koiraa uusiin, erilaisiin tilanteisiin. Ääniherkyyttä rodun edustajilla ei ole havaittu. Myöskään ikään liittyviä

käytöshäiriöitä tai dementiaa ei ole havaittu.

4.2.4.2 Sosiaalinen käyttäytyminen

Weimarinseisojat ovat hyvin sosiaalisia ja ihmisrakkaita. Tuttuihin ihmisiin ne suhtautuvat villin innokkaasti ja iloisesti. Ajoittain rodun edustajat voivat tuntua jopa tunkeileviltä halussaan olla mukana kaikessa mitä tapahtuu. Vieraisiin ihmisiin ne puolestaan suhtautuvat uteliaasti, joka hyvin nopeasti kuitenkin muuttuu välinpitämättömyydeksi.

Tuttuihin koiriin suhtautuminen on innokasta. Tuttujen koirien kanssa weimarinseisojat leikkivät ja kinastelevat hyvässä hengessä. Weimarinseisoja suhtautuu vieraisiin koiriin itsevarmasti ja jossain määrin pidättyväisesti. Ajoittain, erityisesti urokset, voivat suhtautua varauksellisesti ja/tai dominoivasti toisia uroksia kohtaan. Varsinaista aggressiivista käytöstä on havaittu vain muutamilla yksilöillä.

4.2.4.3 Lisääntymiskäyttäytyminen

Weimarinseisojat tiinehtyvät suhteellisen helposti. Luonnolliset astumiset ovat johtaneet lähes aina tiinehtymiseen. Joitakin kertoja on narttu jäänyt tyhjäksi mutta tullut tiineeksi seuraavalla astutuskerralla. Myös siemennykset pakasteella ovat onnistuneet. Keskimääräinen juoksujen väli nartuilla on ollut 150 - 180 vuorokautta. Nartut ovat imettäneet pääsääntöisesti viisi viikkoa, mutta myös kuutta ja seitsemää viikkoa on esiintynyt. Yleisesti voidaan todeta myös, että nartut ovat hoitaneet pentujaan hyvin. Weimarinseisojat hoitavat pentujaan rauhallisesti, mutta pitäen yllä hyvää kuria niille.

4.2.4.4 Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen

Mahdollisia rakenteellisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa koiran käytökseen ovat erilaiset kasvuhäiriöt, liian raskas rakenne sekä liioitellut mittasuhteet kuten liioitellun pysty olkavarsi, liioitellut takakulmaukset ja liian pitkä selkä. Näitä ei kuitenkaan pääsääntöisesti ole esiintynyt tarkastelluissa koirissa (näyttearvosteluissa useasti esiin tulee suorat etukulmaukset, erityisesti lyhyet olkavarret).

Mahdolliset terveydelliset tekijät, jotka voivat vaikuttaa koiran käytökseen liittyvät pääsääntöisesti piileviin kipupaikkoihin kuten hampaisiin, selkään, lonkkiin ja niveliin. Myös kasvaimet ja aistien heikkeneminen voi osaltaan vaikuttaa käytökseen.

4.2.5 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta

Keskeisimmiksi ongelmakohtiksi kyselyissä ja luonnemerkinnöissä on nostettu liika kovuus ja toisaalta liiallinen pehmeys. Käyttäytymiseen liittyvissä ongelmakohtissa nousee esiin remmirähjäminen. Seuraavissa kohdissa läpikäymme yhteenvedon rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista ja korjausehdotuksia niin kitkemiseen ja ennaltaehkäisyyn.

4.2.5.1 Keskeisimmät ongelmakohdat

Keskeisimmät ongelmakohdat rodun luonteessa ovat toisaalta liika kovuus ja toisaalta liika pehmeys. Pehmeys ilmentyy arkuutena ja epävarmuutena, joka ei kuvaa rodunomaista luonnetta. Sitä ei myöskään kuvaa liika kovuus, joka ilmentyy aggressiivisuutena ja dominoivana käytöksenä.

Käyttäytymisessä eniten esiin nouseva ongelma on rähjääminen remmissä ja rähjääminen muille koirille. Useimmat käytösongelmat on ratkaistavissa riittävällä sosiaalistamisella, rajojen ja sääntöjen asettamisella sekä niiden johdonmukaisella noudattamisella.

4.2.5.2 Ongelmien syyt ja vähentäminen

Osa luonneongelmista liittyy perinnöllisiin tekijöihin ja hermorakenteeseen mutta myös ympäristötekijöillä on vaikutus luonteen kehittämisessä. Näistä erityisesti juuri koiran ja omistajan suhde nousee tärkeään rooliin. Myös erilaiset kiputilat voivat heijastua käytökseen.

Käytösongelmien vähentämisessä kasvattajilla on tärkeä rooli. Heidän tulisi korostaa omistajalle pennun varhaisen sosiaalistamisen ja hyvän ja määrätietoisen johtajuuden merkitystä sekä tukea kouluttamiseen liittyvissä kysymyksissä. Myös käytösongelmien takana oleva arkuus tulisi huomioida jo jalostusvaiheessa.

Luonneongelmien vähentämiseksi tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota luonteen jalostamiseen. Testaamalla luonnetta ja tutkimalla luonteen ilmentymistä eri sukulinjoissa saataisiin arvokasta tietoa jalostusta ajatellen. Myös ulkomaisten urosten käytössä tulisi kiinnittää erityistä huomiota luonteeseen. Rodunomaiset koepalkinnot ja luonnetestitulokset antavat obejektiivista tietoa jalostuskoiran luonteesta.

Käyttämällä vain luonteeltaan ja rakenteeltaan hyväksi havaittuja, terveitä koiria voisimme jalostaa rotua vielä toimivammaksi metsästyskoiraksi.

4.3 Terveys ja lisääntyminen

Terveiden ja lisääntymisen osalta rodulla ei ole ilmennyt ajoittain esiintyvän lonkkavian lisäksi muita laajalti ilmeneviä terveydellisiä ongelmia. Tiinehtyminen on ollut hyvää ja pentueet suurimmaksi osaksi kohtuullisen kokoisia. Terveiden suhteen tarkkailun alla on lonkkavian lisäksi seuraavissa kappaleessa luetellut muutamissa yksilöissä ilmenneet sairaudet, joista erityisesti tarkkailtavana ne sairaudet jotka katsotaan perinnöllisiksi.

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet; HD eli lonkkaniveldysplasia

Weimarinseisojan toistaiseksi voimassa olevassa PEVISA-ohjelmassa (astunut voimaan 1.7.2010) on määrätty, että rekisteröitävien pentujen vanhemmilla tulee olla virallinen lonkkakuvauslausunto ennen astutusta. Rekisteröinnin raja-arvona on vanhempien lonkkakuvaustulos C. Toivottavaa on silti jatkossakin suosia mahdollisimman pitkälle tervelonkkaisten koirien käyttöä, joiden lonkkatulos on A tai B. Lonkkakuvausraja-arvon lisäksi PEVISA:ssa on määrätty rekisteröityjen jälkeläisten ylärajaksi 21, kuitenkin niin että raja-arvon ylittävä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan.

Taudin kuvaus

HD (hip dysplasia) eli lonkkanivelen kehityshäiriö

HD (hip dysplasia) eli lonkkanivelen kehityshäiriö on etupäässä suurikokoisilla koiraroduilla esiintyvä, polygeenisesti periytyvä ongelma, joka vaikea-asteisena saattaa merkittävästi vaikeuttaa koiran liikkumista ja aiheuttaa suuria kipuja. Lonkkanivelen kehityshäiriöön vaikuttavat perinnöllisyyden lisäksi myös koiran kasvuympäristö, ruokinta, liikunnan määrä ja kasvunopeus.

Kansainvälisen Koiranjalostusliiton (Federation Cynologique International) eli FCI:n suosittama asteikko jakaa lonkat viiteen luokkaan, ABCDE. Asteet A ja B ovat terveitä, C -asteessa on lieviä muutoksia lonkkanivelessä, D- ja E -asteissa on lonkkanivelissä havaittavissa suurempia muutoksia jotka aiheuttavat varsinkin iän lisääntyessä kipuja ja ontumista.

Rodun tilanne Suomessa lonkkanivelen kehityshäiriön suhteen on huonompi kuin rodun kotimaassa Saksassa (ks. taulukko 22 ja taulukko 23). Lonkkakuvaustilastosta vuosilta 1995-2014 (taulukko 20 ja 21) on kuitenkin nähtävissä, että lonkkaniveldysplasian määrä on lähtenyt rodussa laskuun (5,1 prosenttiyksikön lasku edelliseen viisivuotisperiodiin verrattuna). Jotta tautia voitaisiin seurata tuloksellisemmin ja lonkkaniveldysplasia saataisiin entisestään laskemaan, tarvitaan yhä enemmän tutkimuksia. Tärkeäksi tavoitteeksi voidaankin asettaa, että yhä suurempi joukko rekisteröidyistä koirista lonkkakuvattaisiin.

Taulukko 20 Suomen lonkkakuvaustilasto 1995-2014³¹

vuosi	Kuvatut lkm	A	B	C	D	E	Lonkkavika % (C-E)
1995	3	1	2	-	-	-	0 %
1996	1	1	-	-	-	-	0 %
1997	3	2	1	-	-	-	0 %
1998	4	1	1	2	-	-	50 %
1999	5	4	1	-	-	-	0 %
2000	5	-	3	2	-	-	40 %
2001	6	4	1	1	-	-	16,7 %
2002	5	3	1	1	-	-	20 %
2003	9	5	1	2	1	-	33,3 %
2004	9	3	3	2	1	-	33,3 %
2005	10	4	3	3	-	-	30 %
2006	14	4	4	6	-	-	42,9 %
2007	14	5	7	1	1	-	14,3 %
2008	18	9	6	2	1	1	22,2 %
2009	16	5	6	5	-	-	31 %
2010	11	3	4	4	-	-	36 %
2011	21	13	6	2	-	-	10 %

2012	18	11	5	1	1	-	12 %
2013	10	1	6	3	-	-	30 %
2014	22	8	8	6	-	-	27 %

Taulukko 21 Yhteenveto Suomen lonkkakuvaustuloksista sukupolvittain ³²

Vuodet	Kuvatut yht.	A	B	C	D	E	Lonkkavika % (C-E)
1995-1999	16	9	5	2	-	-	12,5 %
2000-2004	34	15	9	8	2	-	29,4 %
2005-2009	72	27	26	17	2	1	28,1 %
2010-2014	82	36	29	16	1	-	23 %

4.3.1.1 HD eli lonkkaniveldysplasia muissa maissa

Saksa

Alla olevista taulukoista (taulukko 22 ja 23) on nähtävissä, että viimeisen 15 vuoden aikana saksalaisten weimarinseisojien lonkkavikaprosentti on lähes puoliintunut ja näin ollen taudin osalta Saksassa ollaan menossa parempaan suuntaan kuin Suomessa, johtuen siitä että lonkkiin on kiinnitetty huomiota ja jalostukseen on käytetty vain tervelonkkaisia koiria (lonkkakuvaustulos välillä HD A1-B2).

Taulukko 22 Saksan lonkkakuvaustilasto 2000-2014

Vuosi	kuvatut lkm	A1	A2	B1	B2	C1	C2	D1	D2	E1	E2	Lonkkavika % (C1-E2)
2000	198	20	49	71	25	16	14	2	1	0	0	17%
2001	156	19	53	45	13	14	8	2	2	0	0	17%
2002	215	23	67	64	31	19	4	6	0	1	0	14%
2003	205	42	60	62	18	13	4	2	4	0	0	11%
2004	230	40	68	77	20	13	8	2	2	0	0	11%
2005	188	37	60	43	20	20	6	1	1	0	0	15%
2006	204	38	62	57	19	12	9	4	1	2	0	14%
2007	233	57	75	66	16	10	3	4	1	1	0	8%
2008	181	60	50	46	14	7	4	0	0	0	0	6%
2009	185	62	59	51	5	5	1	1	0	1	0	4%
2010	184	57	55	41	14	9	8	0	0	0	0	9%
2011	180	64	40	58	9	4	3	2	0	0	0	5%
2012	168	55	41	40	13	8	8	1	0	1	1	11%
2013	195	56	47	58	15	12	6	1	0	0	0	10%
2014	178	40	51	55	16	12	3	0	0	1	0	9%

Taulukko 23 Yhteenveto Saksan lonkkakuvaustuloksista perioodeissa

Vuodet	kuvatut yht.	A1	A2	B1	B2	C1	C2	D1	D2	E1	E2	Lonkkavika % (C1-E2)
2000-2004	1004	144	297	319	107	75	38	14	9	1	0	14%
2005-2009	991	254	306	263	74	54	13	10	3	4	0	9%
2010-2014	905	272	234	252	67	45	28	4	0	2	1	9%

Ruotsi

Ruotsin osalta voidaan alla olevista taulukoista (taulukko 24 ja 25) nähdä, että lonkkavikaprosentti on viimeisen 15 vuoden aikana tehnyt sahaavaa liikettä. Lonkkavikaprosentti on keskiarvoltaan pysynyt lähes samana.

Taulukko 24 Ruotsi; vuosina 2000-2014 rekisteröityjen yksilöiden lonkkakuvaustilasto³³

Rekisteröinti vuosi	Kuvatut lkm	A	B	C	D	E	Lonkkavika % (C-E)
2000	52	26	15	7	3	0	19%
2001	44	17	17	4	3	1	18%
2002	73	48	18	2	6	0	11%
2003	42	24	11	5	2	0	17%
2004	15	10	3	2	0	0	13%
2005	57	39	15	3	0	0	5%
2006	36	26	6	4	0	0	11%
2007	54	38	9	4	3	0	13%
2008	24	15	7	2	0	0	8%
2009	47	20	14	7	5	1	28%
2010	30	15	6	6	3	0	30%
2011	28	14	12	1	1	0	7%
2012	31	16	10	5	0	0	16%
2013	20	11	6	3	0	0	15%
2014	1	1	0	0	0	0	0%

Taulukko 25 Yhteenveto Ruotsin lonkkakuvaustilastoista perioodeina

Rekisteröinti Vuodet	Kuvatut Yht.	A	B	C	D	E	Lonkkavika % (C-E)
-------------------------	-----------------	---	---	---	---	---	-----------------------

2000-2004	226	125	64	20	14	1	16%
2005-2009	218	138	51	20	8	1	13%
2010-2014	110	57	34	15	4	0	17%

Norja

Norjassa lonkkavikaprosentti on ollut selvästi noususuuntainen taulukoissa tarkasteltuna ajanjaksona (taulukko 26 ja 27).

Taulukko 26 Norja; vuosina 2000-2014 rekisteröityjen yksilöiden lonkkakuvaustilasto 2000-2014³⁴

Rekisteröinti vuosi	Kuvatut lkm	F = Fri (A + B)	S= Svak grad (C)	M= Middels grad (D)	ST.= Sterk grad (E)	Lonkkavika % (C-E)
2000	17	14	3	0	0	18%
2001	3	3	0	0	0	0%
2002	12	9	2	1	0	25%
2003	2	2	0	0	0	0%
2004	15	14	1	0	0	7%
2005	2	2	0	0	0	0%
2006	14	13	1	0	0	7%
2007	5	4	1	0	0	20%
2008	5	5	0	0	0	0%

Rekisteröinti vuosi	Kuvatut lkm	A	B	C	D	E	Lonkkavika % (C-E)
2009	11	10	0	1	0	0	9%
2010	11	8	0	1	2	0	27%
2011	8	4	1	2	1	0	38%
2012	6	5	0	0	1	0	17%
2013	5	4	0	1	0	0	20%
2014	4	0	3	1	0	0	25%

Taulukko 27 Yhteenveto Norjan lonkkakuvaustilastoista periodeina

Rekisteröinti Vuodet	Kuvatut Yht.	A tai B	C	D	E	Lonkkavika % (C-E)
-------------------------	-----------------	---------	---	---	---	-----------------------

2000-2004	49	42	6	1	0	14%
2005-2009	37	34	3	0	0	8%
2010-2014	34	25	5	4	0	27%

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet

4.3.2.1 Rodulla Suomessa todettuja sairauksia ja vikoja

Allergia

Herkkääihoisuuteen ja allergisuuteen taipuvaisuutta on toistaiseksi ilmennyt muutamilla yksittäisillä yksilöillä ja tapaukset ovat olleet lieviä. Hoitomuotona on käytetty muun muassa ruokavalion vaihtamista. Nk. yliherkkyyteen/allergisuuteen taipuvaisen koiran immuunijärjestelmä toimii 'liian tehokkaasti' eli elimistö puolustautuu sinänsä harmittomia aineita vastaan. Yliherkkyyttä/allergisuutta on monen asteista ja se voi ilmetä koiralla erilaisina oireina tai oireyhdistelminä, mm. iholla (kutina, punotus), silmissä (vuotaminen, kutina, punotus, tulehtuneisuus), korvissa (kutina, liialliset korvaneritteet, jatkuvat korvatulehdukset), ruoansulatuskanavassa (ripuli) tai hengitysteiden ärtynäisyytenä. Myös furunkuloosi - syvä karvatupen märkivä tulehdus - saattaa puhjeta allergisella, jo valmiiksi tavallista alttiimmalla koiralla. Allergia ja furunkuloosi liittyvät monissa tapauksissa toisiinsa.

Lievästi allergisesti oirehtineen koiran jalostuskäyttöä on syytä harkita ja mahdollisen partnerin vapaus allergisista oireista on syytä varmistaa ennen astutuspäätöksen tekemistä. Allergista tai atooppista koiraa ei saa käyttää jalostukseen, koska allergia saattaa liittyä myös muihin immunitettijärjestelmän ongelmiin.

Furunkuloosi

Tähän mennessä muutamalla yksittäisellä yksilöllä on tavattu furunkuloosia. Furunkuloosilla tarkoitetaan syvää karvatupen märkivää tulehdusta. Varpaiden välissä tavattava furunkuloosi on yleisin, joskin muutokset saattavat levitä myös muualle jalkoihin, kainaloihin, rintakehän ja lonkkien alueelle sekä kuonoon. Muutokset voivat ilmetä esimerkiksi varpaiden väleissä esiintyvinä märkäpaiseina tai paksuuntumina, joiden pienistä rei'istä tihkuu vetistä märkää tai märkivinä haavaumina. Tietyntyyppistä karvan laatua pidetään furunkuloosille altistavana tekijänä. Yleisesti voidaan sanoa, että koirat, joilla on lyhyt, karkea karva, ovat muita herkempiä furunkuloosille. Myös tassun muodolla uskotaan olevan merkitystä. Leveä, litteä tassu, jossa varpaanvälien muoto on kauhamainen, on muita alttiimpi erilaisille vaurioille. Ihotulehduksia ja pinnallista karvatupen tulehdusta pidetään yleisesti furunkuloosin alkusyynä, koska vaurioituneelle iholle bakteerit pesiytyvät helpommin. Varsinkin uusiutuvissa ja huonosti paranevissa tapauksissa on perusteltua epäillä allergista taustaa tai koiran puutteellista vastustuskykyä. Useimmille koirille furunkuloosi kehittyy 6kk - 2 vuoden iässä. Hoitomuotoina on käytetty antibiootti- ja kortisonihoitoa, ruokavalion muuttamista ja paikallispuhdistusta. Furunkuloosia sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Dilatoiva Kardiomyopatia (DCM) - sydämenlaajentuma sairaus

Dilatoiva kardiomyopatia (DCM) on sydänlihaksen rappeutumissairaus, joka johtaa sydämen laajenemiseen ja supistumiskyvyn laskuun. Rappeutumisen seurauksena sydämen seinämät ohenevat ja veltostuvat, eikä sydän enää pysty pumppaamaan riittävästi hapekasta verta elimistön käyttöön. Dilatoivaa kardiomyopatiaa esiintyy keski- ja suurikokoisilla roduilla. Koska sairaustapaukset esiintyvät pääsääntöisesti suvuittain ja taudinkuva on kullekin rodulle tyypillinen, on dilatoivalla kardiomyopatialla geneettinen tausta. Jalostukseen käytettävien koirien säännöllisillä sydäntutkimuksilla (Holter tai pitkä EKG) DCM -tapaukset voitaisiin löytää aikaisemmassa vaiheessa ja jättää pois jalostuksesta. DCM:ää sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

Dilatoivan kardiomyopatian oireet näyttävät ilmaantuvan yhtäkkiä, mutta todellisuudessa sairaus kehittyy pitkään, jopa vuosia piilevänä ilman, että koirasta näkyy mitään ulospäin. Vasta, kun elimistön korjaavat mekanismit eivät enää pysty peittämään sydämen heikkenemisestä johtuvia ongelmia, alkavat oireet näkyä. Koira laihtuu ja sen ruokahalu laskee. Se alkaa yskä ja rasituksen sietokyky sekä liikkumishalu vähenevät. Tyypillisimmin yskää esiintyy yöllä ja aamulla levon jälkeen. Koira saattaa myös hengittää normaalia pinnallisemmin ja tiheämmin. Joskus ensimmäinen oire on elimistön hetkellisestä hapenpuutteesta johtuva yhtäkkinen pyörtyminen tai äkillisen sydämen rytmihäiriön aiheuttama kuolema, joka usein liittyy voimakkaaseen rasitukseen.

Dilatoivasta kardiomyopatiasta kärsivää koiraa ei voida parantaa eikä sairauden kehittymistä pysäyttää, mutta laadukasta elinaikaa voidaan pidentää lääkityksen avulla. Hoitona käytetään nesteenpoistolääkitystä, verisuonia laajentavaa lääkitystä sekä sydänlihaksen supistumisvoimaa lisäävää lääkitystä. Joissakin tapauksissa tarvitaan myös sydämen lyöntirytmiin vaikuttavaa lääkitystä. Rajua liikuntaa on syytä rajoittaa ja koiran ruokintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Suomessa tiedetään yhden koiran kuolleen dilatoivaan kardiomyopatiaan. Ulkomailla tapauksia on useampia ja sydänsairaudet ovat Britannian The Kennel Clubin toteuttaman tutkimuksen mukaan neljänneksi yleisin kuolinsyy rodussa.

Tricuspid valve dysplasia, TVD

TVD, eli sydämen oikean puolen ns. kolmipurjeläpän kehityshäiriö. TVD on synnynnäinen sairaus, jonka oireet eivät kuitenkaan aina ilmene vielä pennulla. Jonkin ajan kuluttua koiralta on kuultavissa sydämen sivuääni, tai koiralle voi tulla sydänoireita. Sairaus johtaa vähitellen sydämen oikean puolen laajentumaan. Sairautta voidaan jonkin verran hoitaa tai hidastaa lääkityksellä, mutta sairaiden koirien elinikäodotus on kuitenkin vain 1-3 vuotta. Sairauden oireita ovat mm. nesteen kerääntyminen elimistöön, ihon alhainen lämpötila ja vastenmielisyys liikkumiseen. Sairaus todetaan tekemällä sydämen ultraäänitutkimus. Sairaita koiria ei tule käyttää jalostukseen ja sairaiden koirien lähisukulaisia tulee käyttää vain harkiten.

Hammaspuutokset ja purentavirheet

Suomessa on näyttelykertomusten mukaan löydetty muutamalta yksilöltä hammaspuutoksia ja muutamilta yksilöiltä asentovirheitä (yläpurenta ja tasapurenta). Purentavirheet periytyvät todennäköisesti useamman geeniparin kautta, siksi niitä tavataan silloin tällöin myös pentueissa, joiden suvuissa kyseistä ongelmaa ei tunneta. Hammaspuutokset ovat yleensä perinnöllisiä. Etuhampaat on syytä laskea tarkoin, koska muilla hampailla on taipumus korvata yhden hampaan puutos asettumalla tasaiseen riviin, jolloin mitään aukkoa ei ole nähtävissä. Jos etuhammas katkeaa, on sen jättämä aukko siinä tapauksessa havaittavissa. Tavallisimmin hammaspuutokset esiintyvät premolaareissa ja hammasrivissä on nähtävissä selvä aukko. P1 ja P2 puute ovat sangen yleisiä, P3 ja P4 harvinaisempia, mutta samalla myös vakavampi virhe. Molaarejakin voi puuttua, mikä katsotaan vakavaksi virheeksi.

Napatyrät

Suomessa muutamassa pentueessa on havaittu napatyrää. Tyräksi kutsutaan ruumiinontelon seinämässä olevaa normaalia suurempaa aukkoa, josta yleisimmin pullistuu rasvakudosta ulospäin. Yleisin koiranomistajan ja kasvattajan havaitsemista tyristä on napatyrä. Se on lähes aina synnynnäinen tai syntymän yhteydessä aiheutettu/aiheutunut vika, joskin perinnölliset seikat vaikuttavat myös vahvasti sen syntyyn. Normaalisti napaverisuonet painuvat kasaan ja navan aukko sulkeutuu heti kohta syntymän jälkeen. Jos aukon sulkeutuminen hankaloituu, niin syntyy napatyrä eli vatsaontelon seinämään jää reikä. On myös mahdollista, että emo puree napanuoran poikki liian läheltä ja aiheuttaa näin tyrän syntymisen. Napatulehdus voi häiritä sulkeutumista. Useissa tapauksissa navan aukko on perintötekijöiden vaikutuksesta liian suuri ja sulkeutuminen epätäydellistä. Yleisin tyrä on ns. sulkeutunut tyrä, joka on täysin vaaraton ”kauneusvirhe”. Se syntyy heti syntymän jälkeen kun napa-aukosta valahtaa hieman rasvakudosta ulos ja aukko sulkeutuu sen jälkeen kuitenkin normaalisti. Navan kohdalle on jäänyt pieni, yleisimmin noin peukalonpään kokoinen pehmeä pullistuma. Tämän kokoinen pullistuma ei haittaa pentua. Se voidaan halutessa korjata leikkauksella mutta leikkaus ei ole välttämätön. Napatyrä korjaantuu monilla pennuilla aikuistumisen myötä kun vatsan lihaksisto kasvaa ja ns. vetää tyrän sisäänpäin.

Napatyrän periytymistapaa ei tunneta, mutta sen epäillään olevan usean geeniparin säätelemä vika, johon mahdollisesti ympäristötekijät myös vaikuttavat. Toisilla roduilla (esim. basenji, kääpiökoirat) napatyrä on yleisempää. Napatyrän perinnöllisyydestä johtuen koiralla, jolla on napatyrä leikattu, ei suositella teetettävän pentuja.

Häntämutka eli hännän nikamavika

Suomessa muutamassa pentueessa on havaittu häntämutkaa. Häntänikamiin voi kehittyä muutoksia, jotka tuntuvat mutkina nikamaväleissä. Häntämutkan periytymisestä ei olla täysin selvillä, mutta todennäköisesti kyseessä on monigeeninen periytyminen. Vaikkakaan häntämutkasta ei yleensä ole haittaa koiralle, ei koiraa tulisi käyttää jalostukseen.

Kyynärniveldysplasia

Suomessa muutamalla weimarinseisojalla on todettu lieviä muutoksia kyynärnivelissä. Kyynärniveldysplasiaa sairastavan koiran nivel- ja kasvurustoissa ilmenee luutumishäiriö, jolloin ne eivät kestä normaalia kuormitusrasitusta vaan rapautuvat. Kyynärnivelet suositellaan kuvattavaksi samalla kuin lonkatkin.

Spondyloosi (Spondylosis deformans)

Rodussamme ei ole kuvattu vielä paljoa selkiä, mutta muutamissa yksilöissä sekä sukulaisroduissa (muut seisojarodut) on havaittu kuvausten yhteydessä vakaviakin spondyloosimuutoksia. Spondylosis deformans eli spondyloosi on selkärangan rappeumasairaus, jossa selkänikamien rajoille muodostuu luupiikkejä ja/tai -silloja. Spondyloosia kehittyy usein normaalistikin ikääntymisen myötä, mutta muutamissa roduissa rappeumaa todetaan jo nuorilla koirilla. Spondyloosin oireilu vaihtelee suuresti yksilöiden välillä: välttämättä vakavatkaan spondyloosimuutokset eivät aiheuta koiralle näkyviä oireita. Tästä syystä koirien selkien kuvaaminen olisi tärkeää, jotta saisimme tietoa siitä kuinka paljon sairautta todellisuudessa esiintyy rodussamme. Spondyloosin periytymismekanismi ei ole tarkalleen tiedossa, mutta todennäköisesti sairaus periytyy useamman geenin kautta.

Jalostuskäyttö. Lievää spondyloosia(SP1-SP2) sairastavaa yksilöä käytettäessä tulee yrittää etsiä sille spondyloosivapaa (SP0) partneri. Keskivaikeaa spondyloosia sairastavan (SP3) koiran jalostuskäyttöä tulee harkita tarkkaan. Vakavaa spondyloosia (SP4) sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Vatsalaukun laajentuma ja kiertymä

Weimarinseisoja on suurena syvärintaisena rotuna altis vatsalaukun laajentumalle ja kiertymälle. Tähän mennessä muutama yksilö Suomessa on saanut vatsalaukun laajentuman ja/tai kiertymän. Näistä tapauksista muutama koira on menehtynyt matkalla eläinlääkäriasemalle. Tietävästi ainakin yksi koira on leikattu. Kyseessä on hengenvaarallinen tila, joka saattaa edetä äärimmäisen nopeasti (laajentunut vatsalaukku painaa suuria laskimoita aiheuttaen shokkioireita). Sairastunut koira tulee toimittaa välittömästi eläinlääkäriin, muuten se menehtyy. Oireita ovat mm. vatsan turpoaminen kylkikaaren takaa, pahoinvointi, tuloksettomat oksennusyritykset, apaattisuus ja heikkous. Koira muuttuu nopeasti äärimmäisen tuskaiseksi ja levottomaksi. Vatsalaukun kiertymää voidaan ennaltaehkäistä välttämällä liikuntaa ennen ja jälkeen ruokinnan sekä antamalla ruoka pienempinä annoksina useamman kerran päivässä.

Kivesvika

Kivesvikaisen uroksen joko toinen tai molemmat kivekset eivät laskeudu vatsaontelosta normaalisti kivespuussiin, tai kivekset ovat laskeutuneet mutta muuten kooltaan/rakenteeltaan epänormaalit. Kaksipuoleinen muoto (molemmat kivekset puuttuvat) on steriili, mutta toispuoleisessa muodossa (yksi kives puuttuu) uros on yleensä siitoskykyinen. Kivesvika on perinnöllinen, mutta periytymistapa on epäselvä, koska eri tutkimukset ovat päätyneet erilaisiin arvioihin

periytymismallista. Todennäköisesti kyseessä on monigeeninen periytyminen. Nartut eivät voi luonnollisestikaan kärsiä kivesviasta, mutta voivat periyttää sitä pentuihinsa. Vika voidaan todeta kuitenkin ainoastaan urospentujen ilmiasussa. Tavallisimmin kivekset ovat laskeutuneet noin seitsemän viikon iässä tai viimeistään 6 kk:n ikään mennessä. Suomessa kivesvikaa (yksi kives puuttuu) on tavattu tiettävästi muutamalla yksilöllä.

Epilepsia

Epilepsia eli kaatumatauti on krooninen neurologinen sairaus, jolle on tunnusomaista toistuvat, ennalta arvaamattomat tajuttomuus-kouristuskohtaukset tai tajunnan hämärtymiskohtaukset. Epileptinen kohtaus on ohimenevä aivotoiminnan häiriö, jonka syynä on poikkeava, purkauksenomainen aivosähkötoiminta, joka saattaa levitä pahimmassa tapauksessa koko aivojen alueella. Kohtausten luonne vaihtelee ja koiralla voi olla tajunnan, motoriikan, sensorisen toiminnan, autonomisen hermoston ja/tai käyttäytymisen häiriöitä. Kohtauksen aikana koira voi olla tajuissaan tai tajuton. Suomessa on toistaiseksi yksi tiedetty epilepsia tapaus, sairaus oli vakavanlaatuinen ja kyseinen koira piti lopettaa nuorena. Sairasta koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Steroid responsiivinen meningiitti arteriitti, SRMA (autoimmuuni aivokalvontulehdus)

Sairauteen liittyy korkea kuume, voimakas niskajäykkyys/kehon jäykkyys ja kipu. Koira vaikuttaa kokonaisuudessaan erittäin alavireiseltä ja huonokuntoiselta. Kipu on voimakasta ja koiran on vaikea nostaa päätään. Sairaus puhkeaa hyvin äkillisesti ja näin ollen siihen on mahdotonta varautua. Sairauden puhkeamisen kannalta on tärkeä tietää, että se puhkeaa ennen yhtä ikävuotta. Oireet muistuttavat pitkälti puutiaisten levittämien sairauksien oireita. Verikokeiden avulla pystytään todentamaan, onko kyseessä jokin puutiaisten levittämä sairaus vai ei. SRMA pystytään varmentamaan ottamalla koirasta selkäydinnestenäyte taudin akuutissa vaiheessa.

Kyseistä sairautta on tavattu muun muassa muutamia tapauksia Ruotsissa ja yksi tapaus Suomessa. Näissä tapauksissa kyseessä on ollut autoimmuunireaktio – koiran keho alkaa käydä ylikierröksillä ja reagoi myös muutakin vastaan kuin sen kehoa uhkaavia bakteereja ja viruksia vastaan. Kansanomaisesti sanottuna koira tulee allergiseksi itselleen. Hoitomuotona on käytetty kortisonia, useimmiten usean kuukauden ajan. Hoito on aloitettava niin nopeasti kuin mahdollista ja hoidon kestona voidaan karkesti sanottuna pitää 4-6 kuukautta. Liian lyhytkestoinen hoito kasvattaa erittäin olennaisesti riskiä sairastua uudelleen. Koiraa, jolla kyseinen sairaus on kerran todettu, ei tule käyttää jalostukseen.

CD eli korneadystrofia eli sarveiskalvon aineenvaihduntasairaus

CD on usealla rodulla epäilty tai todettu perinnölliseksi sairaudeksi. Oireina havaitaan paikallinen sameus silmän sarveiskalvolla, joka voi olla metallimaisesti kiiltävä tai siinä voi olla siniharmaa kajo. Muutos alkaa usein samalla tavalla molemmissa silmissä, mutta ei välttämättä samanaikaisesti. Muutos johtaa näkökyvyn menettämiseen. Sairauteen ei ole lääketieteellistä hoitoa. Sairauden epäillään periytyvän autosomaalisesti resessiivisesti.

Korneadystrofiaan sairastunutta koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Tähän mennessä yhdellä yksilöllä on tavattu sarveiskalvon dystrofia/degeneraatio.

Entropium

Perinnöllinen sairaus, jossa silmäluomen reunat ovat kiertyneet sisäänpäin. Kiertyessään ripset koskettavat silmän sarveiskalvoa, josta aiheutuu voimakasta ärsytystä. Silmien reunat ovat yleisimmin verestävän punaiset ja arat. Sisäänkääntyneisyys voi johtua liiallisesta silmäluomen kudoksesta, liian pienestä silmästä tai kummastakin tai pentuna kärsitystä vakavasta silmätulehduksesta. Yleensä leikkaus on ainoa tapa päästä eroon tästä erittäin kivuliaasta vaivasta. Entropium saattaa ilmetä myös nuorilla, voimakkaasti nahkaisilla pennuilla, jolloin luomet saattavat kiristyä pennun kasvaessa. Tällöin puhutaan pentuiän entropiumista, jonka perinnöllisyyttä ei tiedetä, mutta mikä mahdollisesti periytyy löysän pentunahan mukana. Entropiumin perinnöllisyyttä ei tarkkaan tunneta, mutta sen uskotaan periytyvän useamman geeniparin kautta. Entropiumia sairastavia koiria ei tulisi suosia jalostuskäytössä. Entropiumia sairastavien koirien tarkkaa määrää Suomessa ei tiedetä, mutta sitä tiedetään esiintyneen muutamalla yksilöllä sekä yksi kappale pentuiän entropiumia.

Distichiasis

Koiraa vaivaava ylimääräisten ripsien, joskus kokonaisen ripsirivin kasvu luomen reunan sisäpuolella. Ylimääräisten ripsien hankaus aiheuttaa ärsytystä silmän sarveiskalvolla, joka useasti tästä johtuen haavautuu. Hoitotoimenpiteet vaihtelevat tapauksesta riippuen, joina käytetään mm. ylimääräisten ripsien poistamista nyppimällä, polttamalla tai leikkaustoimenpiteellä, jossa ripset poistetaan juurineen. Joskus koiran silmää vasten kasvavat ylimääräiset ohuet karvat eivät aiheuta mitään lisätoimenpiteitä, mutta tällaisen koiran jalostuskäytössä kannattaa kyseinen ongelma ottaa huomioon, koska se saattaa myöhemmin periytyä pahempana tuleville sukupolville. Myös distichiasisen oletetaan periytyvät useamman geeniparin kautta.

Silmätarkastuksessa distichiasis luokitellaan lievään, kohtalaiseen tai vakavaan muotoon.

Distichiasista on tähän mennessä viisitoista tunnettua tapausta Suomessa (12 lyhytkarvaista, 3 pitkäkarvaista), joista yhdessä tapauksessa silmämuutosten vakavuus: vakava.

Katarakta eli perinnöllinen harmaakaihi (ennen käytettiin nimitystä HC, hereditary cataract)

Katarakta on nuorella tai keski-ikäisellä koiralla esiintyvä silmän linssin samentuma joko yhdessä tai molemmissa silmissä. Harmaakaihi on todettu tai epäilty perinnölliseksi jo yli 100 rodulla. Kaihi periytyy tavallisimmin autosomaalisesti resessiivisesti, joskin dominoivasti periytyvää kaihia tavataan myös. Perinnöllisen kaihin tyyppillisiä tunnusmerkkejä ovat mm. muutoksen sijainti rodulle tyyppillisessä paikassa linssissä (*kortikaalinen, nukleaarinen, posteriori polaarinen, punktaatti, synnynnäinen, totaali ja linssin etuosan saumalinjan katarakta*), muutoksia molemmissa silmissä, muutos on etenevä, samantyyppisiä vaikkakin rodulle epätyypillisiä muutoksia tavataan myös sisaruksissa ja/tai vanhemmissa.

Kaihi voi ilmetä jo syntymästä saakka, tällöin sitä kutsutaan synnynnäiseksi kaihiksi, joka voi myös olla perinnöllinen muutos. Kaihi voi ilmetä missä iässä tahansa. Kaihi voi olla pieni muutos linssissä, joka ei etene, eikä vaivaa koiraa. Se voi olla myös etenevä, johtaen linssin täydelliseen samentumiseen ja siten silmän näkökyvyn menetykseen. Kaihia tavataan myös tietyillä roduilla toissijaisena PRA-tautiin liittyen. Kaihimuodostelmia voi muodostua myös tulehduksen, vamman tai aineenvaihdunnallisten syiden (esim. diabetes) yhteydessä. Tällöin puhutaan ns. hankitusta kataraktasta.

4 vuoden iästä alkaen koiralla silmän linssi alkaa samentua (seniili skleroosi, nukleaari skleroosi). Linssi harmaantuu ja siinä on usein tyypillinen siniharmaa kajo. Tämä johtuu linssin ikääntymisen myötä sen tiivistymisestä ja on täysin normaali fysiologinen ilmiö, eikä vaikuta koiran näkökykyyn. Tätä ilmiötä ei pidä kutsua ns. vanhuuden kaihiksi, koska kaihi on aina sairaus, vanhenemisesta johtuva linssin tiivistyminen ei.

Kaihi ei sinänsä aiheuta kipua, mutta pitkälle kehittyneeseen kaihiin liittyy aina silmän tulehdustiloja, jotka vaativat hoitoa. Kaihiutunutta linssiä voikin pitää eräänlaisena vierasesineenä silmän sisällä. Kaihi tallennetaan perinnölliseksi, jos eläinlääkäri on asian niin merkinnyt. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki Jalostustietojärjestelmässä näkyvät kaihimaininnat ovat perinnölliseksi luokiteltuja. Kaihiin ei ole olemassa lääkkeellistä hoitoa, joka ennaltaehkäisisi, hidastaisi tai parantaisi sairauden. Kirurginen hoito, jossa linssikapselin ympäröivä linssin samentunut sisältö poistetaan ja tilalle asetetaan valoa taittava keinolinssi, on ainoa tapa saada silmän näkökyky takaisin. PRA-sairaana potilaan kaihin leikkauksesta ei luonnollisestikaan ole hyötyä. Pitkälle edenneen kaihin aiheuttamaa silmänsisäistä tulehdustilaa voidaan hallita silmätippoilla. Kaihidiagnoosin saanutta koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Suomessa on todettu yhdellä yksilöllä kortikaalinen katarakta.

PHTVL/PHPV (Persistent Hyperplastic Tunica Vasculosa Lentis/Persistent Hyperplastic Primary Vitreous)

PHTVL/PHPV on sairaus, jossa linssin ja silmänpohjan välinen sikiöaikainen verisuoniverkosto ei surkastu normaalisti syntymän jälkeen. Löydös jaetaan vakavuudeltaan kuuteen asteeseen, joista aste 6 tarkoittaa sitä, että silmä on sokea. Lievimmissä asteissa näkyy linssin takapinnalla ainoastaan pieniä pigmenttipisteitä, jotka eivät vaikuta näkökykyyn eivätkä muutokset pahene iän myötä. Muutoksia on yleensä molemmissa silmissä. Tätä sairautta on diagnosoitu lähes kaikilla koiraroduilla, mutta löydökset ovat yleensä lieviä. Tämä sairaus katsotaan perinnölliseksi vain staffordshirenbulldogterrierillä, dobermannilla ja mahdollisesti myös suursnautserilla. 3-6 asteen muutokset muilla roduilla ovat myös mahdollisesti perinnöllisiä. PHTVL/PHPV 1-2 aste -diagnoosin saaneelle koiralle tulisi käyttää PHTVL/PHPV-vapaata puolisoa. Suomessa on tavattu kolme PHTVL/PHPV -tapausta.

RD eli retinan dysplasia eli verkkokalvon synnynnäinen kehityshäiriö

RD on usealla rodulla perinnölliseksi epäilty tai todettu sairaus, jossa verkkokalvo kehittyy jo sikiökaudella palautumattomasti epänormaalisti. RD jaetaan kolmeen muotoon; *multifokaaliin*

(*mRD*), *geografiseen (gRD)* ja *totaaliseen (tRD)*. Useilla roduilla RD:n on todettu periytyvän resessiivisesti. Multifokaalimuodossa (*mRD*) verkkokalvolla näkyy yksittäisiä poimuja, jotka syntyvät verkkokalvon paikallisen virhekehityksen seurauksena. Poimujen määrä voi vaihdella. Multifokaalimuoto ei vaikuta näkökykyyn. Multifokaalimuutokset eivät pahene iän myötä, vaan saattavat pikemminkin osittain hävitä näkyvistä vanhemmiten. Geografisessa muodossa (*gRD*) verkkokalvo on väärin kehittynyt laajemmalla alueella, mikä voi vaikuttaa koiran näkökykyyn ja totaalisisessa (*tRD*) verkkokalvo on kokonaan irronnut, mikä aiheuttaa silmän täydellisen sokeuden. MRD-diagnoosin saaneita koiria saa käyttää jalostukseen mikäli parituskumppani on terve, mutta *gRD* ja *tRD* koiria ei saa käyttää jalostukseen missään rodussa. Suomessa on todettu yhdellä yksilöllä RD:n multifokaalimuoto (*mRD*), mutta suoritettussa silmien uusintakuvauksessa silmät todettiin terveeksi.

4.3.2.2 Muissa maissa tai kirjallisuudessa kuvatut sairaudet ja viat

Ektropium

Perinnöllinen sairaus, joka ei kuitenkaan ole niin yleinen kuin entropium. Ektropiumissa toinen tai molemmat alaluomen reunat kääntyvät ulospäin. Silmäluomien avonaisuus kerää epäpuhtauksia aiheuttaen helposti silmien tulehtumista. Hoitotoimenpiteet ovat samat kuin entropiumin kohdalla. Ektropiumista kärsiviä koiria, vaikka ongelma olisikin hoidettu leikkauksella, ei tulisi käyttää jalostukseen sairauden periytyvyyden takia. Ektropiumin perinnöllisyys on samansuuntainen kun entropiumin.

Kirsikkasilmä eli cherry eye

Vilkkuluomen takana olevan kyynelrauhanen tulehtuminen ja tukkeutuminen, joka johtaa vilkkuluomen sisäpuolen esiin luiskahtamiseen. Limakalvo pullistuu ja vaivaa kutsutaan usein nimellä cherry eye, kirsikkasilmä. Tulehdus vaatii useimmiten eläinlääkärin hoitoa. Perinnöllisyys: autosomaalisesti resessiivinen (epävarma).

PRA eli progressiivinen retinan atrofia eli etenevä verkkokalvon surkastuma

PRA käsittää suuren joukon perinnöllisiä, eri alkuperästä johtuvia tauteja, jotka vääjäämättä johtavat sokeuteen. PRA voi esiintyä myöhäissyntyisenä (keski-ikässä ja jopa myöhemmin) tai jo hyvin nuorella iällä. Oireet alkavat tavallisimmin hämäräsokeutena. Ajan kanssa myös kirkkaassa valossa toimivat tappisolut alkavat rappeutua johtaen täydelliseen sokeuteen. PRA:han sairastuneelle yksilöllä ei ole hoitoa, joka voisi estää, hidastaa tai parantaa oireita. Koska PRA voi ilmetä hyvinkin myöhään joissakin roduissa, tulisi sen rodusta poissulkemiseksi tutkia myös vanhempia eikä vain jalostukseen käytettäviä yksilöitä. PRA on todettu tai epäilty perinnölliseksi yli 70 rodulla. Periytyminen noudattaa tavallisimmin autosomaalista resessiivistä periytymistapaa (=sukupuolesta riippumaton, väistytvä periytymistapa). Siten ilmiänsultaan sairaan yksilön vanhemmat voivat olla silmätutkimuksessa ilmiänsultaan terveitä ns. kantajia. PRA - diagnoosin saanutta koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

HOD eli Hypertrofinen Osteodystrofia

Hypertrofinen Osteodystrofia on koirien ortopedinen sairaus, jota esiintyy nuorilla, isojen rotujen yksilöillä. Sairaus puhkeaa nopean kasvukehityksen aikana, eli kahdeksan viikon ja kahdeksan kuukauden välillä. Sairaus ilmenee muun muassa raajojen turpoamisena, voimakkaana särkynä sekä haluttomuutena seisoa ja liikkua. Lisäksi koiralla saattaa olla kuumetta, se on unelias ja alakuloinen, saattaa menettää ruokahalunsa ja ripuloida, silmät ja nenä vuotavat, silmät ovat tulehtuneet ja jossain tapauksissa koiralla todetaan keuhkokuume. Tällä hetkellä sairauden syyt ovat vielä epäselvät, mutta sen uskotaan johtuvan immuunijärjestelmän häiriöstä, joka tekee koirista äärimmäisen infektiolttiita. Hoitomuotoina käytetään kuumeen alentamista lääkkeillä, kivun lievittämistä ja keskitytään hoitamaan sen hetkisiä oireita mitä ne sitten ovatkaan.

Vaikeimmissa tapauksissa koira saattaa menehtyä tähän sairauteen, varsinkin jos se kärsii erityisen pahasta infektiotaudista (esim. keuhkotulehdus), eikä pysty itse enää liikkumaan. HOD voi myös aiheuttaa putkiluiden pituuskasvun häiriöitä ja jalka-asentovirheitä. Lievissä sairastapauksissa paraneminen voi olla täydellistä. Sairaus pystytään todentamaan kliinisten oireiden ja röntgenkuvien perusteella. Weimarinseisojilla kyseistä HOD:tä on tavattu mm. USA:ssa ja Ruotsissa. HOD:stä kärsiviä koiria ei tule käyttää jalostukseen, koska sen vahvasti epäillään olevan periytyvää.

Interseksuaalisuus

Näillä koirilla on sekä uroksen että nartun sukupuolielimet. Vaatii kirurgisen korjausleikkauksen. Kyseisiä tapauksia on tavattu mm. Iso- Britanniassa. The Weimaraner Club of Great Britain on kerännyt tietoja pentueista, joissa kyseistä oireyhtymää on esiintynyt, mutta tämänhetkisten tietojen mukaan konkreettista todistusaineistoa ongelman alkuperästä ei ole saatu.

Hypomyelinogenesis – myelinaation viivästyminen

Koiralla on syntyessään riittämätön myeliinikerros hermosäikeiden eristeenä, joka ilmenee vapinana ja koordinaatio-ongelmina (nk. hermoston viestintähäiriö). Tila saattaa muuttua paremmaksi ja jopa normalisoitua yhden vuoden ikään mennessä. Sairautta on ilmennyt (USA:ssa) kuudessa rodussa, muun muassa weimarinseisojissa, bretoneissa ja berninpaimenkoirissa. Ennuste pennuille on hyvä. Taudinkuva on samantyyppinen kuin ihmisten Parkinsonin taudissa, mutta ihmisistä poiketen koirat pystyvät paranemaan kasvattamalla (myeliini) solukalvon rakennetta. Periytyvyys: Ei tiedossa.

Hypothyroidism eli kilpirauhasen vajaatoiminta

Kilpirauhanen ei tuota tarpeeksi elintoimintoja ylläpitäviä hormoneja (tyroksiini ja trijodotyroniini), mikä aiheuttaa turkin ohentumista, karkeaksi muuttumista ja karvojen irtoamista. Myöhemmin kehittyvät oireet ovat uneliaisuus, ylipaino, roikkuvat silmäluomet ja henkisesti tylsistynyt olemus sekä epäsäännöllinen kiimakierto nartuilla. Lievä vajaatoiminta jää usein huomaamatta. Sairaus

diagnosoidaan verikokeen avulla. Hoitomuotona elinikäinen kilpirauhashormonilääkitys. Periytyvyys: Ei tiedossa.

Mastosytooma

Mastosytooma on pahanlaatuinen ja usein nopeasti leviävä ihokasvain. Periytyvyys: Ei tiedossa.

Pituitary Dwarfism - kääpiökasvuisuus

Normaalit mittasuhteet omaava kääpiökasvuinen yksilö, joka on epäkypsä ja kehityksessään viivästynyt. Kyseessä on mahdollisesti kuolemaan johtava tila. Periytyvyys: autosomaalisesti resessiivinen.

Syringomyelia - Weimarinseisojien perinnöllinen myelodysplasia.

Sairaus listataan usein syringomyelien alle, vaikka kyseessä on tarkemmin sanottuna weimarinseisojille tyypillinen perinnöllinen myelodysplasia (inherited Myelodysplasia of Weimaraners). Oireet vaihtelevat koirasta riippuen, osalla koirista saattaa olla lisäksi skolioosi tai olla erikoisia karvamutoksia selkäpuolella. Usein koira seisoo kyyryssä asennossa ja liikkuu hypähdellen, lisäksi sillä on ongelmia tasapainon ja koordinaation kanssa.

Periytyvyys: ei tiedossa, todettu ainoastaan weimarinseisojilla.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Suomen kennelliiton jalostustietojärjestelmästä saatu taulukko kuolinsyistä aikaväliltä 1988-2015 (poimittu 15.11.2015)

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
<u>Hengitystiesairaus</u>	0 vuotta 4 kuukautta	1
<u>Immunologinen sairaus</u>	6 vuotta 4 kuukautta	2
<u>Kadonnut</u>	3 vuotta 2 kuukautta	1
<u>Kasvainsairaudet, syöpä</u>	10 vuotta 4 kuukautta	2
<u>Kuollut ilman sairauden diagnosoitua</u>	3 vuotta 7 kuukautta	4
<u>Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi</u>	3 vuotta 4 kuukautta	1
<u>Luusto- ja nivelsairaus</u>	11 vuotta 4 kuukautta	1
<u>Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus</u>	4 vuotta 0 kuukautta	1
<u>Muu sairaus, jota ei ole listalla</u>	6 vuotta 0 kuukautta	2
<u>Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma</u>	0 vuotta 3 kuukautta	1
<u>Sisäeritysrauhasten sairaus</u>	7 vuotta 6 kuukautta	1
<u>Sydänsairaus</u>	8 vuotta 10 kuukautta	2
<u>Tapaturma tai liikennevahinko</u>	5 vuotta 5 kuukautta	5
<u>Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)</u>	12 vuotta 8 kuukautta	3
<u>Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu</u>	8 vuotta 4 kuukautta	7
<u>Kaikki yhteensä</u>	6 vuotta 9 kuukautta	34

Weimarinseisojien kuolinsyyt vaihtelevat. Taulukon mukaan yleisin kuolinsyy on tapaturma tai liikennevahinko. Kuolinsyytilastossa osalla lopetetuista koirista (7) kuolinsyytä ei ole ilmoitettu ja osa on kuollut ilman sairauden diagnosointia (4). Kuolleeksi on ilmoitettu 34 koiraa, mikä ei vastaa todellisuudessa kuolleiden yksilöiden määrää. Jotta rodun kokonaisterveystilanteesta ja todellisesta eliniästä saataisiin kattavampi kokonaiskuva, olisi tärkeää, että koiran omistajat merkitsevät ja ilmoittavat koiransa kuolinsyyntä kennelliiton Omakoira-palveluun.

4.3.4 Lisääntyminen

Keskimääräinen pentuekoko viimeisen viiden vuoden otannalla on ollut 5,9 pentua per pentue.

Taulukko 28 Pentuekoko 2010-2014³⁵

	2010	2011	2012	2013	2014
Pentuekoko	5,3	6,2	6,3	5,3	6,5

Astumis-, tiinehtymis- ja synnytysvaikeudet

Weimarinseisojien lisääntymisterveys on ollut hyvä ja rodun yksilöt tiinehtyvät suhteellisen helposti. Weimarinseisojien rakenne ei altista koiria lisääntymisongelmille ja rodun sukuvietti on voimakas. Luonnolliset astumiset ovat johtaneet lähes aina tiinehtymiseen. Joitakin kertoja on narttu jäänyt tyhjäksi mutta tullut tiineeksi seuraavalla astutuskerralla. Myös siemennykset pakasteella ovat onnistuneet. Nartut myös synnyttävät hyvin, polttoheikkoutta esiintyy harvoin. Keisarinleikkauksia rodulle tehdään hyvin harvoin. Pentukuolleisuus on hyvin pientä ja synnytyshäiriöt tai epämuodostumat harvinaisia. Yleisesti voidaan todeta myös, että nartut hoitavat pentujaan hyvin.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Weimarinseisojien rakenne ei altista koiria lisääntymisongelmille ja rodulla ei ole todettu lisääntymisongelmille altistavia anatomisia piirteitä. Sen sijaan rodun ulkomuodossa on piirteitä, jotka liioiteltuna voivat altistaa yksilön sairastumiselle tai vaikeuttaa sen hyvinvointia. Näyttelyarvosteluita läpikäymällä on merkitteä pantavaa, että ulkomuototuomarit ovat havainneet Suomessa usealla rotumme yksilöllä suoria etukulmauksia (erityisesti lyhyitä olkavarsia), puutteellisia eturintoja ja luisuja lantioita. Jotta rotu säilyisi terveenä, monipuolisena metsästyskoirana, tulee saman ulkomuodollisen puutteen kertaamista välttää jalostuskoiria valittaessa.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

JTO:n tarkastelujakson aikana weimarinseisojien lonkka- ja kyynärkuvaustulokset ovat olleet kohtalaisen hyviä; lonkkavikaa on tavattu 20 %:lla kuvatuista koirista. Jotta tautia voitaisiin seurata tuloksellisemmin ja lonkkaniveldysplasia saataisiin entisestään laskemaan, tarvitaan yhä enemmän tutkimuksia. Yhä suurempi joukko rekisteröidyistä koirista tulisi lonkkakuvata, pelkkä jalostukseen käytettävien koirien tutkiminen ei anna kattavaa kuvaa rodun kokonaistilasta. Weimarinseisojilta on raportoitu silmälöydöksiä tähän mennessä 21 weimarinseisojalta ja ne ovat olleet kahta tapausta lukuun ottamatta lieviä. Perinnöllisten silmänsairauksien varalta tehty silmätutkimukset ovat perustuneet vapaaehtoisuuteen. Silmänsairauksien esiintymisen kartoittamiseksi tarvitaan yhä

enemmän tutkimuksia. Lisäksi joitakin yksilöitä on menehtynyt vatsalaukun kiertymään ja tiettävästi ainakin yhdeltä on leikattu vatsalaukun kiertymä.

4.4 ULKOMUOTO

4.4.1 Voimassa oleva rotumääritelmä

YLEISVAIKUTELMA: Keskikokoinen - suuri, sulavalinjainen, jännevä ja lihaksikas metsästyskoira, jolla on työskentelyyn soveltuva rakenne. Sukupuolileiman tulee olla selvä.

TÄRKEITÄ MITTASUhteITA: Rungon pituuden suhde säkäkorkeuteen on 12 : 11. Kuono-osan pituus mitattuna kirsun kärjestä otsapenkereeseen on hieman pitempi kuin kallo-osa otsapenkereestä niskakyhmyyn. Etäisyys ranteesta kyynärpäähän on suunnilleen sama kuin kyynärpäästä säkään.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Monipuolinen, helposti koulutettava, vahvahermoinen ja intohimoinen metsästyskoira. Erinomainen hajuaisti. Järjestelmällinen ja kestävä hakija, ei kuitenkaan liian kiihkeä. Se on luonteeltaan terävä, on halukas tarttumaan petoeläimiin ja muuhun riistaan, soveltuu myös vahtikoiraksi olematta aggressiivinen. Luotettava seisvoja ja vedestä noutaja. Erinomaiset taipumukset laukauksen jälkeiseen työskentelyyn.

PÄÄ

KALLO-OSA: Tasapainoinen suhteessa koiran runkoon ja kuono-osaan. Uroksen kallo on leveämpi kuin nartun, kummallakin kallon leveyden suhde koko pään pituuteen tulee olla tasapainoinen. Otsassa on uurre. Niskakyhmy on heikosti tai kohtuullisesti havaittava. Poskikaaret ovat selväpiirteiset.

OTSAPENGER: Erittäin vähäinen.

KIRSU: Suuri, sivulta katsottuna alaleuan etupuolelle ulottuva, tumman lihanvärisen, reunoja kohti vähitellen harmaantuva.

KUONO-OSA: Pitkä ja etenkin uroksilla voimakas, sivulta katsottuna lähes kulmikkaalta vaikuttava. Kuono on kauttaaltaan tasavahva. Kuononselkä on suora tai hieman kaareva, ei koskaan kovera.

HUULET: Kohtuullisen syvät ja ikenien tavoin lihan väriset; pienet huulitaskut.

LEUAT / PUREMENTA: Leuat ovat vahvat. Täydellinen, säännöllinen ja vahva leikkaava purenta.

POSKET: Lihaksikkaat ja selvästi erottuvat. Pää on kuiva.

SILMÄT: Meripihkan väriset, tummasta vaaleaan ja ilmeeltään älykkäät. Pennun silmät ovat taivaansiniset. Silmät ovat muodoltaan pyöreät ja vain hieman vinoasentoiset. Silmäluomet ovat tiiviit.

KORVAT: Riippuvat, leveät ja melko pitkät, ulottuvat suunnilleen suupieleen. Korkealle ja kapeasti kiinnittyneet.

Korvan kärki on pyöreähkö. Koiran ollessa tarkkaavainen korvat ovat hieman eteenpäin suuntautuneet ja laskostuneet.

KAULA: Jalolta vaikuttava ja ryhdikäs. Kaulan ylälinja on sivulta katsottuna kaareva. Kaula on lihaksikas, kuiva ja poikkileikkaukseltaan lähes pyöreä, ei liian lyhyt. Kaula levenee lapoja kohti ja liittyy sulavasti selkälinjaan ja rintaan.

RUNKO

YLÄLINJA: Alkaa kaarevasta niskalinjasta, jatkuu selvästi erottuvan sään yli ja liittyy kauniisti suhteellisen pitkään ja vahvaan selkään.

SÄKÄ: Selvästi erottuva.

SELKÄ: Kiinteä ja lihaksikas, ei painunut eikä taaksepäin kohoava. Hieman pitkä selkä on rotutyypillinen, ei virhe.

LANTIO: Pitkä ja kohtuullisen viisto.

RINTAKEHÄ: Voimakas, mutta ei liian leveä, riittävän syvä, lähes kyynärpäihin ulottuva ja riittävän pitkä. Kylkiluut ovat pitkät ja selvästi kaareutuneet, eivät tynnyrimäiset. Eturinta on selvä.

ALALINJA JA VATSA: Vatsaviiva on hieman, ei jyrkästi kohoava.

HÄNTÄ: Hieman matalammalle kiinnittynyt kuin muilla samankaltaisilla roduilla. Häntä on vahva ja hyvin karvoittunut. Koiran ollessa levossa häntä on riippuva, koiran työskennellessä tai ollessa tarkkaavainen häntä on selkälinjan tasolla tai jopa korkeammalla.

RAAJAT

ETURAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Korkearaajainen. Eturaajat ovat jäntevät, suorat ja yhdensuuntaiset, eivät leveäasentoiset.

LAVAT: Pitkät, viistot, kiinteät ja lihaksikkaat. Lavan ja olkavarren välinen kulma on selvä.

OLKAVARRET: Viistot, riittävän pitkät ja voimakkaat.

KYYNÄRPÄÄT: Vapaasti liikkuvat ja suoraan taakse suuntautuneet. Eivät ulko- eivätkä sisäkierteiset.

KYYNÄRVARRET: Pitkät ja suora-asentoiset.

RANTEET: Vahvat ja tiiviit.

VÄLIKÄMMENET: Jäntevät ja hieman viistot.

KÄPÄLÄT: Tiiviit, vahvat ja suoraan eteenpäin suuntautuneet. Varpaat ovat kaartuneet. Pitkähköt keskimmäiset varpaat ovat rodulle tyypilliset, eivät siis virhe. Kynsien väri vaihtelee vaaleanharmaasta tummanharmaaseen. Päkiät ovat hyvin pigmentoituneet ja lujat.

TAKARAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Korkearaajainen. Takaraajat ovat jäntevät ja hyvin lihaksikkaat. Raajat ovat takaa katsottuna yhdensuuntaiset, eivät ulko- eivätkä sisäkierteiset.

REIDET: Riittävän pitkät, voimakkaat ja hyvin lihaksikkaat.

POLVET: Voimakkaat ja tiiviit.

SÄÄRET: Pitkät, jänteet ovat selvästi erottuvat.

KINTEREET: Voimakkaat ja tiiviit.

VÄLIJALAT: Jäntevät ja lähes pystysuorat.

KÄPÄLÄT: Tiiviit ja vahvat, ei kannuksia, muutoin kuten etukäpälät.

LIIKKEET: Kaikissa askellajeissa maatavoittavat ja joustavat. Etu- ja takaraajat liikkuvat yhdensuuntaisesti. Laukka on pitkää ja matalaa. Ravissa selkä pysyy suorana. Peitsaus ei ole toivottavaa.

NAHKA: Vahva ja tiiviisti rungon myötäinen olematta liian tiukka.

KARVAPEITE

KARVA: A. Lyhytkarvainen: karva on lyhyttä (kuitenkin pitempää ja tiheämpää kuin useimmilla samankaltaisilla roduilla), vahvaa ja hyvin tiheää. Peitinkarva on rungonmyötäistä ja sen alla voi olla niukasti pohjavillaa. B.

Pitkääkarvainen: pehmeä, pitkä peitinkarva, jonka alla voi olla pohjavillaa. Karva on rungonmyötäistä tai hieman laineikasta. Korvien tyvessä on korvalehden peittävää pitkää karvaa. Korvalehden kärjessä sallitaan samettimaista karvaa. Karvan pituus on kyljissä 3 - 5 cm, kaulan alla, eturinnassa ja vatsassa yleensä hieman pitempää. Raajoissa on selvät hapsut, jotka kuitenkin ovat raajojen alaosassa lyhyemmät. Hännässä on selvä lippumainen hapsutus. Varpaiden välit ovat karvaiset. Pään karvapeite on lyhyempää. Kaksinkertainen karvapeite (stockhaar); jossa on keskipitkä, tiheä ja tiiviisti rungonmyötäinen peitinkarva, tiheä pohjavilla ja kohtuullisesti kehittyneet hapsut, tavataan satunnaisesti koirilla, joilla on taustassaan risteytyksiä.

VÄRI: Hopean-, kauriin- tai hiirenharmaa tai niiden väliset sävyt. Pää ja korvat ovat yleensä hieman vaaleammat. Vain pieni valkoinen merkki sallitaan rinnassa ja varpaissa. Joillakin yksilöillä voi olla keskellä selkää enemmän tai vähemmän selvästi erottuva tumma ”ankeriasjuova”. Sävyltään selvästi punertavankeltaiset koirat voidaan palkita korkeintaan arvosanalla hyvä. Ruskeat merkit ovat vakava virhe.

KOKO JA PAINO

SÄKÄKORKEUS: Urokset 59 - 70 cm (ihannekorkeus 62 - 67 cm), nartut 57 - 65 cm (ihannekorkeus 59 - 63 cm).

PAINO: Urokset noin 30 - 40 kg, nartut noin 25 - 30 kg.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen.

VAKAVAT VIRHEET:

- selvät poikkeamat tyypistä, heikko sukupuolileima
- suuret poikkeamat koossa ja mittasuhteissa
- lievät luonteen heikkoudet
- liian voimakkaat huulet, lyhyt tai suippo kuono
- useamman kuin kahden P1 tai M3 puuttuminen
- lievät ja toispuoleiset silmäluomivirheet
- selvästi lyhyet, selvästi pitkät tai laskostumattomat korvat
- löysä kaulanahka, suuret puutteet kaulan muodossa ja lihaksikkoudessa
- selvä notko- tai köyryselkä, takakorkeus
- tynnyrimäinen, liian matala tai liian lyhyt rintakehä, voimakkaasti nouseva vatsaviiva
- selvät raajojen asentovirheet, kuten puutteelliset kulmaukset, ulkokierteiset kyynärpäät ja avoimet käpälät
- voimakas länkisäärisyys ja pihtikintuisuus
- huonot liikkeet eri askellajeissa, sidotut liikkeet ja peitsaus
- hyvin ohut tai hyvin paksu nahka
- sallittujen karvanlaatujen välimuoto; hapsujen puuttuminen vatsasta tai korvista; laaja-alainen villava karvapeite lyhytkarvaisella sekä kihara tai niukka hapsutus pitkääkarvaisella muunnoksella
- poikkeamat sallituista harmaan sävyistä, kuten kellertävä tai rusehtava väri; ruskeat tan-merkit
- suuret poikkeamat koossa tai painossa (esim. yli 2 cm mitattaessa)
- muut vakavat virheet.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- täysin epätyypillinen rakenne, ennen kaikkea kömpelyys tai hintelyys
- täysin väärät mittasuhteet
- virheellinen luonne esim. arkuus tai hermostuneisuus
- täysin epätyypillinen, esim. bulldoggimainen kallo
- täysin epätyypillinen kuono-osa, esim. kauttaaltaan kaartuva kuononselkä
- ylä- tai alapurenta, useamman kuin jo mainittujen hampaiden puuttuminen
- sisä- tai ulkokierteiset silmäluomet (entropium ja ektropium)
- täysin epätyypilliset korvat, esim. ulkonevat
- erittäin runsaasti löysää kaulanahkaa
- voimakkaasti notko- tai köyryselkä, voimakas takakorkeus

- voimakkaasti tynnyrimäinen tai epämuodostunut rintakehä
- riisitautiset tai epämuodostuneet raajat
- voimakkaasti rajoittuneet liikkeet
- ihon ongelmat tai epämuodostumat
- osittainen tai täydellinen karvattomuus
- muu kuin harmaa väri, suuret ruskeat merkit
- valkoiset merkit muualla kuin rinnassa ja käpälissä
- erittäin suuret poikkeamat säkäkorkeudessa.

Kaikkia virheitä ei voida tietenkään luetella, yllä olevat ovat esimerkkejä.

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

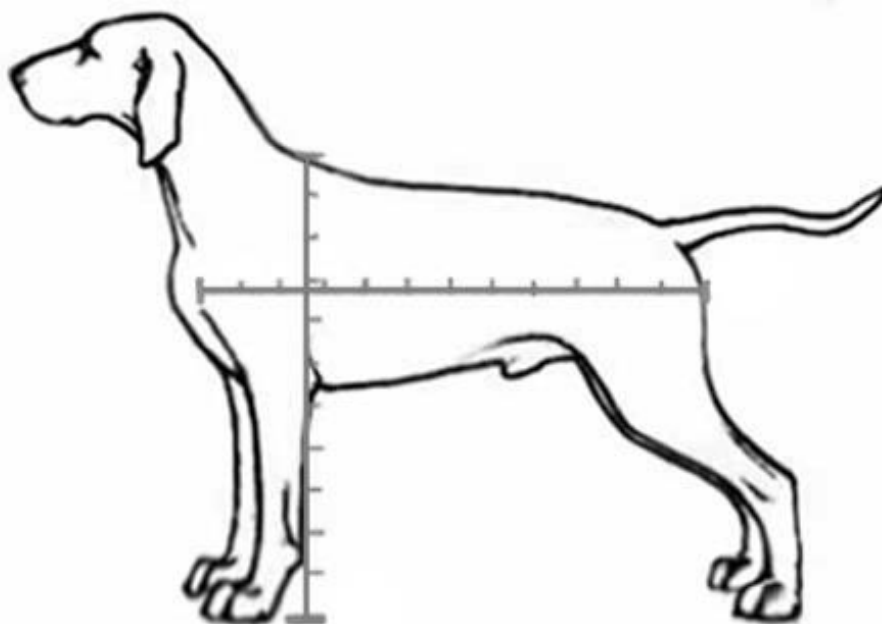
4.4.2 Ulkomuodon arvioiminen Suomessa

4.4.2.1 Koiranäyttelyt³⁶

Tuomarit arvostelevat weimarinseisojia näyttelyissä FCI:n voimassaolevan rotumääritelmän mukaisesti. Pienrotujen, kuten mm. weimarinseisojien, ongelmana voi olla, että näyttelyissä rodun edustajia on paikalla vain muutama, jolloin arvioiminen saattaa olla varsin hankalaa ja koira voi saada korkeamman palkinnon kuin sille kuuluisi.

Oikea rotutyypä on tärkein. Weimarinseisoja on seisotaroduista kookkain ja se on jalkava verrattuna esim. lyhytkarvaiseen saksanseisojaan. Raajakorkeus on sopiva jos pituus ranteen puolesta välistä kyynärpäähän on suurinpiirtein sama kun rintakehän syvimmästä kohdasta sään päälle. Rakenteeltaan sen kuuluu olla voimakasluustoinen, on kuitenkin virheellistä sekoittaa raskasluustoisuus edellä mainittuun. Kevytluustoisuus katsotaan virheeksi. Rodun tyypillinen yksilö on mittasuhteiltaan korkeuttaan pidempi, voimakas ja lihaksikas koira, joka liikkuu alaa voittavasti ja vahvalla potkulla. Weimarinseisojan ei kuulu olla liian jalo tai elegantti, vaan sen tulee olla työskentelyyn sopivalla tavalla jalo, mikä tarkoittaa sitä, että koira on rakenteeltaan tasapainoinen ja ryhdikäs. Koska joissain maissa rotua pyritään jalostamaan näyttävämpään suuntaan, on saatu aikaan elegantteja, joutsenkaulaisia, ylikulmautuneita ja suurella eturinnalla varustettuja weimarinseisojia, jotka poikkeavat alkuperäisestä metsästyskoirasta hyvinkin paljon.

Weimarinseisojan ei kuulu olla neliömäinen. Weimarinseisoja tyypillistä ilmettä voi luonnehtia tyynen rauhalliseksi, jopa hieman etäiseksi.

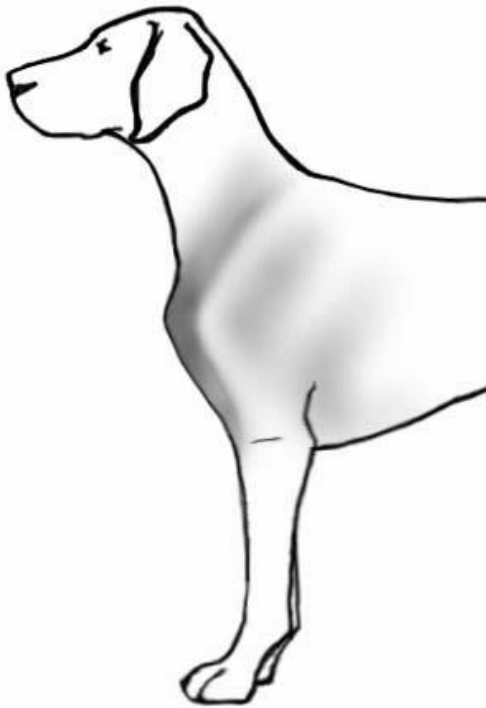
Weimarinseisojan rungon pituus. Rungon pituuden suhde säkäkorkeuteen on 12:11

Piirros: Salla Pitkänen

Hylkäävinä virheinä on rodussa ollut hammaspuutostapaus, valkoinen väri muualla kun rinnassa ja aggressiivinen käyttäytyminen (on murissut tuomarille tai yrittänyt purra tuomaria kehässä). Palkintosijaa alentavina tekijöinä ovat olleet arkuus/pidättyneisyys ja koiran koko. Koirien koon mittaamisen vaihtelu tai useasti kokonaan mittaamatta jättäminen saattavat vaikeuttaa näyttelytulosten hyödyntämistä jalostuksellisesti.

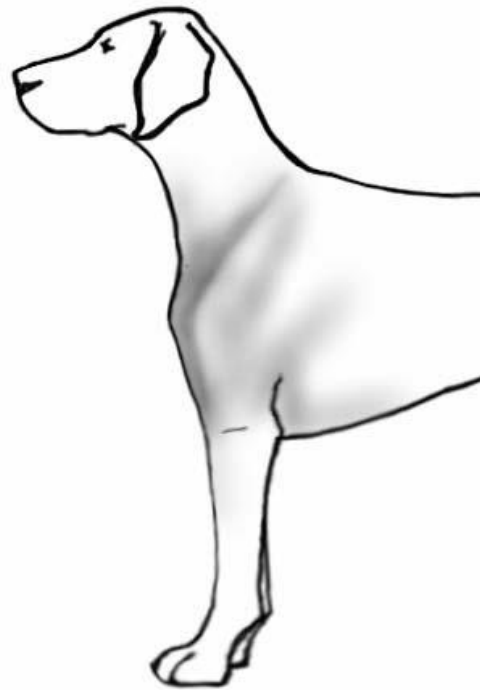
Näyttelyarvosteluissa on nähtävissä, että rodun ulkomuoto ei vielä ole vakiintunut Suomessa ja rodun yksilöissä on hyvin paljon vaihtelua. Rodun sisällä selkeästi toisistaan poikkeavat koirat saattavat saada laatumaininnan erinomainen. Ulkomuodon kannalta tärkeimpiä ominaisuuksia missä tahansa käyttökoirarodussa on tasapainoinen kokonaisuus, jossa mittasuhteet ja tyyppi ovat kohdillaan. Liikkeisiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota, sillä liikkeet kertovat pitkälti sen, onko koiran rakenteessa jotain suurempaa vikaa. Näyttelyarvosteluita läpikäymällä on merkille pantavaa, että ulkomuototuomarit ovat havainneet usealla rotumme yksilöllä suorita etukulmauksia (erityisesti lyhyitä olkavarsia), puutteellisia eturintoja ja luisuja lantioita. Myös raajakorkeudessa on havaittu joillain yksilöillä puutteita.

Rakenteen vahvuuteen ja yleisilmeeseen vaikuttavat luusto ja massiivisuus - myös nämä vaihtelevat laidasta laitaan. Varsinkin raajaluustossa on monilla koiralla nähtävissä puutteita: weimarinseisojan raajojen tulee olla kokonaisuuteen sopivat, eivät ohuet ja hintelät. Rakenteen kuuluu olla kauttaaltaan tasapainoinen. Etuosa, takaosa, rintakehä, raajat, kaula ja pää muodostavat harmonisen, tasapainoisen kokonaisuuden. Weimarinseisojan tulee olla yleisilmeeltään saksalaisista seisojista vahvarakenteisin ja sen tulee antaa hiukan korkearaajainen vaikutelma. Sukupuolileiman tulee olla erittäin selvä.

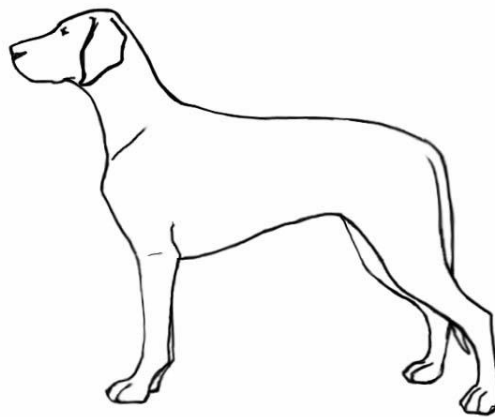
Hyvät etukulmaukset

Piirros: Salla Pitkänen

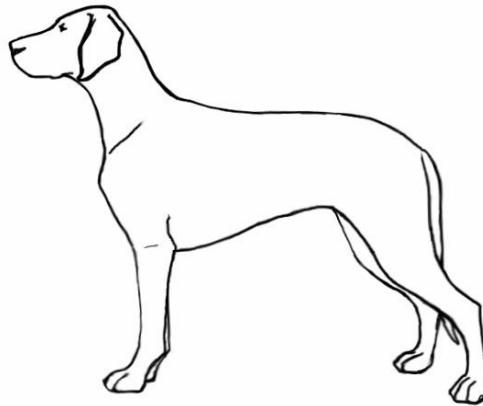

Lyhyt, pysty olkavarsi

Piirros: Salla Pitkänen

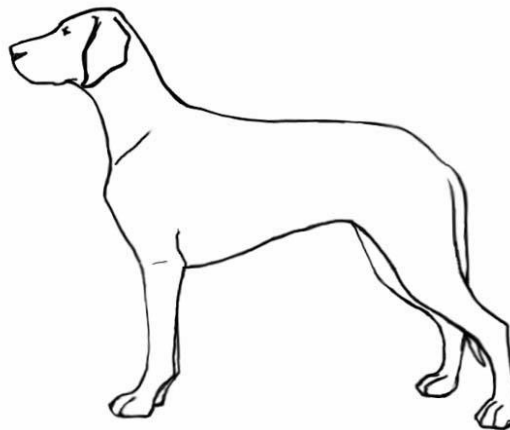

Hyvä lantio (hännän kiinnitys on hieman alempi kuin esim. saksanseisojalla, kiinnityskohta ei kuitenkaan saa näyttää roikkuvalta)
Piirros: Salla Pitkänen

Luisu lantio (hännän kiinnityskohta näyttää aavistuksen roikkuvalta)

Piirros: Salla Pitkänen

Jyrkkä lantio

Piirros: Salla Pitkänen

Suurissa näyttelyissä rotua saattaa olla arvostelemassa tuomareita sellaisista maista, joissa weimarinseisojakanta on vähäinen, niitä ei esiinny lainkaan tai rodun tuntemus on yleisesti varsin heikko. Tämä ei luonnollisestikaan anna parhaita mahdollisia edellytyksiä arvostelulle. Suomessa ulkomuototuomareita perehdytetään Saksanseisojakerho r.y.:n ulkomuototoimikunnan toimesta pienrotujen arviointiin yhä enenevässä määrin (koulutukset, koe-arvostelut), mitä on pidettävä erittäin arvokkaana asiana.

4.4.2.2 Junkkarin ulkomuotokatselmukset

Saksanseisojakerho ry:n nuorten koirien ikäluokkakatselmuksen Junkkarin yhteydessä suoritetaan KAER-kokeen lisäksi myös koirien ulkomuotokatselmus. Koirat käydään läpi tarkasti ja yksityiskohtaisesti kaavakkeen avulla. Koirat myös mitataan. Arvioinnin suorittavat pääasiassa Saksanseisojakerhon omat ulkomuototuomarit.

Junkkarin ulkomuotokatselmukseen on viimeisen kuudentoista vuoden aikana (1999-2014) osallistunut yhteensä 96 weimarinseisojaa.³⁷ Osallistumisaktiivisuus on pysynyt tasaisena viimeisen

neljän vuoden aikana. Vuonna 2005 rikottiin ennätys, jolloin paikalla oli yhteensä kolmetoista rodun edustajaa. Ensimmäinen pitkäkarvainen weimarinseisoja nähtiin Junkkarissa vuonna 2004.

Ulkomuotokatselmuksen 96:stä weimarinseisojasta valtaosa, 90 yksilöä, on saanut laatuarvostelun erinomainen, erittäin hyvä tai hyvä, mikä on osoitus perushyvälaatuisista rodun nuorista edustajista.

Taulukko 29 Junkkarin ulkomuotokatselmukseen osallistuneet koirat vuodesta 1999 vuoteen 2014

vuosi	Koiria kpl	lk	pk	Uroksia kpl	Narttuja kpl	KOKONAISKUVA			
						ERI	H	T	P
1999	3	3	-	1	2	2	1	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	4	4	-	1	3	2	2	-	-
2003	4	4	-	1	3	2	2	-	-
2004	6	5	1	2	4	3	2	-	1
2005	13	13	-	6	7	5	7	1	-
2006	5	5	-	3	2	2	2	1	-
2007	8	8	-	3	5	2	5	1	-
2008	7	2	5	3	4	6	-	1	-
2009	9	8	1	3	6	4	5	-	-
2010	2	2	-	-	2	2	-	-	-

Vuosi	Koiria	Lk	Pk	Uroksia Kpl	Narttuja Kpl	KOKONAISKUVA				
						ERI	EH	H	T	P
2011	8	6	2	3	5	5	2	1	-	-
2012	8	8	-	5	3	4	3	1	-	-
2013	9	7	2	4	5	7	2	-	-	-
2014	10	7	3	5	5	3	5	1	-	1

YHT	96 koiraa	82 Lk	14 Pk	40 urosta	56 narttua	49 ERI	12 EH	29 H	4 T	2 P
------------	---------------------	-----------------	-----------------	---------------------	----------------------	------------------	-----------------	----------------	---------------	---------------

5. Yhteenvedo aiemman tavoiteohjelman toteutumisesta

Rodun edellisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Rodun edellinen jalostuksen tavoiteohjelma on ollut voimassa 1.1.2011–31.12.2015.

Rodun ensimmäisen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Rodulle laadittiin ensimmäinen jalostuksen tavoiteohjelma vuonna 2000 ja se oli voimassa 1.1.2001–31.12.2005.

Mikä ilahduttavinta, lonkkakuvattujen koirien määrä on sitten viime tavoiteohjelman ollut nousussa ja lonkkavikaprosentissa on tapahtunut 5,1 prosenttiyksikön lasku edelliseen viisivuotisperiodiin

2005 - 2009 verrattuna. Suomen lonkkavikaprosentti (23%) on edelleen korkea verrattuna rodun kotimaahan Saksaan (9%) ja naapurimaahan Ruotsiin (17%). Suomen lonkkavikaprosentti (23%) on kuitenkin matalampi verrattuna naapurimaahan Norjaan (27%).

Vuodesta 2011 lähtien on weimarinseisojilla ollut voimassa ns. matadoripykälä. Tämä tarkoittaa jalostuksen kannalta sitä, että yhdellä koiralla ei saisi olla enempää kuin 21 pentua. Kuitenkin viimeinen rajan yli menevä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan. Kuluneella tavoiteohjelmakaudella yhdelläkään koiralla ei ylittynyt 21 jälkeläisen raja.

Sukusiitosasteen kasvun hidastaminen jalostuksella on seikka, joka tulee jatkossakin huomioida ja tulevaisuutta ajatellen olisi suositeltavaa käyttää edelleen uutta verta. Tämä tarkoittaa sekä tuontikoirien että ulkolaisten urosten käyttöä. Kotimaisten koirien osalta jalostuksessa tulee hyödyntää terveeksi todettuja, kokeissa jalostusarvonsa näyttäneitä yksilöitä. Koirien luonteet on pystytty pääpiirteittäin säilyttämään rohkeina ja ystävällisinä. Edistyskatsottakoon, että koekäyntimäärät ovat nousseet aiemman tavoiteohjelman aikana ja ovat yhä edelleen nousemaan päin.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Edistetään tuontikoirien jalostuskäyttöä ja ulkomaisten jalostusurosten käyttöä. Pyritään pitämään sukusiitosaste mahdollisimman alhaisena jalostusyhdistelmissä.	Tavoitteita on edistetty huomioimalla tuontikoirien ja ulkomaisten jalostusurosten käyttö jalostusyhdistelmien suunnittelussa.	-Jalostukseen on käytetty 13 tuontikoiraa tavoiteohjelmakaudella ja lisäksi 13 ulkomaista jalostusurosta. -Sukusiitosaste on pysynyt alhaisella tasolla.
Lonkaniveldysplasian tutkimusprosentti nousee C-E-lonkkaisten osuus laskee	-Tiedotus lonkkadysplasian yleisyydestä ja jalostuksesta, kuvauttamiseen kannustaminen -Kasvattajien toimesta järjestetty joukkotarkastuksia -PEVISA, raja-arvo C -Suositus, että kahta C-lonkkaista ei yhdistetä	Kuvattujen koirien määrä on kasvanut 13,9% edelliseen viisivuotisperiodiin verrattuna C-E-lonkkaisten osuus 23%
Yhdellä koiralla ei saisi olla enempää kuin 21 pentua	-PEVISA, matadoripykälä; 21 pentua, viimeinen rajan yli menevä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan	-Tavoiteohjelmakaudella ei yhdelläkään koiralla yli 21 jälkeläistä
Yhä suurempi osuus koirista käy KAER-kokeissa Jalostuksessa suositaan KAER-kokeessa (tai vastaavassa ulkomaisessa kokeessa) palkittuja koiria.	Kasvattajat ovat kannustaneet pennunottajiaan järjestämällä pentutapaamisia ja kannustamalla heitä osallistumaan kokeisiin.	-Kokeisiin osallistuneiden koirien määrä on hieman kasvanut viisivuotiskaudella -Jalostukseen käytetyistä nartuista kolme ja uroksista kolme ovat olleet kokeissa palkitsemattomia; kyseessä siis kolme eri yhdistelmää, joissa kummallakaan

		vanhempaiskoiralla ei ole KAER-koetulosta (tai vastaavaa ulkomaista tulosta) -Jalostusrekisteriin on tavoiteohjelmakaudella noussut 6 uutta koiraa
--	--	---

Jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus

Viimeisten viiden vuoden aikana vuosittaiset rekisteröinnit ovat olleet lyhytkarvaisilla keskimäärin reilut 30 yksilöä, pitkäkarvaisilla keskimäärin 6 yksilöä. Rodun kysyntään nähden rekisteröintien määrä on sopiva. Osa suomalaisista koirista jää jalostuksen ulkopuolelle, asiaan vaikuttaa tuontikoirien ja ulkomaisten jalostusurosten käyttö. Tuontien ja ulkomaisten jalostusurosten käyttö on kuitenkin välttämätöntä rodun geenipohjan laajuuden lisäämiseksi. Jatkossa on pyrittävä huolehtimaan siitä, että mahdollisimman montaa erisukuista koiraa käytetään jalostukseen ja että uroksia ja narttuja käytetään yhtä paljon.

Jalostussuositusten ja PEVISA-rajoitusten ajantasaisuuden arviointi

Weimarinseisojien jalostussuositus on, että molemmat pentueen vanhemmista ovat luonteeltaan terveitä, tiedossa olevien sairauksien suhteen terveitä, ulkomuodoltaan rotutyypillisiä (vähintään H) sekä koepalkittuja. Näistä jalostussuosituksista on sovittu rodun harrastajien yhteisissä kokouksissa Saksanseisojakerhon vuosikokouksen yhteydessä.

Rodun PEVISA-ohjelmaan kuuluu (astuneet voimaan 1.7.2010 alkaen) lonkkakuvauspakko raja-arvolla C sekä matadoripykälä, joka rajoittaa koiran jälkeläisten määrän 21 pentuun. Lonkkakuvaus pakon raja-arvo C ei aiheuta jalostuksellista karsintaa ja tällä hetkellä sitä voidaan pitää ajantasaisena. Matadoripykälä rajoittaa yksittäisen koiran pentueiden määrän kolmeen normaalikokoiseen pentueeseen. Tämä jälkeläismäärä on weimarinseisojilla Suomen kannassa suhteellisen suuri. Jälkeläisrajoitusta voidaan pitää kohtuullisena jalostuskoirien omistajien kannalta. Omistajien on panostettava koiran koulutukseen, koe- ja näyttelykäynteihin sekä terveystutkimuksiin, jotta koira saavuttaa jalostuskelpoisuutensa. Sallitut kolme pentuetta on kohtuullinen korvaus tästä panostuksesta. Jälkeläisrajoitusta voidaan näin ollen pitää ajantasaisena ja sen katsotaan olevan tarpeellinen muistutus rodun harrastajille yksittäisten koirien jälkeläismäärän rajoittamisesta koko populaation hyvinvoinnin eduksi.

6. Jalostuksen tavoitteet ja toteutus

Jalostuksen tavoitteena on ylläpitää rodun käyttöominaisuuksia, mutta kiinnittää kuitenkin huomiota jalostuskoirien terveyteen sekä luonteeseen. Rodun geneettistä pohjaa on pyrittävä ylläpitämään ja ehkäisemään geenipoolin kaventuminen. Tämä tarkoittaa sitä, että useampaa erisukuista koiraa tulee käyttää jalostukseen.

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Jalostuspohja

Jatkossa on pyrittävä siihen, että mahdollisimman montaa erisukuista koiraa käytetään jalostukseen ja että eri koiria käytetään jalostukseen mahdollisimman tasaisesti. On myös pyrittävä siihen, että uroksia ja narttuja käytetään jalostukseen tasaisesti. Tuontikoirien ja ulkomaisten jalostusurosten aktiivista hyödyntämistä on jatkettava.

Käyttäytyminen ja luonne

Luonneasioihin on kiinnitettävä erityistä huomiota jalostusyhdistelmien suunnittelussa ja pyrittävä välttämään virheen toistuminen molempien vanhempien puolelta. Huomiota on kiinnitettävä niin jalostuskoiraan ja sen vanhempiin, kuin myös koiran muihin lähisukulaisiin.

Käyttöominaisuudet

Rodun käyttöominaisuuksien turvaamiseksi pyritään edelleen käyttämään jalostukseen ainoastaan KAER-kokeissa tai vastaavissa ulkomaisissa kokeissa palkittuja vanhempia. Tärkeänä tavoitteena on edelleen nostaa kaikkien KAER-kokeisiin osallistuvien koirien määrää, jotta saataisiin sukulaisnäyttöjä ja tietoja sukulinjojen ominaisuuksista yksittäisten koirien ominaisuuksien sijaan.

Terveys ja lisääntyminen

Tavoitteena on terve, monipuolinen metsästyskoira. Pyritään välttämään saman terveystarpeen kertaantuminen molempien jalostuskoirien suvusta. Jalostukseen käytetään tunnettujen sairauksien suhteen terveitä yksilöitä. Palautettujen terveystarkastusten määrää pyritään nostamaan.

Ulkomuoto

Jalostuksessa tulee muiden tekijöiden ohella kiinnittää huomiota oikean rotutyypin vaalimiseen ja rodun ulkomuodon yhtenäistämiseen. Ulkomuotoarvosteluissa rodun ongelmakohdiksi nousevat suorat etukulmaukset (erityisesti lyhyet olkavarret), puutteellinen eturinta ja luisu lantio. Jalostuskoiria valittaessa on tärkeää pyrkiä välttämään saman ulkomuodollisen puutteen kertaamista.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Jalostukseen käytettävät yksilöt on suositeltava testata KAER-kokeessa tai vastaavassa ulkomaisessa rodunomaisessa käyttökokeessa. Toivottavaa on, että PEVISAssa vaadittavien lonkkien lisäksi kuvattaisiin jalostuskoirilta myös kyynärät sekä silmät. Tavoittelemisen arvoista on, että jalostuskoirat täyttäisivät Saksanseisojakerhon jalostusrekisterivaatimukset (ks. 4.2.3). Koirien koulutustasolla on vaikutusta weimarinseisojien koetuloksiin KAER-kokeissa. Kasvattajilla on merkittävä rooli kannustaa pennunottajia kouluttamaan koiriaan tavoitteellisesti ja osallistumaan kokeisiin. Jotta jalostukseen käytettävien koirien tasoa saataisiin nostettua, tulisi kasvattajien pyrkiä pitämään seuraavista rotujärjestömme Saksanseisojakerhon pienilukuisten rotujen jalostuskoirille suosittelemista vähimmäisvaatimuksista kiinni:

- KAER-koepalkinto (tai vastaava ulkomainen koetulos)
- Näyttelypalkinto vähintään AVO tai KÄY H, ei kuitenkaan luonteen takia
- Terveys: lonkat terveet (A tai B). Mikäli C-lonkkaista käytetään, yhdistetään se A tai B-lonkkaiseen partneriin. Koiralla ei saa olla tiedossa olevia muitakaan terveysongelmia.

Poikkeuslupa rotumuunnosten risteyttämiselle: Koiran, jolle poikkeuslupaa haetaan, tulee käyttöominaisuuksiltaan eli koetulosten keskiarvon osalta olla rodun keskitasoa parempi yksilö. Yksilön koetulosten keskiarvossa huomioidaan: vauhti, maastonpeittävyys, yhteistyö, metsästys halu, seisontakynnys ja eteneminen.

Suositus yksittäisen koiran maksimijälkeläismäärälle

Weimarinseisojan PEVISA-ohjelmaan on kuulunut vuoden 2010 heinäkuusta lähtien seuraava jälkeläisrajoitus:

-Koiran rekisteröityjen jälkeläisten määrä saa olla korkeintaan 21 pentua. Viimeinen, rajan ylittävä pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Jalostuksen tavoiteohjelman toteutumisen seuranta on Saksanseisojakerhon jalostustoimikunnan tehtävä. Terveystilannetta, koetuloksia ja muuta rodun kannan kehittymistä seurataan aktiivisesti. Rodun harrastajia pidetään ajan tasalla Saksanseisoja-lehden, vuosikirjaan tulevan vuosiraportin, Saksanseisojakerhon tietokannan ja Saksanseisojakerhon kotisivujen avulla.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Vahvuudet	Heikkoudet
- avoin informaation jakaminen, kaikille avoin tietokanta - aktiivisten rodun harrastajien yhteishenki ja samat intressit; tavoitteena ylläpitää ja vaalia rodun alkuperäistä käyttötarkoitusta - hyvät kontaktit ulkomaille - rodun monipuolisuus metsästyskoirana - rotu pääpiirteittäin metsästäjien käsissä	- kaikki rodun harrastajat eivät ole rotujärjestön jäseniä ja jäävät siten ulos kerhon aktiivitoiminnasta, mm. koetoiminnasta - monet koirillaan metsästävät eivät jaksaa kiinnostua kokeista - edelleen suppeahko jalostusmateriaali
Mahdollisuudet	Uhat
- avoin informaation jakaminen, kaikille avoin tietokanta - yhä laajeneva aktiivisten, vastuullisten harrastajien joukko - hyvien koepalkintojen ja toimivien metsästyskoirien myötä rodun hyvä maine leviää - uuden, tasokkaan jalostusmateriaalin maahantuonti laajentaa jalostuspohjaa - uusien, tasokkaiden jalostusurosten käyttö laajentaa jalostuspohjaa - rodun terveyden ja luonteen vahvistaminen jalostuskoirien yhä tavoitteellisemman valinnan avulla - vastuullisten käyttökoirakasvattajien lisääntyminen takaa tasokkaiden pentueiden määrän, turvaten samalla jalostuspohjan laajuuden	- rodun lisääntyvä suosio lisää rodun varsinaisista käyttöominaisuuksista piittaamattomien kasvattajien määrää - harrastajien jakautuminen metsästys- ja näyttelyharrastajiin - rodun käyttötarkoitus ja ominaisuudet eivät riittävän selviä pennun ostajilla > koirasta voi tulla ongelmia > huonontaa rodun mainetta - kapea-alainen jalostusmateriaali saattaa aiheuttaa ongelmia - sairaiden koirien käyttö jalostukseen

Varautuminen ongelmiin

Kasvattajien vastuullisesta toiminnasta ja huolellisista valinnoista huolimatta voi rodussa ilmentyä uusia ongelmia. Kannan sukusiittoisuuden lisääntymisen välttämiseksi tulisi jalostusyhdistelmät valita niin, että erisukuisia yksilöitä käytetään mahdollisimman monipuolisesti. Jalostuskoirille asetetuista perusvaatimuksista ei tulisi tinkiä. Uuden tasokkaan jalostusmateriaalin maahantuontia sekä tasokkaiden ulkolaisten urosten jalostuskäyttöä on syytä edelleen suosia. Pyritään edelleen lisäämään tietoutta weimarinseisojasta monipuolisena metsästyskoirana ja suositetaan jalostuksessa käyttöominaisuutensa osoittaneita, KAER-kokeissa tai vastaavassa ulkomaisessa kokeessa palkittuja koiria. Terveysongelmien kertymisen ehkäisemiseksi on sukusiitosaste jalostusyhdistelmissä pyrittävä pitämään mahdollisimman alhaisena, kuten tähänkin asti.

Rodun lisääntyvä suosio ja kaunis ulkonäkö saattavat kannustaa rodun varsinaisista käyttööminäisyyksistä piittaamattomia kasvattajia kasvattamaan rotua, jolloin uhkana on rodun jakautuminen metsästys- ja näyttelylinjoihin.

Riski	Syy	Varautuminen	Miten vältetään	Toteutuessaan merkitsee
Pentukysyntä räjähtää	– Rodun suosio nousee esim. kauniin ulkonäön vuoksi, rodusta saattaa olla kehkeytymässä muoti-ilmiö	– informaatiota kasvattajille; kasvattajien yhtenäinen linja siitä, millä perustein metsästyskäyttökoiran pentuja kasvatetaan ja myydään. – kasvattajia koulutetaan valistamaan pennun ostajia rodun käyttötarkoituksesta, luonteesta ja ominaisuuksista.	– jalostuksessa pyritään käyttämään koiria harkiten, mieluiten rodunomaisissa käyttökokeissa palkittuja yksilöitä: tämä on yksi tärkeä osoitus rodun varsinaisesta käyttötarkoituksesta. – informoidaan pennun ostajia aktiivisesti, jalostusneuvojan, pentuvälittäjän, kasvattajien ja muiden harrastajien toimesta	– jalostus epäyhtenäistyy, ja koirakannasta tulee hyvin epätasainen. – voi syntyä ”käyttö- ja näyttelylinjat” – väärin olosuhteisiin hankituista koirista voi tulla ”ongelmakoiria” – rodun maine huononee

6.5 Toimintasuunnitelman ja tavoiteohjelman seuranta

Vuosi	Toimenpiteet
2015	-Tiedotetaan jalostustoimikunnan ja jalostusneuvojan työstä kasvattajille -Kannustetaan harrastajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvattajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvateistaan -Tiedotetaan terveystarkastusten vastauksista -Keskustellaan ajankohtaisista rotuun liittyvistä asioista rotujärjestön roturyhmän kokouksessa -Seurataan myös jälkeläismäärien kehitystä sekä yhdistelmien sukusiitosprosentteja.
2016	-Tiedotetaan jalostustoimikunnan ja jalostusneuvojan työstä kasvattajille -Kannustetaan harrastajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvattajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvateistaan -Tiedotetaan terveystarkastusten vastauksista -Keskustellaan ajankohtaisista rotuun liittyvistä

	asioista rotujärjestön roturyhmän kokouksessa -Seurataan myös jälkeläismäärien kehitystä sekä yhdistelmien sukusiitosprosentteja.
2017	-Tiedotetaan jalostustoimikunnan ja jalostusneuvojan työstä kasvattajille -Kannustetaan harrastajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvattajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvateistaan -Tiedotetaan terveystarkastusten vastauksista -Keskustellaan ajankohtaisista rotuun liittyvistä asioista rotujärjestön roturyhmän kokouksessa -Seurataan myös jälkeläismäärien kehitystä sekä yhdistelmien sukusiitosprosentteja.
2018	-Tiedotetaan jalostustoimikunnan ja jalostusneuvojan työstä kasvattajille -Kannustetaan harrastajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvattajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvateistaan -Tiedotetaan terveystarkastusten vastauksista -Keskustellaan ajankohtaisista rotuun liittyvistä asioista rotujärjestön roturyhmän kokouksessa -Seurataan myös jälkeläismäärien kehitystä sekä yhdistelmien sukusiitosprosentteja.
2019	-Tiedotetaan jalostustoimikunnan ja jalostusneuvojan työstä kasvattajille -Kannustetaan harrastajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvattajia palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvateistaan -Tiedotetaan terveystarkastusten vastauksista -Pyritään luomaan rodulle ihanneluonneprofiili yhdessä Kennelliiton luonnetyöryhmän kanssa. -Keskustellaan ajankohtaisista rotuun liittyvistä asioista rotujärjestön roturyhmän kokouksessa

	-Seurataan myös jälkeläismäärien kehitystä sekä yhdistelmien sukusiitosprosentteja.
--	---

Seurataan weimarinseisojien lonkka- ja kyynärkuvaustilastoja, silmätutkimustuloksia sekä muita terveystilastoja Saksanseisojakerhon julkaisemien tutkimustulosten ja Kennelliiton KoiraNet -jalostustietojärjestelmän avulla. Kasvattajien tulisi tarkasti harkita tekemiään jalostusvalintoja ja suosia terveitä A- ja B-lonkkaisia koiria. Kasvattajien kautta myös pennunottajia voidaan kannustaa lonkkakuvaamaan koiransa.

Seurataan Saksanseisojakerhon tietokannassa, vuosikirjassa ja Kennelliiton KoiraNetissä julkaistuja weimarinseisojien näyttely- ja koetuloksia. Entistä aktiivisemmän toiminnan lisäämiseksi pyritään ylläpitämään ja edistämään rodun harrastajien yhteishenkeä mm. rodun harrastajille järjestetyillä koulutuspäivillä, tapaamisilla erikoisnäyttelyn yhteydessä, Saksanseisojakerhon vuosikokouksen yhteydessä pidettävän roturyhmäkokouksen ja muiden vapaamuotoisten harrasteiden avulla. Levitetään tietoutta koiran koulutuksesta ja kokeisiin osallistumisesta. Pyritään edelleen kartoittamaan arkuuden ja aggressiivisuuden esiintymistä kannassa ja kouluttamaan tuomareita luonneasioiden huomioimisessa. Jalostusvalintoja tehtäessä kannustetaan yhteystyöhön Saksanseisojakerhon jalostusneuvonnan ja pentuvälityksen kanssa. Kannustetaan kotimaisia kasvattajia käyttämään rodunomaisissa käyttökokeissa palkittuja, terveitä ja hyväluonteisia yksilöitä, sekä rohkaistaan edelleen käyttämään ulkomaisia jalostusvaatimukset täyttäviä uroksia.

7. Lähteet

Kirjallisuus

Bambridge, Vicky, ”The Weimaraner Today”, Ringpress Books Ltd, 1999

”De Weimaraner”, Zuid Boekproducties BV, Holland 1988

Hart, Ernest H, "This is The Weimaraner", T.F.H. Publications, Inc., Ltd. 1965

Hollings, Patsy, "All About The Weimaraner", Pelham Books 1992

Nicholas, Anna Katherine, "The Weimaraner", T.F.H. Publications, Inc., Ltd. 1986

Turner, Trevor, "Veterinary Notes for Dog Owners", Popular Dogs Publishing Co. Ltd, 1999

Kent, Marc, Lahunta, Alexander & Glass, Eric N., Veterinary Neuroanatomy and Clinical Neurology, Elsevier Inc., 1977

Internet

http://www.kennelliitto.fi/rotumaaritelmat/309_368.pdf

<http://jalostus.kennelliitto.fi/>

<http://www.weimaranerzucht.de>

<http://www.weimaranerklubben.se/>

www.saksanseisojakerho.fi

<http://www.navhda.org>

<http://www.dcweimclub.org>

<http://www.delivet.net> ("Koirien tyrät ja niiden hoito", Pieneläinsairauksien Erikoiseläinlääkäri Jukka Marttila)

<http://www.elainlaakari.fi/klinikat/koiraklinikka/koiran-sairauksia-ja-tartuntatauteja/tassutulehdus-eli-furunkuloosi/>

<http://www.lansirannikonelainklinikka.net/html/furunkuloosi.PDF>

<http://www.weimclubamerica.org/health/index.html>

<http://www.norweim.org/avlskriterier-p-40.html>

<http://www.weimclubamerica.org/health/index.html>

<http://www.kilpirauhasliitto.fi>

<http://www.seby.fi> (terveystietoa)

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1696707/?page=1>

<http://www.helsinki.fi/science/dentgen/bg.html>

<http://www.kennelliitto.fi/perinnolliset-selkamuutokset>

<http://www.thekennelclub.org.uk/media/16770/weimaraner.pdf>

<http://wanhawwww.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/Dilatoiva+kardiomyopatia.htm>

<http://www.koirangeenit.fi/>

http://www.apexvet.fi/webclinic/perinnolliset_silmasairaudet.html

<http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/Silm.sairauksista.htm>

Muu materiaali

Jagdgebrauchshundeverband e.V. (Saksan Metsästyskäyttökoiraliitto), "Ordnung für Verbandsgebrauchsprüfungen (VGPO)", Druckhaus Oberpfalz, 1. painos 2004

Jagdgebrauchshundeverband e.V. (Saksan Metsästyskäyttökoiraliitto), ”Ordnung für Verbandsschweißprüfungen (VSwPO)”, Druckhaus Oberpfalz, 4. painos 1999

Jagdgebrauchshundeverband e.V. (Saksan Metsästyskäyttökoiraliitto), ”Ordnung für Verbandszuchtprüfungen (VZPO)”, Druckhaus Oberpfalz, 9. painos 2001

Kasvattajan Peruskurssi / 2003, lukukappale, toimittanut SKL-FKK:n työryhmä Suvi Hirvonen, Merja Ylhäinen ja Matti Räsänen

Norsk Kennel Klub ”Regler för fuglehundprøver”

Svenska Weimaranerklubben, Raskompendium, historik och standard med kommentarer

”Weimaraner-Nytt Nr 2 juni 2004”, sivut 8-15

”Weimaraner-Nytt Nr 2 juni 2009”, sivut 22-23

WeimariWiesti 02/2009, sivut 20-21, ”Katsaus koiran furunkuloosiin”, ELL Mirja Ruohoniemi

Henkilöiltä saatu tieto

Dahlbom Merja, Lisäntymistieteen erikoiseläinlääkäri, suullinen tiedonanto 28.3.2006

Eiben Gerhard, Weimaraner Klub e.V., kirjallinen tiedonanto

Giesemann Heinrich, Weimaraner Klub e.V., kirjallinen tiedonanto

Vesanto Kimmo, ”Kanakoirien Erikoiskokeet”, kirjallinen tiedonanto

Kallioniemi Päivi, eläinlääkäri, suullinen tiedonanto

Huseby, Maria, Leder Avlsråd, Norsk Weimaraner Klubb NWK, kirjallinen tiedonanto

Wikstrøm Trude, Medlem Avlsråd, Norsk Weimaraner Klubb NWK, kirjallinen tiedonanto

Vinsa Jenny, Svenska Weimaraner Klubben SWeik, kirjallinen tiedonanto

Mårtenson Jerker, erikoiseläinlääkäri/Eläinlääkäriasema Tikki, Helsinki, haastattelu

Pitkänen Salla, piirroksia / osio 4.4.2.1 Koiranäyttelyt

Vesanto Kimmo, Saksanseisojakerho, ”Järjestöorganisaatio ja sen historia” kirjallinen tiedonanto

Rouhiainen Jukka, SSK:n luonnetestityöryhmä, ”Jalostuksen tavoiteohjelman luonneosio”, kirjallinen tiedonanto

Suomaa Saija, ”Pitkäkarvaisen saksanseisojan jalostuksen tavoiteohjelma 2011-2015”, kirjallinen tiedonanto

Ventelä Kari, eläinlääkäri, suullinen tiedonanto

8. Liitteet

Liite 1.

Jalostuskoirien laatuvaatimukset ja jalostusrekisterianomus

9. Linkkejä

Saksanseisojakerho

www.saksanseisojakerho.fi

Weimarinseisojakerho – Weimaraner Club of Finland ry

www.weimarinseisojakerho.fi

Pro Weimaraner – Suomen Weimarinseisijat ry

www.weimaraner.fi

Weimaraner Klub e.V.

www.weimaraner-klub-ev.de/

De Weimarse Staande Hond

www.weimaraners.nl/

Svenska Weimaranerklubben

<http://www.weimaranerklubben.se/>

Norsk Weimaraner Klubb

www.norweim.org/

Dansk Weimaraner Klub

www.weimaraner.dk/

Weimaraner Association

www.weimaraner-association.org.uk/

Weimaraner Club of Great Britain

www.weimaranerclubofgreatbritain.org.uk/

The Belgian Weimaraner Club

www.belgianweimaranerclub.be/

Weimaraner Club of Scotland

www.weimaraner-scotland.com/

The North of England Weimaraner Society

www.northern-weimaraner.org.uk/

Weimaraner Club of France

<http://www.cerledesamateursdubraquedeweimar.com/>

Weimaraner Club of America

www.weimclubamerica.org/

Weimaraner Association of Canada

www.weimaranercanada.org/default.htm

The Weimaraner Club of New South Wales

www.geocities.com/weiclubnsw/